

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 24 de juny de 1993

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Director: Manuel Valls i Serra

Any XIV - Núm. 718 175 ptes.

Durant l'acte de canonització d'Enric d'Ossó

El Papa parla en català des del cor de Madrid

La visita del Sant Pare a Espanya ha constituït un notable esdeveniment eclesial i ciutadà. El seu viatge ha aplegat, com sempre, multituds. La seva paraula ha estat escoltada amb respecte i fervor. Davant el comentari reticent que compara l'èxit

popular d'aquest viatge papal amb l'època triomfalista del nacionalcatolicisme, ens sembla molt oportú el que s'ha dit en un editorial d'un diari barceloní: «Cal repensar aquesta acusació, perquè si s'han omplert les places i les catedrals, amb centenars de

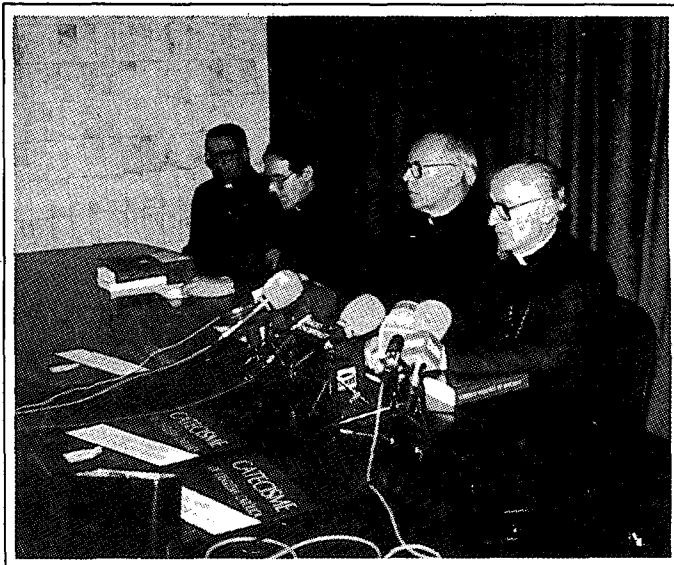
milers de fidels o simplement d'espectadors que hi simpatitzaven, no ha estat pel suport de cap organització governamental o paraoficial. La gent s'ha mobilitzat espontàniament o, en tot cas, a través dels nudis cristians habituals: parròquia, col·legi,

orde religiós.» Ens felicitem per la iniciativa del Papa de parlar-nos en català des del cor de Madrid. Com també s'ha comentat: «Ho fa perquè creu en la llibertat dels pobles i més en les nacions que en els Estats». (Més informació a pàgs. 7 i 13)

El català és la cinquena llengua en què es publica

Presentació de l'edició catalana del Catecisme de l'Església Catòlica

El propassat dijous, 17 de juny, a la sala de premsa del Gabinet d'Informació de l'Església a Catalunya (Barcelona) fou presentada l'edició catalana del Catecisme de l'Església Catòlica, tan esperada. L'acte fou presidit per l'arquebisbe de Tarragona Dr. Ramon Torrella, acompanyat per l'arquebisbe de Barcelona Dr. Carles, del bisbe de Solsona, Dr. Deig i del de Tortosa, Dr. Martínez Sistach. També hi eren presents el P. Pere Codina, representant el grup d'editors que han fet possible la materialitat de l'edició. El Dr. Lluís Martínez Sistach féu referència a les vicissituds de l'edició, i a la relativa rapidesa amb què ha pogut ser duta a terme, ressaltant que l'edició catalana del Catecisme és la cinquena que es publica després de la francesa, la italiana, la castellana i l'alemanya.

A pàgs. 26 i 27

Concili al dia 2

Una nova secció, on trobareu periòdicament informacions, articles, entrevistes, etc. sobre el Concili Provincial Tarraconense

LLINDAR

M'hi fa pensar la proximitat de la festivitat de sant Pere i sant Pau, dia del Papa. L'«estratègia romana» és un tema recurrent en els escrits de Giorgio La Pira, el famós alcalde de Florència, aplegats recentment en un preciós volum titulat «Il fondamento e il progetto di ogni speranza». La Pira, catòlic fervent, que treballà incansablement durant els anys seixanta per unir les nacions i per impedir als estats de fer la guerra (eren els anys de la coexistència pacífica), comprengué amb un gran esperit sobrenatural, i vencent la temptació de l'anomenat «complex antiromà», el paper del ministeri de Pere i dels seus successors. Amb l'expressió «estratègia romana», La Pira volgué significar el lloc que ocupava en la ment del Senyor l'elecció de Pere en vistes al servei de la unitat i catolicitat dels pobles. Aquesta «estratègia romana», segons La Pira, ja era present en l'estratègia apostòlica de Jesús. L'elecció de Cesarea (que és com dir la Roma de Palestina) per a la manifestació del primat de Pere esdevé ja com un pol orientador del dinamisme missioner de l'Església, el qual partint del centre

L'estratègia romana

—Roma— s'havia de coordinar i difondre en totes les direccions. El pla dissenyat pel Ressuscitat s'expressa també en el comandament fet a Pau d'anar cap a Roma (Ac. 23,11). No fou casual que Crist elegís un ciutadà romà per ajudar Pere en la consecució d'aquesta estratègia que té per finalitat anunciar la Bona Nova a tots els indrets de la terra. Tot i que no crec que aquesta interpretació de La Pira es pugui mantenir des del punt de vista estrictament històric, sí que des d'un esguard espiritual ens fa aparèixer magníficament davant els ulls tota una universalitat orgànica, la qual va des de el centre (Roma) cap a la perifèria i de la perifèria cap al centre. Aquesta catolicitat, no obstant els vents i les tempestes, i per sobre també dels inevitables límits i les inevitables ombres, és el tema, reconeix La Pira, que l'Església romana ha desenvolupat i desenvolupa (com a servei per la unitat, la pau i la civilització de tots

els pobles) en el decurs dels segles. Per això la unitat i la pau de l'Església és essencial per a la unitat i la pau dels pobles! En els nostres temps, de Pau VI a Joan Pau II, aquesta estratègia romana ha adquirit una sorprenent vitalitat, incompresa desgraciadament per molts. Els viatges del Papa per tot el món només s'entenen des d'aquesta perspectiva. El seu objectiu no és sinó portar a terme el servei de la unitat a totes les Esglésies i la llum de l'Evangeli a tots els pobles. Parteixen de Roma —del centre— i s'encaminen envers els més llunyans punts de la circumferència. És la teoria dels cercles concèntrics que Pau VI ens explicà a la seva primera encíclica *Ecclesiam suam*, de caràcter programàtic. L'Església i el món s'unifiquen a través de dos camins: convergint de la circumferència envers el centre (Roma) i partint de Roma cap als punts més llunyans i significatius de la circumferència. Fou precisament Pau VI, qui tornant del seu memorable pelegrinatge a Terra Santa, davant la gent congregada a la plaça de Sant Pere per rebre'l, afirmà: «Vosaltres heu entès que entre Crist, Pere i Roma passa un fil directe!»

Manuel Valls i Serra, director

Us oferim les nostres...

PROPOSTES DE VIATGE PER AQUEST ESTIU

Terra Santa

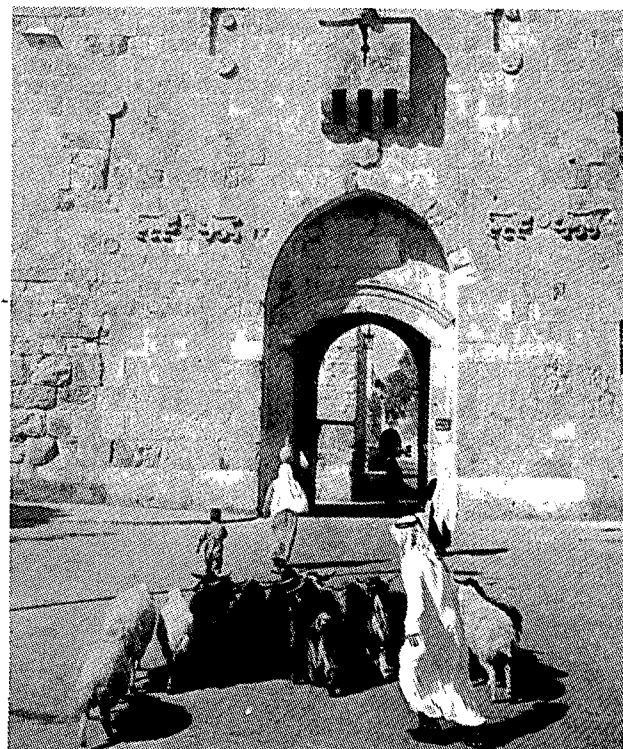
Del 18 al 26 de juliol

VISITANT, COM A «PELEGRINS DE LA PARAULA», LA JUDEA I LA GALILEA:

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, cenacle, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, etc.) i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), Betlem, Jericó, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Natzalet, el mont Carmel, etc.

PODEU FER-VOS «PELEGRINS DE LA PARAULA» SEGUINT DE PROP LES PETJADES DE JESÚS

DEMANEU INFORMACIÓ

VIATGE ALS ESTATS UNITS / CANADÀ

Del 16 al 31 d'agost «costa oest»

Visitant:

Canadà:

- VANCOUVER
- VERNON
- LAKE LOUISE
- REVELSTOKE
- JASPER
- PARC NACIONAL BANFF
- BOW
- KAMLOOPS
- VICTÒRIA

Estats Units:

- SANT FRANCISCO
- MAMMOTH LAKES
- PARC NACIONAL YOSEMITE
- LAS VEGAS
- PARC NACIONAL GRAN CANÓ COLORADO
- LOS ANGELES

Assistència tècnica Ultramar Express

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

EDITORIAL

Un nou sant i un nou catecisme

Aquesta setmana l'actualitat ha unit dos fets positius de significació convergent: la canonització d'un prevere tortosí que va realitzar una tasca important en el camp de la catequesi, i la publicació del «Catecisme de l'Església Catòlica» en llengua catalana.

Enric d'Ossó pertany a aquella constel·lació d'eclesiàstics del XIX català que es van santificar fent obra d'Església amb un treball constant i dur, amb una gran capacitat d'iniciativa, amb creativitat. Va ser lúcid a l'hora d'analitzar la realitat catòlica del seu moment i de descobrir-hi, com a primer mal, la manca d'una formació religiosa a l'altura de l'època. La seva recerca de la competència pedagògica, la valoració del paper de la dona a la família, a la societat i a l'Església i, sobretot, la seva vida plenament evangèlica li van donar una eficàcia insospitada. Com a escriptor d'obres de pietat viva i com a impulsor de publicacions religioses periòdiques, exercí molta influència. Però va ser com a mobilitzador de persones i, finalment, com a fundador d'una congregació religiosa femenina que el seu zel es va projectar cap al futur. Avui, la Companyia de Santa Teresa de Jesús —teresianes— és present arreu del món i duu a terme una gran obra educadora i de presència evangelitzadora tant en sectors urbans de nivell econòmic alt com en barriades obreres i en zones de marginació.

Juntament amb la seva espiritualitat teresiana i mariana —aquesta concretada especialment en la devoció a la Mare de Déu de Montserrat—, sant Enric d'Ossó mostrà sempre una gran capacitat per a l'acció apostòlica. Va ser un realitzador dia a dia, un suscitant de vida eclesial rica i contínuament renovada.

Aquesta dimensió pràctica del més recentment canonitzat dels nostres sants és un missatge per a la nostra Església d'avui. En una època com l'actual, tan inclinada a les teoritzacions, resulta fàcil entretenir-se en qüestions de línia o de matis i oblidar els grans problemes i les grans respostes que aquests demanen. La manca de formació cristiana, la necessitat d'envigorir la fe, els problemes de la nostra família amenaçada de destrucció, un entorn cultural tancat a la transcendència... són qüestions que demanen, encara més que en l'època de sant Enric d'Ossó, una acció decidida. El seu exemple i les paraules del Papa —d'una manera especial en el paràgraf que pronuncià precisament en llengua catalana— ens estimulen a treballar en aquesta direcció.

El nou catecisme és, en primer lloc, una crida a la vida evangèlica i un instrument de comunió eclesial. Desitgem que la seva traducció a la nostra llengua, en la línia de la sòlida tradició catalana d'una transmissió inculturada de la fe, ens ajudi a creure en Jesucrist i a seguir-lo en l'Església. Sempre, en obres d'aquesta mena, és possible cercar formulacions més i més fidels a la Paraula, més i més properes i comunicatives. Però seria un error gravíssim transformar en simple polèmica allò que ens és ofert com a salvació. Només qui tingui la humilitat d'escoltar, com ho feien amb Jesús els publicans i els pecadors, sentirà aquesta veu.

Vaig tenir el privilegi i l'honor de conèixer el cardenal Karol Wojtyła, durant 1972, en el Pontifici Institut Bíblic de Roma. Precisament en aquella circumstància em va convidar al Conveni de biblistes polonesos del 1973 i em va hostatjar gentilmente a casa seva, a Cracòvia. Recordo que vaig quedar sorprès per les seves grans qualitats humanes i espirituals, qualitats que vaig tenir ocasió de conèixer més bé al cap d'un temps: la vivacitat i l'agudesia de la seva intel·ligència, la riquesa de la seva humanitat, la seva extraordinària versatilitat com a poeta i escriptor, dramaturg i filòsof, estudis de psicologia i d'antropologia. Des de llavors em va semblar captar que el principi unificador i encoratjador de tota la seva vida era la interioritat d'una fe apassionada en Crist Jesús i en l'Evangeli. És altament significativa a aquest propòsit, la tesi de Karol Wojtyła en Teologia, sobre *La fe en sant Joan de la Creu*, que defensà el juny del 1948, en el Pontifici Ateneu *Angelicum*, dos anys després de la seva ordenació sacerdotal.

Vaig tornar a veure'l l'any 1979, ja Papa, al Vaticà, juntament amb els rectors de les Universitats eclesiàstiques de Roma: vam sopar junts i participà activament i plàcidament en la conversa. A mitjans de desembre, Joan Pau II visità la Universitat Gregoriana i es va quedar a dinar amb mi i amb els professors. I,

la solidaritat i de la pau, l'Església en la seva missió universal, la Mare de Crist —són tractats per ell amb singular rellevància profètica.

Probablement les arrels en les quals es fonamenta la seva personalitat són: fe i humanisme, interioritat i humanitat. Mai no es cansa de subratllar la centralitat de l'home que, en la nostra civilització, està amenaçat per greus perills i, per consegüent, està summament necessitat d'alliberament i de salvació.

Si jo volgués descriure algun aspecte de la personalitat del Pontífex, diria que Joan Pau II té una molt marcada visió profètica, còsmica de la història.

En una conferència titulada *L'evangelització i l'home interior*, pronunciada després del Sínode del 1974, en el Centre Romà de Trobades Sacerdotals, el cardenal Wojtyła proclamava que l'home interior és l'únic que pot evangelitzar. Partint de la primera Carta als Corintis, on l'apòstol contraposa home carnal i home espiritual, explicava com l'Esperit Sant ajuda a tothom que està «temptat de refusar, en la interpretació del món i de la seva humanitat, la categoria del do gratuït, especialment del do de Déu».

He tornat a trobar moltes d'aquestes intuïcions, que expressen perfectament la personalitat de Joan Pau II, en els seus discursos i encíclics.

A més, em sembla, que el Papa se sent impulsat, en la seva acció, també per motius carismàtics, místics, expressats amb gestos

que tenen en ell profunditats només conegudes per Déu. Així, per exemple, llegíem l'Acte de confiança total en Maria, del 24/25 de març del 1984, així com la inauguració de l'Any Marià. La seva contínua referència a Maria que certament el caracteritza, no pot ser adequadament compresa, si no es fa en referència al Misteri Trinitari i a l'obra de la Redempció.

Voldria expressar una última paraula sobre el continu pelegrinar del Papa pel món, en la vigília del tercer mil·lenni. Aquesta afany apostòlic neix, del desig rebut per ell com a obligació gojosa i irrenunciable de dir a tots els homes la importància del moment històric que vivim i d'ajudar-los a esperar en la infinita potència salvífica del misteri de Jesús que ofereix l'Església, en el camí que l'Esperit fa realitzar a cada persona, amb la maternal intercessió de Maria.

D'aquí la rellevància del seu Pontificat per a tots els homes i dones de la terra. I per a l'Església el magisteri de Joan Pau II és també garantia d'arribar a la realització i culminació d'aquell esdeveniment que marcà per sempre el nostre segle: el concili Vaticà II.

Cardenal Carlo Maria Martini, és arquebisbe de Milà
(Del llibre «Juan Pablo II. Del temor a la esperanza»)

Fe i Humanisme

Carlo Maria Martini

a finals d'aquell any, em va cridar perquè assumís el servei episcopal a la diòcesi de Milà. Des de llavors he tingut ocasió de trobar-lo molt sovint. Per al Congrés Eucarístic del 1983 i per al quart centenari de la mort de sant Carles Borromeo, l'any 1984, el Sant Pare va venir a Milà, i en les dues ocasions vaig tenir el goig d'hostatjar-lo a l'arquebisbat. De bon matí me'l trobava a la capella, immersit en la pregària; en acompanyar-lo després a diverses trobades amb la gent, quedava bocabadat en veure'l feliç entre la gernació, malgrat el cansament, així com de la seva capacitat de recollir-se entre una cita i l'altra, en el silenci i en la reflexió.

A més a més, m'he trobat amb ell en tantes ocasions, sobretot a Roma, i de les audiències privades que m'ha concedit he sortit sempre enriquit pels seus consells i pel testimoni de la seva vida.

Si jo volgués descriure algun aspecte de la personalitat del Pontífex, diria que Joan Pau II té una molt marcada visió profètica, còsmica de la història. També els temes del seu magisteri —Crist redemptor, l'amor misericordiós del Pare, l'acció de l'Esperit en el món i en l'Església, els mals de la societat, la urgència de

RESPIR

Idees glaçades

Algú ha dit, referint-se als tres amics de Job, que ofegaven la buidor del pensament amb l'abundància de les paraules, una cosa que podríem dir de molta gent i que segurament més d'un cop es podria dir de tothom, de nosaltres també! Tornant als amics de Job, tan bé que haurien fet si s'haguessin acontentat amb l'actitud reverend i silenciosa dels set primers dies, d'asseure's, fer companyia, callar. Hi ha situacions en què no pots fer altra cosa; i, si en podies fer alguna altra, fer companyia i callar és la millor. De tota manera, i anant a la frase amb què he començat, no em sembla just parlar de la buidor de llur pensament; més aviat el tenien tan ple que no hi cabia res més; ple i glaçat; endurit. Eren uns pensaments d'escola, de teoria justa i ortodoxa. Uns pensaments que no admetien rèplica, que no sabien obrir-se a res que no fos allò que ells pensaven. Ben mirat, però, un pensament així és un pensament buit, perquè és immòbil.

■ Miquel Estradé

Director: Manuel Valls i Serra

Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Guillem Farré; Francesc Gamsins; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Plaça; Tomàs Puní; Jordi Roigé i Solé; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacina, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miral, TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRÚ; Antonio Gil,

ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper. Compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2.
Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impressió: Publiograf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,
Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,
Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes.
□ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Juiglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Mª Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per OJD.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

El discurs interpel·lador del papa Joan Pau

■ J. Carrera Planas

He dubtat si, més que interpel·lador, caldria dir irritant: molts s'hi enfaden... O provocatiu: a alguns els treu de polleguera... O, potser, desestabilitzador: he llegit que esbulli el pensament il·lustrat i modern... No cal dir que també podria haver escrit engrescador: és massivament aplaudit... Prefereixo, tot amb tot, parlar de discurs interpel·lador, perquè aquest qualificatiu expressa prou bé la força incitadora de les paraules del Papa i, al mateix temps, pot aplegar tota la gent de bona voluntat: l'enfadat, l'escandalitzat, l'incomodat i també l'engrescat... si, a partir d'aquestes reaccions d'entrada, avancen cap a la senzillesa i la bona fe, es poden sentir enriquidorament interpel·lats.

Per començar, a Joan Pau II agrada de parlar al carrer. Això vol dir barreja de públics i, per tant, de sensibilitats. Per les vies de Madrid he sentit eslògans que jo mai no diria. Però això ens passa sempre que som molts: a la cua per votar o, simplement, al metro i al camp de futbol... I ens és bo, de tant en tant, posar-nos a freqüència dels qui són i s'expressen de maneres molt diferents a les nostres. El Papa sap que només al carrer —o davant el televisor que l'amplia— podrà comunicar-se a una majoria d'homes i de dones que mai no llegiran ni les seves encíclics ni articles de teologia. I també sap que, per sota d'allò que asseguren els entesos que pensa el poble, la seva figura i la seva veu troben complicitats secretes en la intimitat de moltes consciències. A la nostra societat hi ha una infinitat de persones que, així com no orienten els seus gustos d'acord amb els crítics d'art, tampoc no coincideixen amb els intel·lectuals de la secularitat, sense que això vulgui dir que siguin plenament creients. En connectar-hi, el Papa salta la barrera d'algunes teories sociològiques, o de la religió a l'antiga, o de la religió a la moderna... i fa bé. Però hi ha qui es molesta. Molts altres, en canvi, se senten confortats en veure que algunes coses que sentien de cor i no gosaven dir perquè els havien fet creure que ja no valien... el Papa les mostra vives i capaces de retornar-los la il·lusió.

Després, vénen els continguts del discurs de Joan Pau. El seu repertori és limitat. Aquesta és una característica dels homes que han desenvolupat un pensament orientat a l'acció. Les idees de molts sants fundadors, o d'un Gandhi o d'un Cardijn, per posar alguns exemples, es poden resumir amb poc paper. El Papa té un pensament extens, no cal dir-ho, però la part que n'exposa en els seus viatges i en les seves audiències, el seu programa com a líder,

El Papa sap que només al carrer —o davant el televisor que l'amplia— podrà comunicar-se a una majoria d'homes i de dones que mai no llegiran ni les seves encíclics ni articles de teologia. I també sap que, per sota d'allò que asseguren els entesos que pensa el poble, la seva figura i la seva veu troben complicitats secretes en la intimitat de moltes consciències

si em passeu l'expressió, és reduït i repetitiu. Tant, que, alguna vegada, la premsa li atribueix coses que no ha dit en el moment de referència, però que tothom sap que les diu sempre. En general, i també en el seu viatge recent a Andalusia i a Madrid, Joan Pau proclama, amb una força extraordinària, un model de fe, un model de comportament en la vida personal i un model de comportament en la vida social.

Prèviament a l'anàlisi d'aquests continguts, val a dir que alguns ataquen el lligam que estableix el Papa entre els tres vessants indicats. Això que molts anomenen la cultura dominant dels nostres dies només accepta el discurs social de Joan Pau i refusa que la seva realització tingui res a veure amb el sentit de la fe ni amb el de la moral personal que ell presenta. Segons aquest pensament, el progrés social hauria d'arribar com a fruit de la cultura de la il·lustració i de la modernitat. No és pas un plantejament mancat de tota lògica. Ara bé, la situació d'injustícia social del nostre món i alguns fracassos importants que hem viscut de productes d'aquella cultura... tampoc no avalen aquesta presumpció. És un tema per a pensar-hi.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Darrerament hem pogut assistir a un conjunt de tragèdies personals i socials, algunes geogràficament ben properes, d'altres no tant, que han sacsejat l'opinió pública de la nostra societat.

Víctimes innocents, sovint menors, cruelment maltractades, violades i assassinades i també sovint d'altres víctimes amagades rera la sòrdida faç dels autors de tals atrocitats. A vegades també menors.

Juntament amb aquestes víctimes hem vist uns mitjans de comunicació carronyers explotant la tragèdia humana i pervertint-la fins a fer-ne espectacle de consum. La societat que s'escandalitza d'aquesta actuació dels mitjans, la promou i l'alimenta tot engruixint morbosament els índexs d'audiència d'espectacles vergonyosos.

Una societat que es mostra alhora hiperirritable i intolerant, fortament influenciable i amb un comportament gregari i acrític, que es lamenta però no cerca solucions sinó només la venjança més primària. Actituds en les quals cauen no solament aquells sectors més senzills de la societat sinó també determinades autoritats.

Fàcilment cerquem un protagonista o el boc expiatori quan són molts els actors que donen forma a la tragèdia. I en cada actor hi ha trets propis, individuals, però hi ha també el reflex d'una societat i d'uns valors que entre tots hem fet emmalaltir. Que lluny queden tots aquests fenòmens de l'autoimatge que volem projectar: mo-

quan ens enfrontem a aquestes situacions cal també implicar-hi el fet educatiu. L'educació és un factor en la construcció d'una o altra mena de món. Un món on ens importem els uns als altres, és un món on l'educació ha de tenir un paper fonamental. Sinó, n'hi ha prou amb lleis, policies i mecanismes de repressió.

L'educació és insuficient, però imprescindible en la recerca de respostes a tantes crisis personals i socials. Una societat humanitzada és aquella que

L'educació és un factor en la construcció d'una o altra mena de món. Un món on ens importem els uns als altres, és un món on l'educació ha de tenir un paper fonamental. Sinó, n'hi ha prou amb lleis, policies i mecanismes de repressió

no abdica de la seva responsabilitat educadora, ni la limita a l'acció d'uns professionals, en una institució durant un període de la vida de les persones, sinó que vol el creixement integral de tots els seus membres i se'n preocupa i se'n ocupa.

S'ocupa de l'atenció dels infants i adolescents en situació de risc social, s'ocupa dels adolescents i joves no escolaritzats ni ocupats laboralment, es preocupa de donar una dimensió educativa (responsabilitzadora i participativa) en processos de

rehabilitació de tota mena, es preocupa d'una educació bàsica per a persones adultes globalitzadora i que promoció la persona tant socio-culturalment com laboralment, s'ocupa de l'entrada a la tercera edat per tal d'evitar crisis i deterioraments prematurs estimulants les pròpies capacitats de la gent gran, s'ocupa de fer del lleure un factor de creixe-

ment de la persona i no l'espai del consum, l'avoriment i la degradació.

Però educador vol dir creure en alguna cosa, viure determinats valors i transmetre'ls mitjançant la seva vivència. Per això sembla que educar avui fa por. És urgent revaloritzar totes aquestes dimensions de l'educació amb una vocació més integral i integradora i responsabilitzar el conjunt de la societat en aquesta tasca. Més que continuar lamentant-nos, cal formular l'educació com a resposta.

Carles Armengol i Siscars és Director de l'Escola de l'Esplai (Fundació Pere Tarrés)

L'educació com a compromís col·lectiu

■ Carles Armengol i Siscars

dernitat, progrés, drets humans, dignitat, benestar,...

Davant d'aquest panorama, poques veus han anat tan al fons de la qüestió com la de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, quan convidava a tota la societat a reflexionar sobre quina mena de món estàvem construint, sobre quins eren els valors que havien de presidir la nostra convivència. Quan ens convidava, davant d'aquesta mena de fets tràgics, a mirar-nos al mirall.

Pensar que l'educació canviarà la societat forma part d'una pàgina romàntica, però poc realista, de la història de la pedagogia. L'educació sovint, ni tan sols és suficient per canviar la persona. Però

SABER ESCOLTAR

L'indole personal de l'home

L'home és un ésser personal. Cada home és irrepetible i insubstituïble. Tot home i tota dona són una novetat, una originalitat. El pitjor atemptat contra l'home és despersonalitzar-lo, rebaixar-lo a la condició d'element indiferenciat d'una humanitat massificada. La persona humana té el do inalienable de la llibertat. El destí de cada individu és un valor suprem.

Cometria una acció altament malèfica qui ataqués l'home en allò que el fa ser tal: la seva personalitat. A fi de comptes, el bé comú té l'objectiu d'afavorir totes i cadascuna de les persones que formen la societat. Cada home i cada dona han de tenir la possibilitat d'estar per damunt de les sol·licitacions que els ofereix l'ambient. Han d'adoptar, amb el seu lliure albir, una actitud

lúcida i responsable davant de l'entorn. S'han de poder obrir al món i descobrir els horitzons de la incondicionalitat, és a dir, les dimensions absolutes del real, la validesa del qual no està subjecta a condicions. Com que la seva vigència no depèn de cap requisit, són realitats de les quals no es pot disposar. Es tracta de la veritat, la bellesa i el bé.

L'educació i la vida social no han de témer l'emergència de la personalitat de cadascú. Ans al contrari, l'han de cercar. Amb el convenciment cert que només qui ha format la seva persona contribuirà vàlidament a bastir la societat. Només els dotats de criteri seran els fautors d'un vertader progrés.

■ Joan Guiteras

Diumenge es va celebrar a Barcelona, amb l'assistència de milers de persones, la processó del Corpus, tot consolidant una iniciativa represa fa alguns anys. Potser pocs lectors recordaran una altra processó de Corpus molt més famosa, la de Toledo, a l'inici de la dècada dels vuitanta, en què l'arquebisbe Marcelo González, primat d'Espanya, va impedir la participació del malaurat ministre Fernández Ordóñez, promotor de la llei del divorci aprovada pel govern de l'UCD l'any 1981.

Aquell incident va suscitar reaccions més aviat de curiositat i es va titllar d'anecdòtic. Ningú, però, no es va estranyar del plantejament de fons. El rebuig al divorci i encara més a l'avortament han esdevingut elements ja clàssics en la doctrina eclesial, refrendada pel nou catecisme. Una oposició que, fins i tot, ha servit per justificar la

El monopoli del vot catòlic

■ Marcel·lí Joan i Alsinella

de les eleccions municipals ha trasbalsat el panorama polític italià. Dos dels grans partits —el Partit Socialista i la Democràcia Cristiana— han sofert un càstig electoral sense paliatius. El Partit Socialista sembla haver estat esborrat del ventall polític. I la Democràcia Cristiana, el partit que ha governat ininterrompudament Itàlia des de la II Guerra Mundial, ha vist reduïts els seus vots a la meitat en ciutats emblemàtiques com Milà. La causa d'aquesta davallada dels partits tradicionals cal atribuir-la al seguit de processos contra els seus dirigents, esquitxats per la corrupció i desacreditats totalment.

Més enllà, però, de l'anàlisi de la causa

d'aquests esdeveniments que han capgirat la política italiana, m'interessa posar en relleu un altre aspecte: la convulsió que ha suposat per al món catòlic els escàndols de corrupció. No podem oblidar que a Itàlia —un dels models consultats de cara al disseny del nostre imperfecte estat de les autonomies—, la Democràcia Cristiana ha estat dipositària històrica del suport de l'Església catòlica. El partit representa i personifica l'opció oficial catòlica. El pluralisme catòlic, per a l'Església italiana, senzillament ni es considerava fins fa poc. Conseqüentment, el silenci dels estaments catòlics no deixa de ser significatiu. Cap pronunciament davant de la corrupció que ha sacsejat de ple la Democràcia Cristiana.

El mateix silenci que es va produir fa unes setmanes a la sala atapeïda d'estudiants madrilenys quan un jove va preguntar al líder del Partit Popular sobre el seu programa en relació amb l'avortament. Aznar va respondre que era partidari de mantenir la despenalització del l'abortament i va obviar qualsevol al·lusió que impediria per tots els mitjans que l'actual llei es converteixi en un «colador». Un canvi significatiu, ja que en les darreres

eleccions legislatives de 1989 el Partit Popular havia defensat aferrissadament que es feia un ús abusiu dels tres supòsits previstos a la llei i que vetllaria escrupolosament pel seu compliment estricte. A més, convé recordar que el seu líder havia estat un dels signants del recurs d'inconstitucionalitat contra l'actual llei, promogut per Aliança Popular. Es tracta, doncs, d'un gir radical, orientat vers una actitud més permissiva, en un partit que històricament s'havia distingit per una ferma oposició a la legalització de la interrupció dels embarassos.

El silenci de l'Església espanyola

Tot i la transcendència d'aquest nou posicionament del partit capdavanter de l'oposició, tampoc no ha merescut cap comentari o cap reacció de l'Església espanyola. Perquè, si més no, la contundència d'alguns bisbes, com per exemple, el de Mondoñedo-Ferrol, José Gea, en contra del Partit Socialista —a qui va desaconsellar votar en una pastoral de principis d'any— per no respectar el dret a la vida, a la llibertat educativa i a les creences religioses no ha estat acompanyada de cap declaració posterior de rebuig pel canvi del Partit Popular en aquesta matèria. Només silenci.

Malgrat l'evident contradicció, el diari madrileny que més s'ha caracteritzat per donar suport al partit liderat per Aznar no se n'ha fet ressò. Tot al contrari, han continuat amb els tradicionals atacs al govern adoptant com a bandera l'avortament. Així, amb motiu de la primera entrevista oficial de l'arquebisbe Yanes el propassat 29 d'abril amb Felipe González, el capellà responsable de religió del diari —algún dia s'hauria d'estudiar el paper que hi va jugar en l'elecció del president de la Conferència Episcopal Espanyola— formulava un atac duríssim.

«Yanes anava a encaixar unes mans —va arribar a dir— ensagnades pels milers de nens morts a causa de l'avortament». Sortosament, malgrat els esforços dels mitjans de comunicació propers al govern, aquesta afirmació forassenyada va passar inadvertida.

Així, doncs, els escàndols d'Itàlia i l'abandó de les tesis restrictives, pel que fa a l'avortament de la dreta espanyola, constitueixen dos fets il·lustratius que, ben segur, s'haurien de traduir en una reflexió serena per part dels catòlics italians i espanyols. El monolitisme d'un vot catòlic dirigit tàcitament a una opció política ha fracassat, almenys a Itàlia, on tradicionalment les preferències i les adhesions es decantaven cap a una única direcció. Aquest replantejament ja ha estat iniciat per alguns eclesiàstics tan prestigiosos com el cardenal Martini. Convé parar atenció al fenomen, sobretot, si els resultats electorals de la segona volta confirmen el retrocés espectacular de la Democràcia Cristiana.

El dret a la vida, element clau

I més a prop nostre, si bé és cert que des de l'inici de la transició democràtica l'Església espanyola —sàviament dirigida pel cardenal Tarancón— no s'ha decantat formalment per cap opció política concreta, el dret a la vida sempre s'ha erigit en un element clau. Un element al·ludit constantment i que, per tant, esdevenia un aspecte decisiu, conscientment o inconscientment.

L'exclusió del principi axiomàtic de la defensa del dret a la vida —per un pur possibilisme electoral, ben legítim al capdavant—, per part d'una opció política que ha obtingut un terç dels vots només es pot interpretar, igual que a Itàlia, en un sentit. Cap partit no pot capitalitzar el vot catòlic. Ningú no té el monopoli del vot catòlic.

En aquesta línia, val la pena destacar l'opinió editorial del setmanari «Catalunya Cristiana» expressada el 21 de gener, pocs dies després de la polèmica pastoral del bisbe Gea. Després de criticar clarament la iniciativa del bisbe de Mondoñedo-Ferrol, l'editorial assenyalava que «en el repertori de les opcions polítiques sol haver-hi un repartiment dels valors i una prioritització desigual d'aquests valors. L'un cobreix un aspecte i en deixa descoberts i perjudicats uns altres. I un altre fa el mateix, però a l'inrevés. Sembla que el més pedagògic és ajudar el votant a descobrir el bé major possible o el mal menor, acceptant la relativitat de la política». L'editorial acabava amb una clara defensa de la llibertat política dels catòlics.

La legitimitat de totes les opcions

Efectivament, totes les opcions són legítimes. La dreta tradicional, el nacionalisme, de centre o d'esquerres —el nacionalisme, tal com va afirmar el bisbe Deig en la conferència inaugural de les jornades

A l'hora de triar, a cadascú li pertoca decidir en funció de les seves preferències personals i, sobretot, de la pròpia consciència. Sempre es trobarà algun aspecte concret que no s'adeqüi a les aspiracions personals. Però, cal discernir —concepte semàntic d'arrels ben cristianes— quin programa global s'acosta més a l'esperit de les benaurances

«El nacionalisme català a la fi del segle XX» no és pecat—, la democràcia cristiana —a casa nostra i a la gran majoria de països europeus amb una praxi política honesta i respectable—, la socialdemocràcia, el socialisme, l'ecologisme i l'esquerra radical.

A l'hora de triar, a cadascú li pertoca decidir en funció de les seves preferències personals i, sobretot, de la pròpia consciència. Sempre es trobarà algun aspecte concret que no s'adeqüi a les aspiracions personals. Però, cal discernir —concepte semàntic d'arrels ben cristianes— quin programa global s'acosta més a l'esperit de les benaurances. El bagatge doctrinal de l'Església —molt més ampli que la moral sexual, autèntica obsessió per a certs sectors—, el missatge evangèlic, no es pot reduir a una única opció. I el reduccionisme, en termes eclesials, esdevé un parany perillós. Perquè, en definitiva, el pluralisme polític dels catòlics és inqüestionable.

Marcel·lí Joan i Alsinella és Periodista. És secretari del Consell Pastoral Diocesà de Barcelona

L'exclusió del principi axiomàtic de la defensa del dret a la vida —per un pur possibilisme electoral, ben legítim al capdavant—, per part d'una opció política que ha obtingut un terç dels vots només es pot interpretar, igual que a Itàlia, en un sentit. Cap partit no pot capitalitzar el vot catòlic. Ningú no té el monopoli del vot catòlic

simpatia, més o menys explícita, envers determinades opcions polítiques —en detriment d'altres— per part de sectors rellevants de l'Església espanyola. Voldria referir-me a aquesta qüestió, a partir de dos exemples concrets, ocorreguts recentment en dos països diferents —l'Estat espanyol i l'Itàlia—, però que tenen un element comú: la forta empremta del catolicisme. Malgrat els tòpics anticlericals —encara subjacents en certs sectors i ideòlegs de renom, com ara Fernando Savater, el qual arran del nou catecisme va afirmar que «el reaccionari és donar-li importància encara al que digui l'Església catòlica»—, és evident que el catolicisme en aquests dos estats té un pes específic indiscutible, tal com s'ha demostrat en la massiva presència de ciutadans a les ciutats espanyoles visitades pel Papa.

Càstig electoral a Itàlia

En aquests moments, encara s'estan analitzant acuradament els resultats de les eleccions celebrades a Itàlia i a l'Estat espanyol, precisament, el mateix dia, el 6 de juny. En el primer cas, la primera volta

ACUDIT

◆ L'oració de les àvies

Sr. Director:

Un recent reportatge de TV sobre el paper de les àvies-mares —és a dir, de les mares de drogaaddictes i malalts irrecuperables que es fan càrrec dels seus nèts destaca novament el paper de l'àvia, tan poc valorat en la societat occidental de culte a l'eterna joventut.

Hi ha un altre aspecte més ampli que l'esmentat: el manteniment i la transmissió dels valors ètics i espirituals. Així quedà de relleu després de la desaparició de l'URSS. Foren contundents, fermes i piadoses *babuchkas* russes les quals conservaren en la clandestinitat domèstica, els valors religiosos, familiars, que han sorgit amb

nova força, totalment insospitada.

Quan el muetzi, des del minaret, convoca a la pregària, no crida les àvies, sinó els homes adults. I els homes compleixen la més important de les tasques: resar; ocupació que no se'ls ocurriria deixar a mans de les pobres dones.

Entre els hebreus, l'oració és confiada, en principi, als homes. Són els que més necessiten el bon consell, perquè són qui majoritàriament decideixen.

En les religions, orientals sempre és el pare de família qui dirigeix les oracions. Els monestirs són d'homes, així com els caps espirituals.

En els països de vella tradició cristiana, les grans associacions pietoses, les confraries de penitents, les germandats, han estat

integrades per homes que, a casa seva, acostumaven dirigir el rés del rosari.

Però els nostres executius tenen una frase consagrada i em refereixo als creients (encara que també es pronuncien així, els qui diuen no ser-ho): «Tu, que tens temps, resa, perquè tinc una feina impressionant».

I l'àvia agafa la bossa —sense la qual no sabia sortir al carrer— i se'n va amb el reuma a resar pel problema del fill, del gendre, del net, del nebot, que s'ha de reunir amb d'altres éssers tan indefensos i angoixats com ell mateix i que, naturalment, ell sol no pot resoldre.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

◆ «CC» a llocs d'estiu

Sr. Director:

Es un fet el traspàs de famílies senceres a llocs d'estiu durant l'estiu. «CC» es reparteix a les esglésies de Barcelona i altres grans ciutats, però no arriba prou bé als pobles on es passen les vacances.

Seria convenient que en els temples dels poblets de muntanya i de platja fos present «CC» perquè els lectors habituals poguessin llegir-la igualment a l'estiu que a l'hivern. Palamós, Platja d'Aro, Sitges, Comarruga, la Cerdanya, el Pirineu, etc. hauríem de trobar durant l'estiu el nostre setmanari. ¿Ho heu pensat això?

MARIA CARME FARRÈS i
PUIG
Barcelona

◆ Més informació d'institucions eclesials

Sr. Director:

Crec que és bo manifestar el que manca a CC, no pas amb ànim polèmic sinó integrador. Manca una coordinació amb moltes institucions eclesials perquè informin sobre les seves activitats. En diré només algunes: «Justícia i Pau», «Intermón», «Mans Unides», «Encuentros matrimoniales», «Ajuda en Acció», «Escola Cristiana», «Comunitats de Vida Cristiana», i tants d'altres. Alguna vegada

apareixen, però poc en comparació amb l'activitat apostòlica o social que duen a terme.

FRANCESC BALTÓ i ROVIRA
Terrassa

◆ Desproporcions en la informació

Sr. Director:

Us felicito per la constant superació del nostre estimat setmanari. Amb tot voldria dir-vos que a voltes els articles d'opinió els trobo massa llargs i densos, més propis d'una revista especialitzada que d'un setmanari que vol apropar-se a les característiques d'un diari. També a voltes hi ha una desproporció en la informació d'un fet, d'una festa, d'un tret commemoratiu, on es barreja la informació amb un comentari. Ja sé que és difícil destriar el gra de la palla, però per això hi ha l'habilitat dels redactors per copsar el «suc» de la notícia i deixar de banda parèntesis i coses de poc interès.

JOSEP M. VALLÉS i RICARD
Barcelona

30 anys

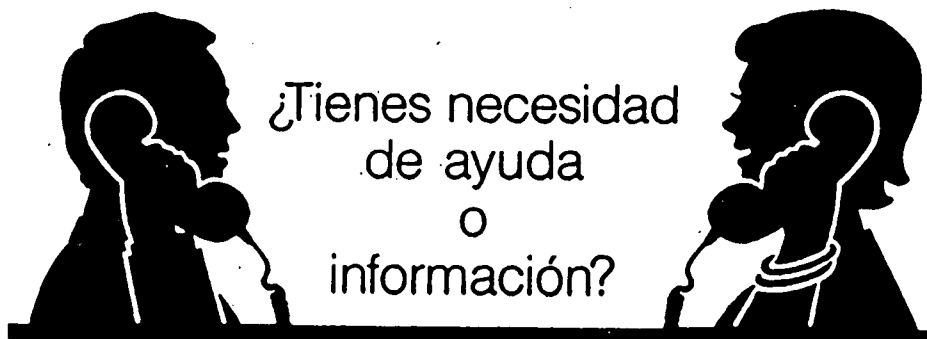
de medicina Solidària amb el Tercer Món

medicus
mundi
catalunya

Elisa, 14 / 08023 BARCELONA
Tels.: (93) 418 47 62 / Fax: (93) 418 48 66

• Ajuts: "La Caixa". Oficina n.º 1010. N.º de compte 354-50 de Barcelona

Llámanos y hablaremos del Cáncer

(93) 323 44 27

Un servicio anónimo de la Asociación Española contra el Cáncer
Junta Provincial de Barcelona

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

JOSEF RUBIO CALVAO
RUA SEBASTIAO PAULA
C.P. EL 13170 VILA REAL SUMARE S.P.
BRASIL.....21.892 Ptes

GNA M. DOLORS BORRAS. CARM. MSS. THER.
HOSP. ST. JEAN DE DIEU. B.P. 43
THIES
SENEGAL.....21.892 Ptes.

JOSEFA FALCO SOLSONA
CAIXA POSTAL 24 MAPUTO
XINAVANE
MOZAMBIQUE.....21.892 Ptes.

ANGEL BENEDETTI I KALITOWSKI
SACCIDAMANDA ASHRAM, VALAVAD
SIHOR, 36420, GUJARAT
INDIA.....30.992 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció.....Tel.....
Població.....D.P.....Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....

(nom i cognoms)
L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gr postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n.º.....
N.º compte corrent.....
Població.....Província.....
Pregó al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població.....Data.....
Signatura:.....

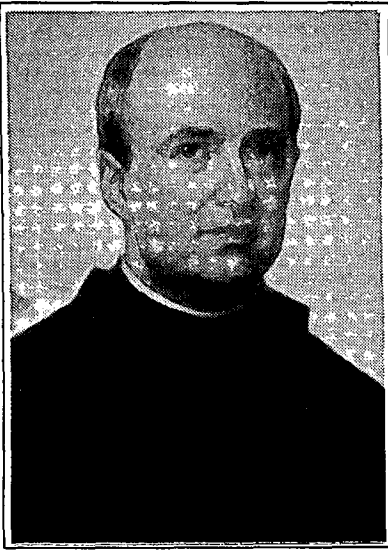
"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

El text de les "Cartes al director" no ha de superar les vint línies a màquina i a doble espai; han d'anar signades amb nom i cognom, adreça i telèfon, encara que s'hi vulguin fer constar unes sigles o pseudònim, "CC" no es compromet a la seva publicació, ni mantindrà correspondència amb els remittents.

Apostolat Reparador

**Dona, si desitja
col·laborar,
l'esperem!**

Truqueu als telèfons
428 38 77 - 215 38 57

En la canonització d'Enric d'Ossó, fill de Tortosa

A Madrid un milió de persones escoltaren el Papa

Prop d'un milió de persones van assistir el dia 16 de juny a la tarda a la cèntrica plaça de Colón de la capital d'Espanya per participar en la santa missa presidida per Joan Pau II i en la qual fou canonitzat el beat català Enric d'Ossó, pioner de l'educació catòlica. El Papa va

aprofitar per demanar llibertat per a l'escola cristiana, per a protestar contra l'avortament i per a proclamar, en un català que fou entès per tothom i va alegrar als veïns del nou sant, que Espanya necessita recuperar les seves arrels cristianes.

Des de molt aviat, milers de madrilenys van desafiar la xafogor i el temps per anar ocupant els millors llocs del voltant de la plaça de Colón. Es tractava de participar en la celebració més multitudinària de totes les que ha fet Joan Pau II en aquesta segona visita a Madrid.

Hugo Galli, guarit miraculosament, per intercessió d'Enric d'Ossó

El més destacat de la missa va ser el moment de la canonització d'Enric d'Ossó, quan, després de la lectura del panegíric del nou sant, el Papa proclamà que quedava inclòs en el nombre d'aquells que serveixen de model i d'intercessors als fidels catòlics.

L'esdeveniment tenia de particular, el fet de estar present en l'acte no solament una gran representació de la Companyia de Santa Teresa de Jesús fundada per ell —amb milers d'alumnes i ex alumnes— sinó també Hugo Galli, el paraguaià que experimentà el miracle per al qual fou decretada la santitat d'Ossó. Galli, va explicar als investigadors del Vaticà de quina manera el seu quiste aerífer s'havia guarit miraculosament després de la invocació al llavors beat Ossó.

El Papa parla en català

En l'homilia, Sa Santedat es va centrar en la figura del nou sant i en la dimensió educativa del seu carisma, relacionant en tot moment la seva virtut personal amb les fonts espirituals de les quals s'alimentava, i que eren precisament les de Santa Teresa de Jesús, tan estimada i admirada pel propi Papa.

Joan Pau II es va centrar en el món de la família i en els problemes que avui el preocupen. Primer, en català, digué: «Avui és un dia gran per a l'Església, a tot el món, però a

Espanya en primer lloc. Ho és especialment per a vosaltres els tortosins. Un fill entranyable de la terra catalana és proclamat sant.

Y també en català, afegí: «Avui més que mai es pot percebre la necessitat de Déu. A mesura que la visió de la vida se secularitza, la societat es deshumanitza cada cop més, perquè es perd la perspectiva justa de les relacions entre els homes; quan es debilita la dimensió transcendent de l'existència, es fa més petit el sentit de les relacions personals i de la història, i es posa en perill la dignitat i la llibertat de la persona humana».

Davant les ideologies que neguen la transcendència

A continuació va parlar de la família i dels perills que la sotgen. «Són ben coneguts els problemes que en els nostres dies assetgen el matrimoni i la institució familiar; per això cal presentar amb autenticitat l'ideal de la família cristiana, basat en la unitat i fidelitat del matrimoni, obert a la fecunditat, guiat per l'amor. Exhorto a tothom a no desistir en la defensa de la dignitat de tota vida humana, en la indissolubilitat del matrimoni, en la fidelitat de l'amor conjugal, en l'educació dels nens i dels joves seguint els principis cristians, davant ideologies cegues que neguen la transcendència i a les quals la història recent ha desqualificat en mostrar el seu vertader rostre.

Crida als joves

Joan Pau II va dirigir part de la seva homilia als joves, convidant-los al seguiment de Crist, fins i tot en la vida sacerdotal i religiosa. Entre altres coses va dir: «Joves que m'escolteu,

deixeu-me repetir el que ja us vaig dir a Santiago de Compostel·la, en la Jornada Mundial de la Joventut. No tingueu por a ser sants! Seguiu a Jesucrist, que és font de llibertat i de vida. Obriu-vos al Senyor per què Ell il·lumini tots els vostres passos. Que Ell sigui el vostre tresor més estimat; i si us crida a una més gran intimitat en la vida sacerdotal o religiosa, no tanqueu el vostre cor. La docilitat de la seva crida no minvarà en res la plenitud de la vostra vida, ans al contrari, la multiplicarà, l'engrandirà fins abraçar amb el vostre amor els confins del món. Deixeu-vos estimar i salvar per Crist, deixeu-vos il·luminar per la seva poderosa llum! Així sereu llum de vida i d'esperança en mig d'aquesta societat».

La nova evangelització, avui

Després d'una referència a Colón, descobridor d'Amèrica i de la commemoració del V Centenari de la seva evangelització, el Papa va proposar un nou fervor missioner, avui. «També avui es fa colpidor la nova evangelització per renovar la riquesa i vitalitat dels valors cristians en una societat que dona mostres de desorientació i deserció. Cal, doncs, una acció evangelitzadora que fomenti les actituds cristianes de més autenticitat personal i social i en la qual hi participin tots els membres de les comunitats eclesials. En aquesta solemne cerimònia de canonització del sacerdot Enric d'Ossó s'ha de ressaltar que la nova evangelització a la qual som cridats ha de tenir com a principal objectiu el fer vida entre els fidels l'ideal de santedat. Una santedat que es manifesti en el testimoni de la pròpia fe, en la caritat sense límits, en l'amor viscut i exercit en les activitats de cada dia.

Va acabar amb una invocació a la santedat,

posant a Enric d'Ossó com a model, amb la finalitat que els catòlics siguin «sal de la terra i llum del món, perquè els homes veguin les vostres bones accions i donin glòria al vostre Pare que està en el cel».

Els carrers plens de gom a gom de fidels

Els passeigs de la Castellana, de Recoletos, Génova i Goya estaven plens de gom a gom de fidels, sobretot de joves que no paraven de saludar el Sant Pare amb crits, cants i salutacions afectuoses.

El conjunt oferia una panoràmica imponent com no s'havia vist des de feia molts anys.

Acabada la missa, el Papa va saludar novament a la gran multitud, beneï a diversos nens i malalts i es va retirar a la Nunciatura Apostòlica.

L'endemà, dijous, des de l'aeroport de Barajas es va acomiadar de les autoritats eclesiàstiques i civils, i marxà cap a Roma.

Durant aquests dies Joan Pau II fou rebut en el palau de la Zarzuela per Ses Magestats els Reis i en la Nunciatura Apostòlica va rebre en audiència el president del govern en funcions, Felipe González, així com a José María Aznar. També al Cos Diplomàtic, i va mantenir una trobada amb la Conferència Episcopal Espanyola en la seva pròpia seu. Per la gran importància d'aquesta última trobada donarem més informació en la propera edició.

Hem d'agrair a TVE el seu generós desplegament informatiu, amb la màxima qualitat tècnica, dels principals actes de la quarta visita del Papa a Espanya.

● C.C.

Joan Pau II amb els seminaristes

Pregària, estudi, celibat i amistança, claus per a la formació sacerdotal

En el camp d'esports del seminari de Madrid, Joan Pau II, jovial i tranquil, va parlar als futurs sacerdots, i ho va fer amb claredat. Els invità a no mirar el que deixen sinó a mirar el que reben; a no quedar-se en la renúncia, i mirar el do i la gràcia rebuda. El Papa insistí en la necessitat de l'estudi i del celibat lliurement assumit pel Regne dels cels.

L'acte litúrgic fou senzill i fluid. S'inicià amb una salutació del cardenal Àngel Suquía que va presentar els seminaristes dient que "representen la permanent fidelitat de Crist a l'home i fan visible l'actualitat de la seva crida".

Joan Pau II va començar definint l'acte com una acció de gràcies «pel do preciós de la vocació al sacerdot i a la vida consagrada». «El Senyor us ha mirat a cada un de vosaltres amb tendresa per recórrer una història de salvació».

El Papa va resumir tota la formació humana, espiritual, intel·lectual i pastoral amb una frase: «El sacerdot és un altre Crist. I només en aquesta identificació amb Ell trobarà la seva identitat, el goig i la fecunditat apostòlica».

Per aconseguir aquesta configuració amb Crist, el Papa es va referir al període de formació assenyalat com a punts essencials: La maduració en l'experiència de Déu a través de l'oració personal i comunitària.

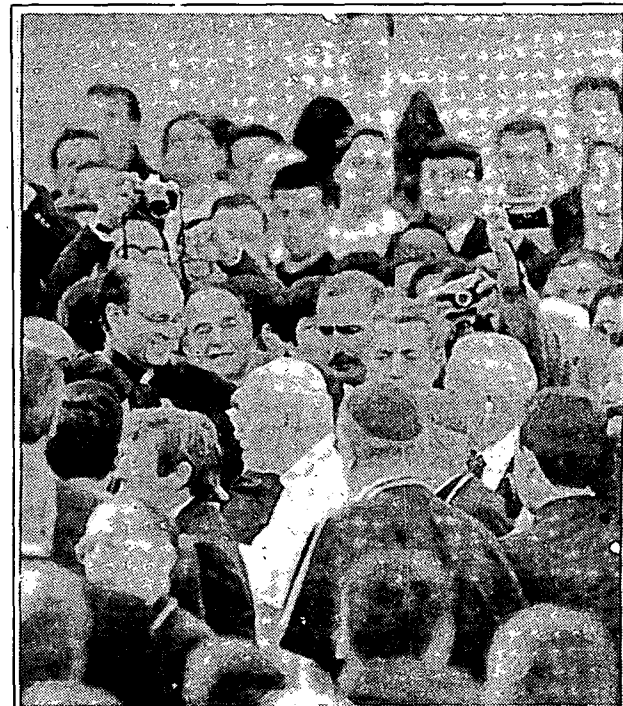
Es va referir també, com s'esperava, al tema del celibat sacerdotal: «No mireu, el que deixeu; mireu el que rebeu. No us quedeu amb la renúncia; mireu el do i contempleu la gràcia rebuda». Va explicar que això no s'improvisa, ni

ho dona el sagrament de l'Orde. «Exigeix una pedagogia especial, el desenvolupament de la qual compromet tot el procés de formació en el Seminari».

El Papa recordà les paraules de Sant Pau: «L'amor no passa mai», i amb elles va acabar la seva homilia demanant a tothom la renovació constant del goig d'aquesta crida amorosa de Déu.

En acabar l'acte litúrgic, el rector del Seminari de Madrid, Andrés García de la Cuerda, oferí al Papa, com a obsequi una col·lecta feta pels seminaristes espanyols, destinada a les biblioteques dels seminaris d'Hispanoamèrica que el mateix Papa vulgui designar.

El Sant Pare no va poder ocultar la seva alegria, i, demanant un micròfon, va donar les gràcies i parlà, amb un to festiu, dels molts ex seminaristes allí presents: «primer —va dir— els cardenals i després els bisbes, i els molts sacerdots allí presents». «Hi ha també —digué finalment— un seminarista mínim: el Papa, que tots els dies ha d'estudiar molt per poder complir així amb la seva missió».

La trobada amb més d'un miler de seminaristes va estar marcada per l'afecte i espontaneïtat

● C.C.

ESPANYA

La FERE contra l'impost sobre béns immobles

MADRID.— Després d'un llarg i infructuós intercanvi epistolar amb l'Administració pública, la Federació Espanyola de Religiosos de l'Ensenyança (FERE) ha decidit prendre mesures de força per impedir que l'Impost sobre Béns Immobles (IBI) asfixii tota l'obra social i educativa de l'Església.

L'increment de més d'un dos mil per cent sobre la quota de 1992, degut a la supressió de les exempcions fiscals en la Llei d'Hisendes Locals, és la causa per la qual aquesta organització no pot pagar els rebuts d'aquest any en considerar-lo «impossible i fora del nostre abast». La FERE ha atorgat poders a la Junta Directiva perquè convoqui, a Madrid, una concentració de directors de tots els centres, així com perquè convoqui una vaga i proposi prendre accions locals i provincials i cercar la coordinació amb tots els sectors socials afectats. (SIC).

L'Evangeli a través del telèfon

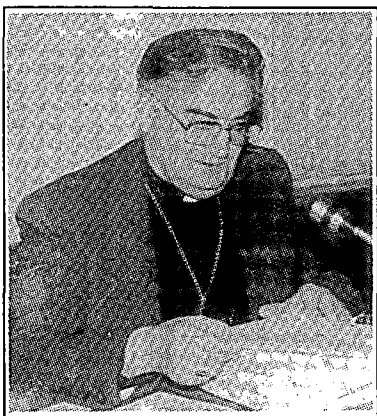
SAN SEBASTIÁN.— La Cúria del bisbat ha posat en marxa un servei telefònic, anomenat «la veu de l'evangeli», que emet un missatge enregistrat amb el comentari al text evangèlic de la Missa del diumenge següent. S'estudia la possibilitat d'ampliar el servei, a través d'una persona la qual també a través del telèfon «doni consells morals i religiosos, igual que el de l'esperança» explicà el Vicari general. (SIC).

Declaracions de Mons. José Sánchez després de les eleccions generals

«Confiem continuar el diàleg mantingut els últims mesos amb el govern de la nació»

MADRID.— El bisbe secretari de la Conferència Episcopal Espanyola, Mons. José Sánchez, després de les eleccions generals ha declarat sentir-se «molt satisfet pel nivell de participació del poble espanyol en aquesta jornada electoral, que unit a l'absència d'incidents, mostren el grau de maduresa democràtica i de convivència del nostre poble».

El prelat assenyalà que aquesta participació demostra, que «els espanyols no perden el seu interès per participar en la vida pública, sinó que cada vegada són més conscients que amb el seu vot es pot arribar a transformar la societat, cercant amb això, una major justícia i solidaritat».

Relacions Església-Estat

Pel que fa a les relacions Església-Estat, Mons. José Sánchez, recordà que encara hi ha molts punts per desenvolupar en els acords firmats l'any 1979 entre la Santa Seu i l'Estat espanyol. «Confiem i aquesta és la nostra intenció, continuar el diàleg mantingut els últims mesos amb el govern de la nació. Del

resultat depèn, en part, la creació d'un clima de convivència, de respecte, de solidaritat i de servei als ciutadans, especialment els més desfavorits. L'Església està interessada a construir una democràcia basada en la veritat, la justícia, la solidaritat i la llibertat».

Missatge de felicitació

El Secretari de la Conferència Episcopal envià un missatge de felicitació al partit guanyador al qual recordà que «Espanya es fa amb l'esforç de tots, i haurà de ser sensible a tots els interessos dels ciutadans, sense excepció d'adscripció política, ideològica o religiosa, en diàleg amb tots els grups i institucions per al servei del bé comú».

Per acabar, el prelat assenyalà la seva confiança «que en aquesta nova etapa s'impulsi des de les més altes instàncies de l'Estat una veritable regeneració de la vida pública, com la manera d'enfortir la nostra convivència i la veritable actitud de servei que han de tenir els representants del nostre poble». (SIC).

Per haver declarat sant Joan de la Creu patró dels poetes espanyols

Joan Pau II «Joglar d'Honor de Fontiveros»

Sa Santedat el papa Joan Pau II, pel Breu Pontifici *Inter praeclaros poetas*, ha proclamat sant Joan de la Creu, de manera oficial i canònica, *Patró dels poetes de llengua espanyola*. La petició sorgí de la *Acadèmia de Juglars de Fontiveros* i fou gestionada per la Comunitat de Carmelites Descalces d'Àvila.

El poeta Luis López Anglada, primer membre de l'Acadèmia de Joglars, ha informat sobre els tràmits d'aquesta declaració pontificia.

La primera cosa que diu el poeta Anglada és que Joan Pau II es joglar d'Honor, nomenat per l'Acadèmia, juntament amb els poetes Luis Rosales, Dámaso Alonso i Victoriano Cremer. L'Acadèmia de Joglars de Fontiveros fou fundada l'any 1980 per iniciativa del seu ajuntament.

«El patronatge poètic de sant Joan de la Creu —diu López Anglada— fou decidit, de manera espontània i privada per un grup de poetes espanyols».

Joan Pau II és un gran devot i coneixedor de sant Joan de la Creu. En el document el Papa anomena Joan de la Creu «Home insigne en santedat, saviesa i mística doctrina, herald de Déu i llumenera de l'Església».

● C.C.

L'ofereiren al Papa seminaristes d'arreu d'Espanya

Col·lecta per la creació de 10 biblioteques en seminaris iberoamericans

MADRID.— Dos mil dos cents vint-i-cinc seminaristes d'arreu d'Espanya — 500 de 42 seminaris religiosos — i 800 sacerdots madrilensy resaren l'oració de Laudes amb Joan Pau II. Després d'aquesta celebració de la Paraula, els aspirants al sacerdoci feren

una ofrena i un homenatge al Sant Pare.

L'acte tingué lloc al Seminari Major de Madrid, on el Papa fou rebut pel cardenal arquebisbe de la diòcesi, Mons. Ángel Suquía.

El director del secretariat de la Comissió Episcopal de Seminaris i

Universitat, Joaquín Martín Abad, ressaltà «la resposta plena» dels aspirants al sacerdoci. «Els 300 seminaristes d'Andalusia ja tingueren una trobada amb Joan Pau II, però hi hagué una representació de tots a l'acte».

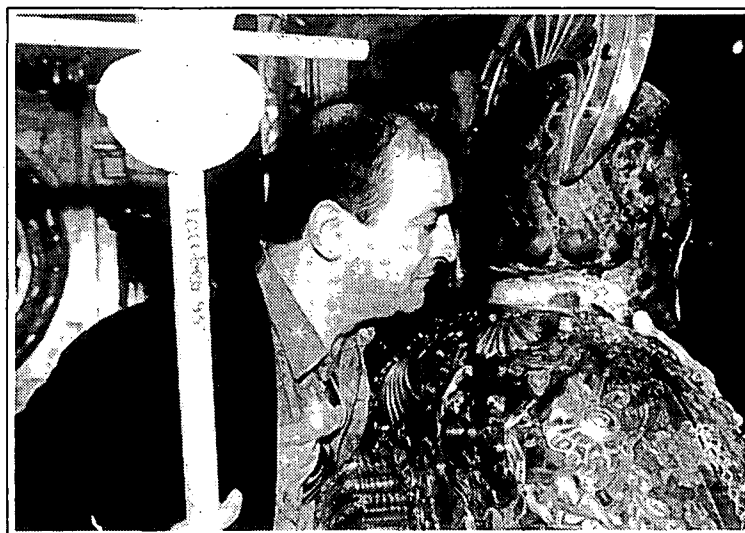
El Pontífex tingué unes paraules per a durant l'homilia de les Laudes. Quan finalitzà l'oració, el rector del Seminari, Andrés García i el seminarista de Ciudad Real, Eustaquio Camacho presentaren l'ofrena i l'homenatge.

Durant l'ofrena es lliurà una col·lecta que va permetre la creació de 10 biblioteques en el mateix nombre de seminaris iberoamericans. Els diners s'han recollit a totes les diòcesis, seminaris i entre els participants en l'acte.

A més els seminaristes han volgut brindar un homenatge a Joan Pau II i entonaren la cançó vocacional *Ven, vivirás siguiendo Jesús*, de Anton García Abril i lletra de Erminio Otero i Joaquín Martín Abad, per a aquesta ocasió. (SIC)

Set dels seminaristes ordenats sacerdots pel papa Joan Pau II a Sevilla amb motiu del Congrés Eucarístic internacional

SANTIAGO.— Fernando García, el pare d'una de les joves assassinades a Alcàsser, demanà a l'apòstol Santiago que «tots siguem una mica més humans», després de complir el ritu de l'abraçada al sant

LAS PALMAS DE GRAN CANARIA.— El president del govern de Canàries, Manuel Hermoso, lliura el premi Canàries-1993 en la modalitat «Acciones altruistas y solidarias» a la superiora de les Germanetes dels Ancians Desemparats, sor Manuela García, amb motiu del Dia de la Regió

Una ajuda de Càritas i Creu Roja d'Àustria

Dos mil camions d'aliments per als refugiats de l'ex-Iugoslàvia

VIENA.— Acció «Nachbar in not» va assolir el passat mes de maig els 2.000 camions d'ajut humanitari per als refugiats de l'antiga Iugoslàvia. Aquest organisme està impulsat per Càritas austríaca i la Creu Roja.

Des dels començaments de la guerra en Croàcia han organitzat una campanya exemplar.

En lloc d'un ajut exclusivament econòmic i per part de l'Estat, els organitzadors han preferit una col·laboració humanitària directa que es distribueixi a través de les organitzacions locals de Càritas croata i bosniana.

Ha estat un encert comptar amb l'ajut dels camions, amb una mitjana de 3.300.000 pessetes d'ajut per camió.

S'han rebut donatius de totes les instàncies imaginables: escoles, parròquies, empreses i associacions de tota mena.

Per això «Nachbar in not» ha comptat amb espais gratuïts a la televisió i ràdio. Durant aquests darrers 22 mesos s'han inclòs spots publicitaris per animar els

donants oferir la seva col·laboració i, alhora, s'han dut a terme campanyes per mantenir l'esforç.

Empreses publicitàries han donat gratuïtament les seves valles, empreses editores han donat cartells i els periòdics han publicat nombrosos articles amb aquesta finalitat.

Ha estat un veritable esforç. De moment s'han assolit els sis mil set-cents milions de pessetes, una xifra més que considerable si es té en compte que han estat donatius personals.

L'organització d'aquest programa s'ha caracteritzat en tot moment per la seva transparència. Des del principi les càmeres han acompanyat la sortida dels camions i la distribució dels ajuts, amb entrevistes als destinataris. També s'han

Entre el xiulet de les bales, una anciana de Sarajevo rep l'ajut humanitari

tingut molt en compte les necessitats que es volien remeiar.

El principal promotor de la campanya ha estat el president de Càritas austríaca, el jove sacerdot, Helmut Schüller.

Tan viu ha estat l'èxit de la campanya que Schüller ha rebut el premi al millor empresari que la Universitat d'Econòmiques de Viena concedeix anualment.

(Aceprensa)

ÍNDIA

La televisió estatal emet un programa sobre la Bíblia

NOVA DELHI.— La televisió estatal de l'Índia ha començat emetre una sèrie sobre la Bíblia. La notícia ha sorprès al país, si es considera que els grups extremistes hindús i musulmans han ocasionat en els darrers 10 anys 15.000 morts per motius religiosos.

A través d'aquesta sèrie molts milions d'indis podran conèixer el missatge de la Sagrada Escripura.

Per al doblatge de la sèrie en hindi han actuat coneguts directors i actors de l'Índia. El programa s'emetrà els diumenges de 9 a 10 del matí.

El primer episodi fou presentat amb unes paraules de la Mare Teresa de Calcuta: «La Bíblia és un regal preciosíssim de Déu i ha de ser conegut per tothom. Conté un missatge de fe, esperança i caritat. En el món dominat per la violència, la venjança i l'odi, la Bíblia supera les castes i racismes per portar als homes un missatge de pau». (Aceprensa)

REPÚBLICA TXECA

Més seminaristes en el país

PRAGA.— Segons l'Obra de l'Església Ajuda a l'Església Necessitada, després de tres anys de transició política, el nombre de seminaristes a l'antiga Txecoslovàquia ha augmentat en més d'un

centper cent. Actualment a l'antiga Txecoslovàquia hi ha cinc seminaris oberts: 369 seminaristes estudien a Spis, 85 a Nitra, 160 a Bratislava i 69 al seminari greco-catòlic de Presov. Al seminari de Banská Bystrica, encara en construcció, es preparen 41 candidats. (Palabra)

XINA

Després de 43 anys, nou ambaixador al Vaticà

PEQUÍN.— El 17 de maig va tenir lloc en el Vaticà un esdeveniment històric: el Sant Pare va rebre les credencials del nou ambaixador de la República Popular de la Xina davant la Santa Seu, Edward Tsu-Yu Wu. Feia 43 anys que Xina continental no tenia ambaixador acreditat davant la Santa Seu. Fou precisament el pare del nou ambaixador Wu — John C.H. Wu — el representant del seu país davant la Santa Seu fa 46 anys, durant el pontificat de Pius XII. Joan Pau II s'hi va referir precisament el seu discurs: «El record del vostre pare —assenyalà el Papa— ens fa tornar cap aquell període de la història del vostre poble i al moment en què el representant diplomàtic de la Santa Seu fou obligat a abandonar la Xina continental. (Aceprensa)

ITALIA

Debat sobre el llençol de Torí

ROMA.— Especialistes de diversos països es reuniren del 10 al 12 de juny a Roma per obrir novament l'eniigma del llençol de

Torí, el sudari que suposadament va embolcallar el cos de Crist. L'afer semblava haver estat tancat definitivament quan els laboratoris americà, britànic i suís havien presentat les seves conclusions negatives el 1988: el cèlebre teixit conservat a Torí no havia embolcallat el cos de Jesús i la seva realització es remuntava a l'Edat Mitjana. Però nous experts, entre els quals el director d'un laboratori rus, el professor Dimitri Kusnetsov, que afirmà disposar de nous mètodes per datar els teixits anteriors al carboni 14, volen avui reobrir el dossier. Els investigadors que havien fet les

recerques el 1988 al requeriment de l'Església catòlica no participen en aquest col·loqui. (APIC)

MÈXIC

Deu policies arrestats després de la investigació sobre la mort del cardenal Juan Jesús Posadas

MÈXIC.— Deu funcionaris de policia i catorze persones més han estat arrestades a Mèxic durant una investigació sobre la mort violenta del cardenal de Guadalajara, Mons. Posadas Ocampo esdevinguda el 24 de maig. Se-

gons la policia mexicana, s'acusa als policies d'haver rebut diners d'un cap del cartel de la droga a canvi de protecció.

El cardenal, de 66 anys, va ser mort juntament amb sis persones més després d'un tiroteig a l'aeroport de Guadalajara. Segons fonts oficials, el prelat havia estat víctima d'un arrenjament de comptes entre caps de la droga. Una quinzena d'assassins a sou haurien estat pagats per assassinar Joaquín Guzmán, un dels barons de la droga. El tiroteig es deuria produir perquè el cardenal Posadas Ocampo circulava en un cotxe idèntic al del Guzmán. (APIC)

FILTRANT LA NOTÍCIA

Berna: «Joves per un Món Unit»

«Joves per un Món Unit», és un moviment obert i internacional dels Focolari. Nasqué a Trento (Itàlia) durant la Segona Guerra Mundial en el si de l'Església catòlica, amb l'iniciativa de Chiara Lubich. El grup és reconegut per totes les Esglésies cristianes; els seus membres provenen de confessions i de religions diverses. Quaranta-quatre han estat els festivals que aquest any i a tot el món ha organitzat aquest moviment juvenil. A primers d'aquest mes de juny i a Berna (Suïssa) s'han reunit 1.300 joves per celebrar un Festival que s'ha clausurat amb una crida a la fraternitat universal.

Entre 300 i 400 nois i noies han participat en la confecció del programa. Els cants, la música, la coreografia i l'expressió corporal ha fet que els actors traduïssin de diferent manera el tema de la pau i la unitat. Joves de 29 països, de diferents confessions religioses, han intervingut amb representacions escenificades sobre la unitat dels pobles, tot i que els separin les fronteres, la lingüística i la cultura.

La possibilitat als joves d'esdevenir ells mateixos protagonistes de l'estudi i de la recerca de la

pau internacional ha intensificat el seu entusiasme. A Berna dedicaren un matí per fer una reflexió a fons sobre els conflictes generacionals, el racisme, el món de la droga i els malalts de la Sida.

L'experiència d'aquest jovent ha mostrat clarament que el desig d'un món unit no és pas una utopia. «L'única força que pot unir el món és l'amor, perquè ell sol fa de l'home un ésser veritablement lliure i feliç; només la solidaritat pot aconseguir la pau al nostre planeta». Aquests han estat alguns dels slogans del Festival.

Tots els joves reunits a Berna foren invitats a promoure la fraternitat universal a través —es digué— «del nostre temps», «de la nostra amistat», «dels nostres talents», i també de tots els béns materials rebuts.

Segons fonts properes a «Joves per un Món Unit» és probable que s'organitzi un d'aquests Festivals a Catalunya, on hi ha grups juvenils molt sensibles als temes de justícia i pau.

■ Francesc Gamissans

L'Església en versió sínodes

A la passada Pentecosta, les diòcesis franceses de Bordeus, Poitiers, Séz i Toulouse vivien la darrera assemblea del seus sínodes. La "rauxa" sinodal constitueix un veritable fenomen per a l'Església de França. Més de la tercera part de les diòcesis han conegut o són en vies de conèixer aquesta experiència. Ja fa deu anys que dura, i no ha arribat al final! Ací van les impressions dels que ja han tancat el seu Sínodo, dels que són encara al mig d'aquest procés, i dels que no han escollit encara aquest camí.

Sínodes «generalitzats» tenint en compte tota la vida de l'Església, sínodes «temàtics» concentrant-se sobre una qüestió, o res de sínodo: les diòcesis només han d'escollir! Tres bisbes en donen testimoni.

• PERPINYÀ Efectes durables

El sínodo de Perpinyà va començar l'any 1985, i es tancà el 1988. Per a Mons. Jean Chabbert, de cap manera va ser un foc d'encenalls: «N'estic molt content. Aquest Sínodo ha dinamitzat la nostra Església, com un cop de puny espiritual i apostòlic. També ha permès una reestructuració de la diòcesi. És, ara una referència per nosaltres».

Entre les realitzacions, el consell pastoral diocesà va posant en marxa les decisions del sínodo. I, plebiscitada, la formació dels laics: actualment, una cinquantena de persones van un dissabte cada mes a formació teològica a la Catho de Toulouse. Altres es preparen per a les responsabilitats en el marc de les seves parròquies. Altres iniciatives sortides del sínodo volen atènyer més els joves: llar de liceistes, missió estudiant, lloc de vida per aquells que pensen en la vocació.

El sínodo ha tingut efectes benèfics des del seu llançament. La preparació després de les as-

semblees ha permès un colze-a-colze positiu: «entre gent tan diversa com els militants de l'ACO i els membres de la Renovació carismàtica. Els cristians de tendències diferents han treballat en conjunt i dialogat». ¿Cap ombra en el quadre? «Tot no és perfecte, reconeix Mons. Chabbert, especialment en les relacions entre preveres i els laics formats seriosament. No és que els laics en sàpiguen més, sinó que a vegades hi ha problemes de comunicació. Nosaltres ajudarem entre els preveres a trobar millor el seu lloc en el dispositiu pastoral.» Segons el bisbe de Perpinyà, cal passar de la imatge del prever rector, responsable de tot, a un paper sacerdotal més específic.

El balanç global de l'experiència sinodal és llargament positiu segons Mons. Chabbert. El sínodo no és un esdeveniment del passat!

• DIJON La revitalització de les parròquies

L'assemblea sinodal celebrada a Dijon el novembre de 1991 clausurava quatre anys de reflexió sobre un tema precís: ¿com revitalitzar les parròquies en un regió coneguda per la seva diversitat i les seves disparitats? La meitat de la diòcesi és zona rural, l'altra la constitueix l'aglomeració dijonesa.

Aquesta disparitat, Mons. Michel Coloni ha pogut apreciar-la en tota la seva magnitud en el

cur de les seves visites pastorals. Més de divuit mesos després de l'assemblea, el bisbe creu que «s'ha fet un bon camí», especialment en el marc rural on malgrat la desertització de certes zones, com al nord del departament, no augurava pas un bon desenvolupament: «Tot el contrari. S'ha produït. El camp ha sabut mobilitzar-se, sovint s'ha vingut de lluny per trobar-se en el treball de conjunt. He retrobat la vitalitat més gran en els sectors més empobrits de la població».

Aquesta felicitat paradoxal fa que actualment, el sector rural està proveït de consells pastorals, al contrari de la zona urbana de Dijon. A la ciutat tot va més lentament: «No se sent la mateixa

urgència, perquè hom sap que a pocs passos de casa seva, trobarà qui l'escolti, l'ajuda o la intervenció necessàries. Es necessita doncs més temps per mobilitzar-se.»

Prioritats sortides del sínodo: la posada en marxa dels consells pastorals, dels consells econòmics i dels comitès parroquials. L'executiu, en suma, dels membres actius de la parròquia. L'assemblea de 1991 també ha fet llum sobre la vitalitat dels joves, la urgència de les seves demandes i els necessaris qüestionaments que ells susciten. I és sota el signe de la joventut, «el veritable llevat del demà» que s'haurà de desenvolupar el proper sínodo de Dijon.

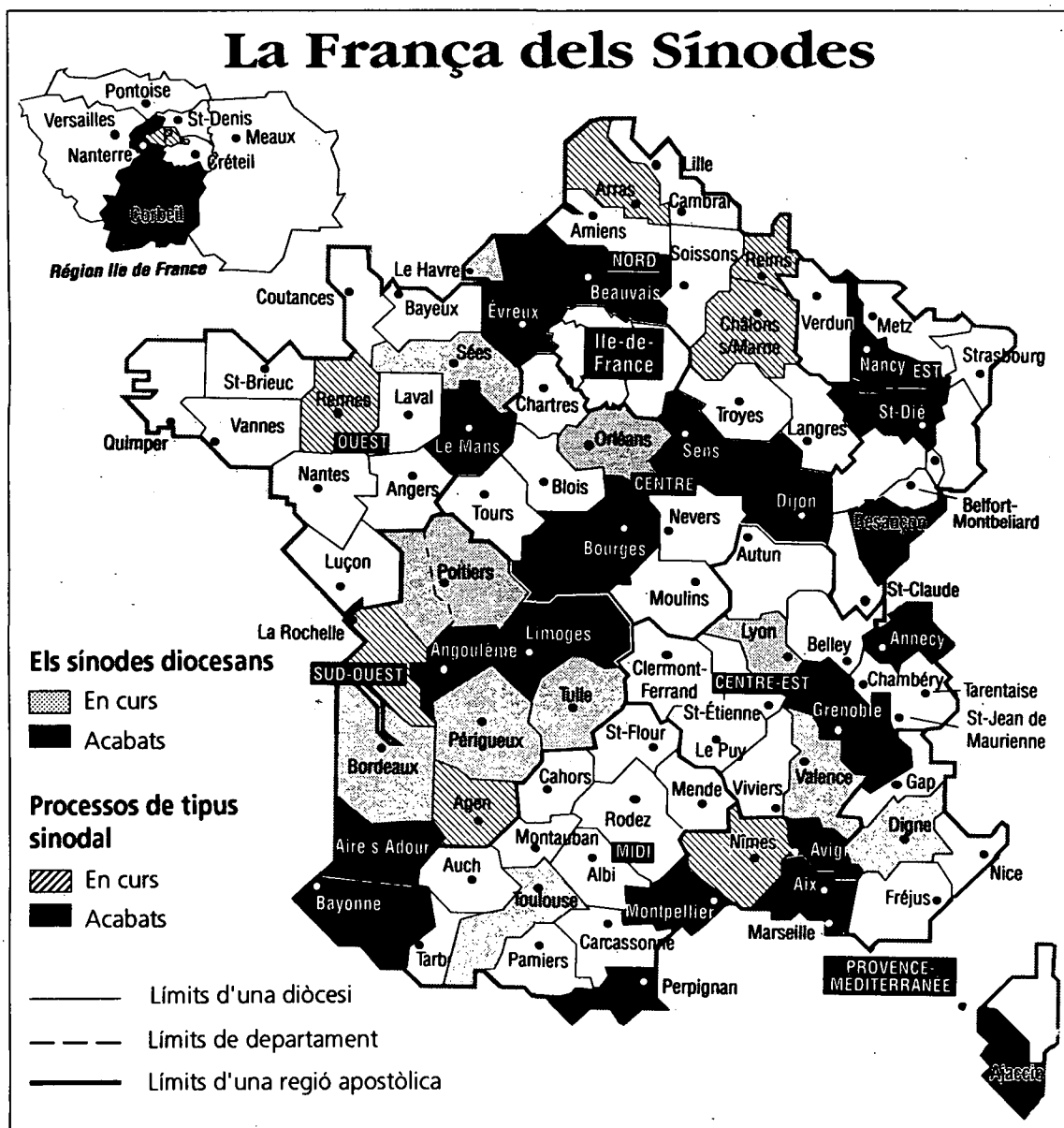
• VERDUN L'alternativa

La diòcesi de Verdun no s'ha llançat a aquesta aventura. «Jo no he sentit la crida en aquesta direcció», explica Mons. Marcel Herriot, que no preveu cap sínodo sense una petició i un consens del seu clergat. Sens dubte es malfia de la pesada estructura que això comporta. I, ¿no hi ha el risc de sobrecarregar un personal ja molt ocupat? es pregunta el bisbe. La gran dispersió de la població no simplifica pas el treball pastoral...

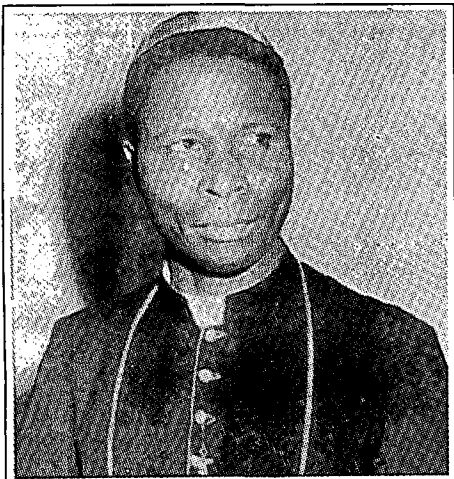
«Res de sínodo» no vol dir tantmateix absència de tot esforç diocesà! Sobre la base de l'àmplia consulta diocesana feta abans del seu nomenament el 1987, Mons. Herriot ha donat prioritat a l'aprofundiment de la fe en els equips de compromís (els quaderns *ad hoc* són àmpliament difosos) i la posada en marxa dels consells pastorals, amb la formació dels seus membres.

¿Res de sínodo? Potser. Però Verdun veu despuntar a l'horitzó de l'any 2000, una important reflexió sobre el «projecte diocesà». El bisbe aleshores veuria bé, enfilant una «procés sinodal» ben marcat sobre una sola qüestió, vital per al futur de l'Església en la Meuse.

■ Y. de G. B. i M. K.
col·laboradors de «la Croix»

Monsenyor Gantin, degà del Sagrat Col·legi

ROMA.— Per primera vegada en la història de l'Església, un africà esdevé degà del Sagrat Col·legi: el cardenal Bernardin Gantin fou elegit en substitució del cardenal brasiler Agnelo Rossi, que als 80 anys va presentar la seva dimissió del càrrec. El Papa va ratificar l'elecció, i també la del cardenal italià Agostino Casaroli per al càrrec de vice-degà.

El degà del Sagrat Col·legi no té cap poder jurídic sobre els altres cardenals. Seria ell qui consagraria bisbe el Papa recent elegit en el cas que no ho fos encara. Però aquesta funció de president

el posa en una situació de **primus inter pares** especialment significativa. Les úniques conseqüències pràctiques pel moment: el degà que és únicament elegit pels cardenals pertanyents a la classe dels bisbes de les diòcesis de Roma, hereta automàticament el càrrec de bisbe d'Ostia. Per això ha de residir a la Ciutat del Vaticà.

Fill d'un funcionari de ferrocarrils, el cardenal Gantin va néixer a Benín, té setanta-un anys, fou consagrat bisbe el 1956, i nomenat arquebisbe de Cotonou l'any 1960. Fou cridat a Roma el 1971 com a secretari adjunt de la congregació per a l'evangelització dels pobles. L'any

1984 es feu càrrec d'un dels més importants «ministeris» de l'Església, la congregació per als bisbes. És on es decideixen els nomenaments de totes les diòcesis del món que no depenen de l'evangelització dels pobles.

Amb el nomenament recent del cardenal espanyol Martínez Somalo com a camarlenç, l'elecció del cardenal Gantin, un treballador amb impertorbable somriure, reforça la posició dels no italians al Vaticà. Rellança també la hipòtesi sobre la possibilitat de veure l'Església escollint un dia un Papa de fora d'Europa.

Monsenyor Zoa, arquebisbe de Yaoundé

«Jo vaig a les coses essencials: Jesús i l'home»

De verb fàcil, i riure encomanadís, monsenyor Jean Zoa, arquebisbe de Yaoundé, ha esdevingut com un «patriarca» de cabells grisos. Després de trenta anys com a cap de l'Església al Camerun, Mons. Zoa, que va participar al Concili Vaticà II, vol tornar a les coses essencials: Jesucrist i l'home, creat a imatge de Déu.

«El que és essencial és salvàr-se, i després deixar que la gent faci coses», explica. El desenvolupament rural, la demografia, la sida, l'ensenyament i la inculturació, al capdavant, giren a l'entorn d'un eix, que és la dignitat humana. Aquesta és la seva tesi.

—El cacau, el cafè i el cotó són, pel que sé, les principals fonts d'exportació del Camerun. El mercat mundial, però, és força morós...

—Els preus dels productes agrícoles han caigut. El quilo de cacau de primera qualitat es ven avui a 200 francs, quan hi ha hagut anys que ha valgut 400 francs. I així, un parell de sandàlies, que es podien canviar per un quilo de cacau, ara en requereixen un quilo i mig.

Nosaltres suggerim als cristians d'aquí que retornin a les cultures alternatives, la més senzilla de les quals és l'alimentària. De moment, ja va bé que es vagin venent els productes, per anar fent calaix, però les societats han de canviar. Fins ara, tot el que es relacionava amb l'alimentació, estava reservat a les dones. I els homes, per tant, rebutjaven treballar en coses de dones, tot i que, al capdavant, els productes alimentaris eren els que produïen diners. Doncs bé, per tal que el treball sigui més rendible i menys penós, el que cal és millorar els costums culturals. L'Acció Catòlica del país va per aquest camí: Hem creat així cooperatives comunitàries de treball, amb equips que es traslladen d'explotació a explotació. I també hem creat el crèdit agrícola.

En un viatge pastoral que vaig fer fa quatre anys, vaig parlar amb tots els responsables d'Església, cercant les raons per les quals tants poblets passen el tràngol de veure com es buiden, fins que es moren. El teòleg Jean-Marc Ela féu la síntesi de l'enquesta, i la conclusió és que el desenvolupament futur ha de passar justament per aquests poblets.

—L'escola és una altra eina de desenvolupament. ¿En quin estat es troba el sistema educatiu camerunès?

—Jo mateix sóc responsable de la Comissió de la infància i el jovent, que s'ocupa dels problemes escolars. La situació de les escoles és molt difícil. En certes regions, als mestres se'ls paga amb vuit mesos de retard. I com que els pares no tenen diners, només hi ha un o dos fills de cada família que poden anar a escola.

Les escoles catòliques i protestants apleguen prop de la meitat dels efectius de l'ensenyament primari. A l'arquebisbat de Yaoundé comptem amb una mica més de 500 escoles catòliques, que apleguen uns 30.000 nens i unes 30.000 nenes.

De fet, el propòsit d'escolaritzar tots els infants, i de franc, tal com vol el govern, és una ambició que està fora de lloc en un país subdesenvolupat. I mentrestant, el Banc Mundial i el FMI demanen al Camerun que revisi els seus pressupostos, la qual cosa vol dir que cal disminuir el nombre de funcionaris, però alhora comporta que minvin els recursos destinats a l'escolarització.

—La tradició del dot, ¿és gaire pesant per a la societat camerunesa?

—El dot és una càrrega molt forta per a les famílies. Les lleis aproven que s'abandoni aquest costum, però el jovent no sempre vol enfrontar-se als seus pares, que els diuen coses com: «si voleu casar-vos contra la voluntat dels vostres pares, sereu maleïts». La mania de les festes és un altre entrebanc. Encara que hom sigui pobre, el dia del casament cal fer una festassa solemníssima, amb un munt de convidats, vestits

especials, etc. Jo, als joves que es volen casar sense aquesta pressió social, els dic que he autoritzat els capellans perquè no facin les amonestacions públiques, i que només comprovin si hi ha impediments. Solament cal que trobin un parell de testimonis discrets —i els insisteixo que siguin discrets— i ja poden beneir el matrimoni, si cal en un minut.

Planificació dels naixements i l'assot de la Sida

—El problema demogràfic es troba estès per tot Àfrica. ¿Com reacciona l'Església?

—La paternitat responsable forma part de la preparació al matrimoni. El fet que aquesta qüestió sigui una de les que s'hagin de tractar de manera dialogada entre l'home i la dona, ja és tot un progrés. Un departament de l'Oficina d'activitats socials i caritatives de l'Església s'ocupa exclusivament del tema de la planificació dels naixements. És clar que els proposem, quan arriben a plantejar-se aquesta qüestió moral, els mètodes naturals, bo i explicant-los com són totes les altres andròmines.

—L'Àfrica pateix de ple l'assot de la sida. L'Església, ¿hi intervé d'alguna manera específica?

—La lluita contra la sida es troba integrada dins el nostre departament de sanitat primària. Pensem que no hem de fer cap mena d'acció específica, sinó solament intensificar l'educació sexual en el context de l'amor veritable. Cal situar la sida en el lloc que li correspon dins l'educació global. I això vol dir revaloritzar el sisè manament, que el Concili Vaticà II no ha pas canviat.

Hem elaborat un programa amb quatre eixos

—¿L'ha decebut, parlant d'evangelització, que el Sínode especial per a l'Àfrica tingui lloc a Roma?

—No, per a mi no ha estat una sorpresa. Àfrica és ara mateix l'ull de l'huracà, i no se sap mai què pot passar. Si s'hagués decidit fer el Sínode a Kenya, fins al darrer moment tot hauria penjat d'un fil, perquè podria passar qualsevol cosa. Per a mi, aquesta és la raó principal.

—Però, ¿el Sínode, no serà més romà que no pas africà?

—Per a mi, això no és cap problema. Sincerament, jo penso que els nostres problemes els podem tractar allà on sigui. Jo ja vaig organitzar un Sínode diocesà l'any 1980, amb motiu del centenari de l'Església al Camerun. Ara, hem elaborat un programa amb quatre eixos, per tal d'examinar el «Instrumentum laboris», un cop publicat.

El primer eix és el coneixement de Déu, de Jesucrist i de la seva Església. Totes les llengües africanes tenen el mot «Déu», però cal aprofundir-hi: ¿què hi ha en la imatge del Déu dels nostres avantpassats, que tingui relació amb el Déu d'Abraham? El Déu dels nostres avantpassats, ¿té una manera de mirar, un cor, s'interessa per la vida quotidiana i pel destí dels homes, enraona amb ells? Adonar-se que el Déu de la Bíblia és un Déu personal ja és per a molts un gran xoc. En aquest punt, és important situar-hi els sagraments. Perquè en la pràctica, allò que hauria de ser la darrera cosa,

esdevé la principal: les benediccions, l'aigua beneïta, etc.

El segon eix és l'anunci de Jesucrist i l'impuls missioner. Encara que una Església es trobi en fase de catecumenat, cal que sigui missionera. Altrament, no seria autèntica.

El tercer eix és el compromís en les tasques de desenvolupament del país, en nom de la fe. Això és capital. Nosaltres mirem de connectar les feines de desenvolupament amb el misteri de la creació. Déu creador demana a l'home que continuï la seva acció. I l'altre aspecte és el que fa referència al respecte dels drets i de la dignitat de l'home.

El quart eix és la posada en marxa de l'autonomia financera i en tots els sentits de les comunitats, parròquies, bisbats, etc. L'ajut extern ha de ser només complementari. A la nostra diòcesi, quasi la meitat dels preveres són indígenes: gairebé són setanta.

Monsenyor J.B. Zoa (a l'esquerra) parlant amb el cardenal Malula (dreta)

Africanitzar l'evangeli és una expressió falsa

—La inculturació és un dels punts centrals del document de treball. Són molts els teòlegs africans que han estudiat aquesta qüestió. ¿Vostè què en pensa?

—Jo incloc aquesta qüestió dins la transmissió del missatge. L'Evangeli no és pas una teoria. Jesús enraona a partir de problemes concrets. La doctrina sobre la igualtat entre l'home i la dona, posant per cas, la va explicar amb motiu de l'episodi de la dona adúltera. ¿Per què només la dona havia de ser condemnada? Aquesta és la manera d'interpel·lar una societat.

Cal distingir entre l'escala de valors i el seu «adornament cultural», que és la inculturació. Jesús sí que va intervenir en l'escala de valors: «En un altre temps us van dir (...), però jo us dic» (Mt 5,7). Però la gent no pot tocar-los. La definició d'aquests valors ja és ferma. Per això, africanitzar l'Evangeli és una expressió falsa. Jesús va venir per evangelitzar, i per enlairar l'home com a imatge de Déu que és. I l'Evangeli està ja adequat a totes les cultures.

—Aleshores, ¿no cal tenir un dret canònic africà?

—El que cal fer és viure, i no voler deixar-ho tot codificat, escrivint la història de tot l'Àfrica. L'Àfrica té moltes coses per aprendre. Si només ens fixem en la cultura, el discurs esdevé horitzontal. L'Àfrica, certament, es vol defensar d'una cultura que l'ha tingut colonitzada, però això no m'interessa gaire com a cristià. Des de la perspectiva de l'Església, la dimensió és vertical: al voltant de la persona humana, l'home, la dona, els nens, i de la comunitat. La resta... La recuperació del dret de raonar que té l'Àfrica és molt important, perquè sense la raó, i els drets i deures que comporta, la fe cristiana i el desenvolupament són impossibles. Jo vaig a les coses essencials: Jesús i l'home. Un cop salvades les coses essencials, deixem que la gent actuï. L'essencial per endavant, la resta de coses m'és ben igual.

Sempre ens cal estar a la defensiva

—Els mitjans de comunicació tenen un gran paper a fer dins l'Àfrica. ¿Què ha passat amb la publicació catòlica «L'Effort camerounais»?

—L'assassinat del director, l'abbé Joseph M'Bassi l'any 1989, no fou mai aclarit. «Misereor», la fundació catòlica alemanya que l'ajudava, ens havia avisat que si a l'octubre de l'any passat no s'havia fet alguna cosa més per tal que «L'Effort camerounais» se sostingués per l'interès que hi posessin les nostres comunitats i bisbats, suspendrien el seu ajut. I no hi hagué possibilitat de discussió. El diari fou suspès... no parlem pas de mort. Però, treure endavant un diari a l'Àfrica, amb els problemes de finançament, distribució, subscripcions. Fins i tot amb els bisbes hi ha problemes: n'hi havia que no el compraven, i en alguns bisbats grans no se'n venia cap... En fi, no es poden fer miracles.

En canvi, tenim un projecte de ràdio en curs. Estem pensant en l'endegament del projecte. Començarem a Yaoundé, i després a Douala.

—A l'Àfrica, la situació política és prou inestable. ¿Quines relacions hi ha entre l'Església i el govern?

—Les relacions són normals, de moment. El president Paul Biya és catòlic, antic seminarista. Hi ha tensions, sobretot durant períodes excepcionals. Per exemple, mons. Paul Verdzekev, bisbe de Bamenda, va condemnar fermament la pràctica de la tortura. Tot d'un plegat, el ministre d'informació va atacar el bisbe a la ràdio i a la televisió. I tots els bisbes es van mobilitzar donant suport a mons. Verdzekev. El govern mirava de dividir els bisbes, i el mateix feia l'oposició. És a dir, sempre hem d'estar a la defensiva.

Monsenyor Zoa: «Totes les llengües africanes tenen la paraula «Déu», però cal aprofundir-hi». En la fotografia una dona camerunesa pregant

• **«CRISTIANOS SIN FRONTERAS»: ESTIU MISSIONER.** - Cursats per a grups cristians i animadors sobre el compromís evangelitzador i la dimensió universal de tot cristià, a l'abadia de Silos (Burgos), del 5 al 15, o del 15 al 25 de juliol, o del 23 de juliol a l'1 d'agost, o del 2 al 12, o del 14 al 23 d'agost. Organitzen també una marxa a Sant Jaume de Galícia amb motiu de l'Any Compostel·là, del 14 al 30 d'agost. Més informació: c/ San Bernardo 79, 28015 Madrid; tel. (91) 594-41-12 o 594-41-72.

BARCELONA

• **PARRÒQUIA DE SANT TOMÀS MORE.** - Celebració de la festa partonal i del 25è aniversari de la seva erecció (c/ Collserola 31, 08023 Barcelona), **diumenge 27**: a les 12h, jocs per als infants; a les 12.30h, sardanes; 13h, celebració de l'eucaristia i cant dels *Goigs de sant Tomàs More* (Ll: Mn. Pere Miquel; M: Maria-Teresa Llorens), i a les 14h, convivència fraternal i continuació de les sardanes.

• **ADORACIÓ AL SANTÍSSIM SAGRAMENT (ARPU).** - Cloenda del curs, **dimarts 29**, a les 17.00h, al temple expiatori del Sagrat Cor, al Tibidabo, amb meditació per Mn. Jordi Carerras, seguida de missa concelebrada, presidida pel consiliari Mn.

Angel Martínez, per acabar, després de l'exposició del Santíssim, benedicció i reserva, amb uns estona de convivència.

• **MISSA PELS COL-LABORADORS DEL FONS COMÚ DIOCESÀ DIFUNTS.** - Se celebrarà dijous, **1 de juliol**, a les 20h, a la parròquia de Santa Maria del Pi, a iniciativa de la Delegació Diocesana d'Economia, que hi convida tots els col·laboradors, així com els parents i amics dels ja difunts.

• **UNIÓ COMARCAL DE LLIGUES DE PERSEVERANÇA.** - Hora santa de la del Baix Llobregat, **diumenge 4**, primer de mes, a les 17.45h, a la cripta de Gaudí (parròquia del Sagrat Cor de Jesús) de la Colònia Güell, assistida pel Dr. Ignasi Segarra i Bañeres.

• **CONCERT DE CARILLÓ AL PALAU DE LA GENERALITAT.** - Diumenge, **4 de juliol**, a les 12, a càrrec de la carillonista Anna-Maria Reverté, amb obres d'Alfons X el Savi, Mompou i Albéniz, entre d'altres, i Balls d'Igualada, de música tradicional.

• **PELEGRINATGE JOVE A SANTIAGO.** - Organitzat per l'associació juvenil Màstil amb motiu de l'any jubilar Xacobeo '93, del **17 al 24 de juliol**, amb autocar fins a Sarrià (Galícia).

Més informació: tel. 455-53-94 (Lajos, cap d'expedició).

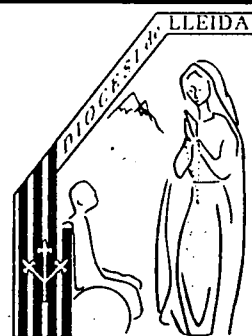
• **GOUMS: EXPERIÈNCIA ESTIUENCA DE PREGÀRIA I DESERT, MARXA I PRECARIETAT.** - Per a més grans de 19 anys, vacances de 8 dies de marxa i immersió en la natura a l'agost, per paratges solitaris i erms (ermots de Burgos); amb l'eucaristia i l'oració personal com a eixos centrals. Informació: tel. i fax 414-55-40 (Alberto Monche).

TARRAGONA

• **XXI PELEGRINATGE A LOURDES AMB MALALTS.** - Organitzat per l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Tarragona, del 9 al 13 de juliol, i presidit per l'arquebisbe i primat Dr. Ramon Torrella. Informació i inscripcions: Delegació diocesana Centre de Pastoral bisbe Borràs, c/ Sant Francesc 16, 3r, 43005 Tarragona; tel. (977) 23-77-35 (de 18 a 20h).

• **XVI CURS INTERNACIONAL DE CANT GREGORIÀ.** - Organitzat per la Fundació Obra Cultural Santes Creus sota el nom de «Michel Levron», del 30 de juliol al 8 d'agost, en horari de 9.30 a 14h i de 17 a 20h. Dedicat a la teoria i la pràctica del cant gregorià, enguany sobre el tema del ritme musical, i amb diversos seminaris. Secretaria: Pl. Església 2, 43815 Santes Creus; tel. (977) 63-83-28 o 23-34-12.

LLEIDA

• **PELEGRINATGE DIOCESÀ A LOURDES.** - Organitzat per l'Hospitalitat de la Mare de Déu

de Lourdes de Lleida, els dies **4, 5, 6 i 7 de setembre**, i presidit pel bisbe Ramon Malla. Informació i inscripcions: tel. (973) 26-86-28 (dimarts i dijous, de 19 a 21h).

SOLSONA

• **JORNADES DE REFLEXIÓ I PREGÀRIA AL MIRACLE.** - Sobre l'evangeli de sant Mateu, del **18 al 22 de juliol**, amb el P. Ramon Ribera, a Casa d'Espiritualitat, 25287 el Miracle; tel. (973) 48-00-45. Hi ha previstos exercicis per a tothom pel mes d'agost.

URGELL

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS.** - Com a convivència de la Unió Apostòlica Clergat; dirigits per Mn. Joan Esquerda i Mn. Jesús Garay, del 5 al 10 de juliol, al Seminari de la Seu d'Urgell; tel. (973) 35-05-00.

FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA

CURS D'ESTIU 1993

Jesús il·lumina el Misteri de la Humanitat

Del 28 de juny al 9 de juliol

PROGRAMA

1a. SETMANA (del 28 de juny al 2 de juliol)

L'home, enigma per a si mateix: Opacitats i transcendències.
Prof. Josep M. Via.

El misteri de Jesús. La història i la fe.
Prof. J. Ignasi González-Faus.

Jesús revelador del Pare. Aspecte teològic: Jesús ens revela el disseny de Déu sobre la creació i sobre la humanitat.
Prof. Ferran Manresa.

La figura de Jesús en el cinema.
Dr. Miquel Porter, catedràtic d'Història del Cinema a la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.

2a. SETMANA (del 5 al 9 de juliol)

Jesús revelador de la humanitat nova. La proclamació i el missatge de Jesús: els valors humans i el Regne de Déu.
Prof. Josep Castanyé.

Jesús revelador de la humanitat nova. Perquè hagué de morir Jesús: mort i amor.
Prof. Ramon Pou.

Rostres de Jesucrist al llarg de la història. Imatges de Jesucrist en la història del pensament. La visió cristològica de la constitució Gaudium et spes del Vaticà II.
Prof. Evangelista Vilanova.

Les diverses presències de Jesús en l'Església. Les múltiples formes de presència de Jesús (Jordà, transfiguració, creu, resurrecció, ascensió, glorificació) i l'experiència continuada de l'Esperit Sant (Pentecostès, Cornell, Antioquia) en la missió al món pagà.
Prof. Josep Rius-Camps.

Actualitat Literària de Jesucrist. I. La novel·lística pseudo-històrica; II. La

novel·lística pseudo-religiosa; III. Les grans novel·les.

Prof. Cristóbal Sàrrias, S.I. Escriptor i crític literari.

ORGANITZACIÓ, INFORMACIÓ I MATRÍCULA

Directors del Curs:
Mn. Ramon Pou - Tel. 237 22 08
P. Hèctor Vall - Tel. 674 11 50

Lloc on s'impartirà:
Facultat de Teologia de Catalunya (Diputació- 231, Barcelona)

Matrícula:
18.000 pts. (estudiants, 9.000)

Inscripcions:
— Secretaria de la Facultat de Teologia de Catalunya
C/Diputació, 231 - 08007 Barcelona
Tel. (93) 454 16 00.

— Institut de Teologia Fonamental
C/ Llaseres, 30 - 08190 Sant Cugat del Vallès
Tel. (93) 674 11 50.

De dilluns a divendres, de 11 a 13 i de 17 a 19h.

Pensió:

Hi ha la possibilitat d'allotjament al «Casal Borja» de Sant Cugat del Vallès. Informació: Tel. 674 11 50.

Aquest curs és vàlid:

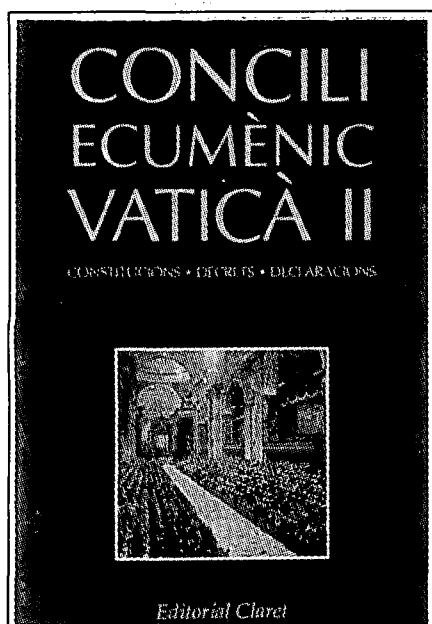
Com a sector teològic per a l'obtenció de la DEI (Declaració Eclesiàstica d'Idoneïtat), que capacita per a ser professors de Religió (4 anys del Curs d'Estiu cobreixen les hores de Teologia exigides per a la DEI).

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona - Tel.: (93) 301 08 87

UNA NOVELTAT MOLT ESPERADA

La traducció oficial dels documents del Concili Vaticà II realitzada per encàrrec dels bisbes de Catalunya

Preu:
1.900 ptes.

Traducció de Josep Perarnau i Espelt.

Butlleta de comanda

Desitjo rebre... exemplars dels Documents del Concili Vaticà II

NOM:

ADREÇA:

POBLACIÓ:

Comandes a:
Editorial Claret, S.A., Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona Tel. (93) 301 08 87 - FAX: (93) 317 48 30

TORTOSA

La gran campanada de la canonització d'un capellà de la nostra terra, la captem en tres ressons segons els respectius escenaris: Vinebre-Madrid-Tortosa. Val a dir que la literatura de les religioses teresines ha contribuït a l'èxit amb profusió de publicacions en tots els nivells i a més a més, dotzenes d'objectes-missatge. També els «mass media» —excepcions a part— en conjunt han encès l'aura d'aquest sacerdot tortosí. Ha esdevingut el primer sant del clergat diocesà i a hores d'ara a Espanya, i també a l'estranger, on les filles de la Companyia de Santa Teresa treballen, ha estat redescobert el catequista, l'apòstol i el fundador: Enric d'Ossó i Cervelló. Va fer el cim més alt de la santedat heroica des de 1840 fins el 1896. Ara el Papa li ho ha reconegut inscrivint-lo a la llista dels sants. En altres paraules, la llum del canelobre encesa ja per a tota l'Església.

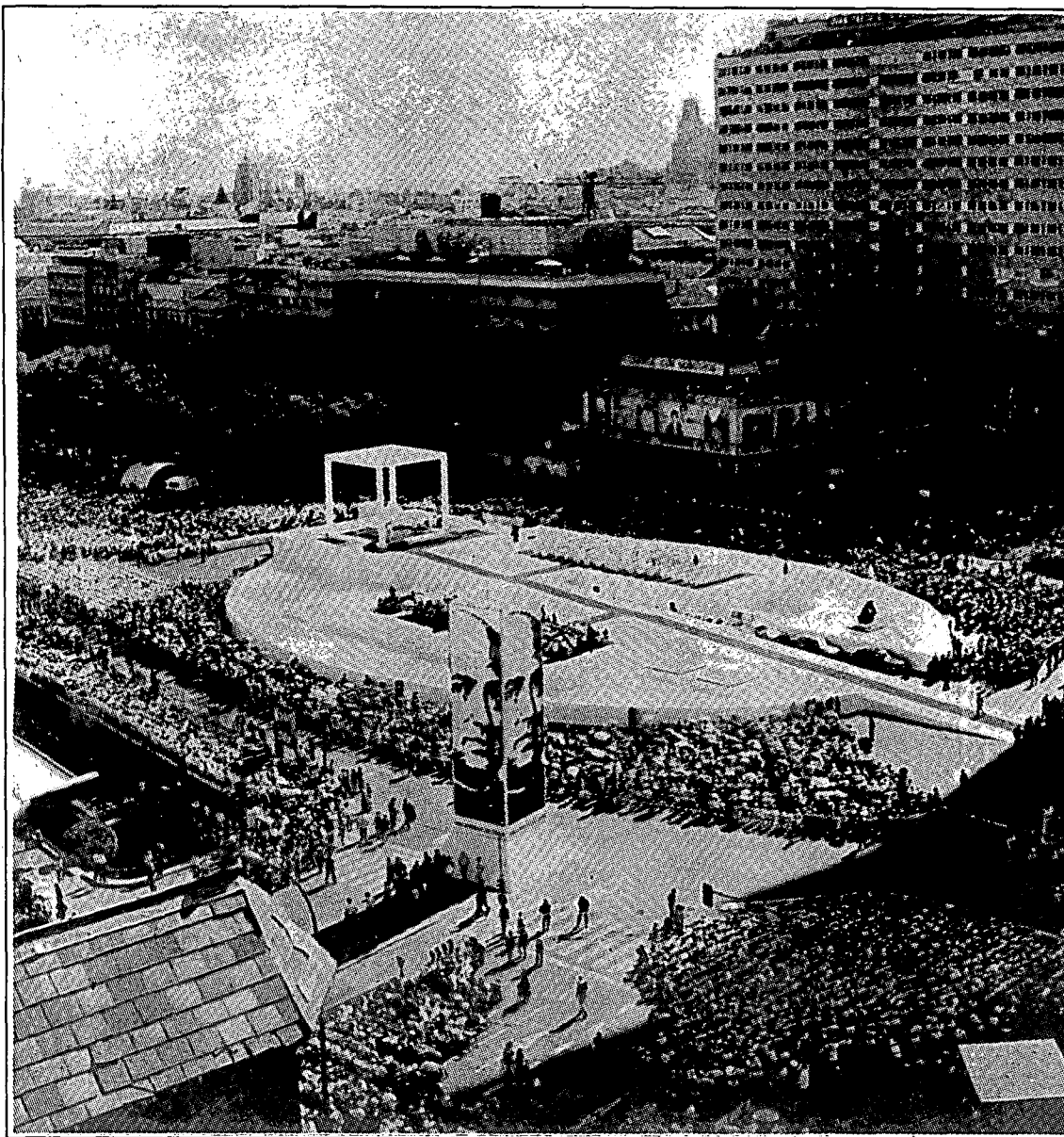
Primer ressò anticipat: Vinebre 7 de juny 1993

El clergat de la diòcesi tortosina celebra tres trobades comunitàries tots els anys. La tercera està vinculada en plena primavera, a la festa de Jesucrist Gran Sacerdot per sempre. Aquest any es va procurar relacionar-la amb la imminent canonització d'un antic membre del presbiteri. És més, en clau de preparació «in situ», just on nasqué, Vinebre (Ribera d'Ebre) 1840. L'animador de la jornada sacerdotal seria un bon coneixedor com a biògraf qualificat.

L'actual cardenal-arquebisbe de Toledo, exercia com a capellà a un Col·legi teresià a Valladolid quan les religioses, filles espirituals del venerable li encarregaren que en redactés una documentada biografia. Segons ens digué als 108 sacerdots concentrats, el títol de la seva obra: «Enrique de Ossó» ell insistí en arrodonir-ho sumant-hi «o la fuerza del sacerdocio». El seu llarg parlament de paraula fàcil, «excursus» a part, es vertebrà en tres capítols: el catequista-catequeta, el coneixement i divulgació del teresianisme i en tercer com a sacerdot tenint un equilibri entre la contemplació i l'acció. La raó per la qual s'escollí aquest conferenciant era ben justificada «Don Marcelo» ha estat el biògraf més erudit tot interpretant la vida del pare Enric en clau sacerdotal.

Després ens presidí l'Eucaristia concelebrada amb tots els preveres i, lògicament, el Pastor diocesà monsenyor Lluís Martínez i Sistach. Fou el nostre bisbe qui inicià i presidí la tribuna, l'altar i la taula en presentar i donar gràcies al conferenciant.

Un dia de germanor, com ja és habitual, clogué la trobada. Aquesta vegada els sacerdots

Prop d'un milió de persones es van concentrar a la plaça de Colón a Madrid per participar en la cerimònia de canonització d'Enric d'Ossó

Ressò de la canonització del beat Enric d'Ossó

s'emportaren una recomanació-invítació per participar en els exercicis espirituals al Desert de les Palmes, lloc estimat pel beat, i de part de les religioses propaganda i records de cara a la canonització.

El ressò central: Madrid 16 de juny

Una cinquantena de sacerdots tortosins estaven fent pinya amb altres preveres dels altres bisbats. Ens situarem relativament prop de l'altar papal. Cal advertir que segons el ritual de les canonitzacions, el bisbe de les diòcesis on visqué o morí el sant, no pot fer la petició prèvia o pública, perquè precisament ara es tracta d'estendre el culte a tota l'Església universal. Aquesta raó, si voleu «eclesiològica» explica perquè ho féu el Cardenal Secretari de l'Estat i no el bisbe de Tortosa.

La salutació del Cardenal-arquebisbe de Madrid ens semblà —la «sentirem» (!)— com a massa centrada en les tres diòcesis: de Madrid, Alcalà de Henares i Getafe. Vibrant però, i amb to juvenil, interromput pels aplaudiments, Àngel Suquía agrai al Sant Pare la consagració de la catedral de l'Almudena i li oferí

l'adhesió dels seus feligresos.

I ara, simplement recordem allò que la premsa i televisió ens transmeten, participació multitudinària amb gairebé un milió de persones que seguien la cerimònia en les pantalles gegants de televisió i un sol de justícia, alguna lipotímia, bona organització, megafonia clara i potent, excel·lents masses corals... Però si el protagonista invisible, «present-absent» fou l'Enric d'Ossó, el protagonista carismàtic va ser Joan Pau II. El Papa té una personalitat que li permet passar fàcilment de la concentració mística a ulls clucs a l'acció i dicció viva i contundent. És més, sap improvisar i dialogar amicalment quan l'interrompen. L'ample sector juvenil situat al carrer de Gènova tant i tant el victorejava durant l'homília que el Papa optà per girar-se de cara aquest grup més significatiu. Després amb naturalitat familiar tornà a mirar la resta de la panoràmica. Aplaudiments i somriures.

El lector del Principat, i més encara si és de la diòcesi de Tortosa i no diguem si estava immers en el clímax de la plaça de Colón, esclatà en aplaudiments quan Joan Pau II llegí tres o quatre paràgrafs en català oriental. Confesso que mai cap

veu m'ha posat tant de pell de gallina com quan de cop el Papa llegí pausament i solemnement: «Avui és un dia important... ho és especialment per a vosaltres ELS TORTOSINS...» I continuà invitant-nos a ser fidels tots els catalans a les nostres arrels cristianes.

La resta de continguts els coneixeu per la premsa; una defensa de la família, de la vida, de l'escola catòlica i dels valors de l'Evangeli. Sempre en clau de nova evangelització, pensant en els joves i acabada la missa agraint la participació a tothom i insinuant que tornaria una cinquena vegada.

Quan d'un acte religiós es diu «això és per viure-ho i no pas per contar-ho» és el més i millor que es pot dir. Raó: s'inscriu en la impossible definició d'allò que és inefable perquè és sagrat.

Capítol a part mereixen els seminaristes tortosins del Seminari major que al matí participaren en una celebració de la Paraula. Juntament amb els de Madrid i altres diòcesis d'Espanya, escoltaren del Papa les excel·lències del celibat com expressió «d'un cor lliure que esdevé fecund en l'amor». Comentà també la línia «reduccionista» que segueixen alguns sa-

cerdots en concebre la seva tasca apostòlica com una simple ajuda humana, social i psicològica sense arribar a l'explícit cristià.

Tercer ressò: 19 de juny a Tortosa, Catedral i Casa-Mare

En l'Eucaristia d'acció de gràcies hi participaren més de cent sacerdots, dos bisbes i lògicament presidí la concelebració, monsenyor Lluís Martínez i Sistach.

Amb l'assistència massiva de fidels, tots els seminaristes, religiosos, religioses, laics militants... les qui han programat el missatge de fons han estat les filles espirituals del nou sant. L'eslògan-clau és l'Evangelització com ho féu aquell gegant amb molt de seny pràctic i més zel apostòlic que es deia el pare Enric.

El cant el modularen el cor teresià. Les ofrenes també van anar a càrrec de les religioses amb l'excepció que s'hi sumaren dos capellans, el més jove i el més gran del bisbat. L'associació de Pares d'alumnes, moviment teresià d'apostolat, autoritats, i fidels ompliren la catedral. De fonts fidedignes al cronista li consta que també hi assistí el doctor Hugo Galli, del Paraguai, curat miraculosament per intercessió del nou sant i que per tant va encendre la llum verda donant pas, segons els perits metges i teòlegs, al camí de la canonització.

Després a la Casa-Mare del barri de Jesús, se celebrà un àpat de germanor. Passaren de cent els comensals. A les quatre de la tarda —segons programa— el colofó el marcà un homenatge a Sant Enric i just davant la seva tomba.

En la capella central, per tant es féu i s'explicà amb ressorts artístics, l'ofrena al Sant, centrant l'atenció en una planisferi. Les 15 províncies en què pastoralment i administrativament està organitzada la Companyia ens mostraren com treballen les religioses d'Ossó en tres continents: Europa, Àfrica i Amèrica.

¡Qui ho havia de dir en 1879, en 1893 i especialment en 1896 —estacions i fites del seu «calvari» propi de tots els sants que just als cent anys el gra de blat mort i soterrat en aquesta casa floriria amb garbes d'espigues al cel de Déu i a la terra dels homes! Pur Evangeli. Per això ara és declarat «campió olímpic de la fe». Ha pujat al pòdium el 16 de juny de l'any de Gràcia 1993.

■ J. Blanc i Bahima

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Per la canonització d'Enric d'Ossó

Gran trobada Teresiana

BARCELONA

MONTSERRAT.— Amb motiu de la recent canonització d'Enric d'Ossó i Cervelló va tenir lloc, el propassat 18 de juny, a Montserrat una gran trobada Teresiana. L'acte principal, a 2/4 de 5 de la tarda va ser l'Eucaristia en honor de sant Enric d'Ossó, presidida per l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles. Hi van concelebrar els bisbes de Tortosa, diòcesi on pertanyia el sant, de Vic, de Menorca, els auxiliars de Barcelona, a més d'alguns bisbes d'Uruguai, Mèxic i Veneçuela. També hi van concelebrar l'abat de Montserrat, Sebastià Bardolet, els tres bisbes auxiliars electes de Barcelona, i un centenar de sacerdots d'arreu del món.

D'entre les autoritats civils presents a l'acte cal destacar el conseller d'Ensenyament, Joan M^o Pujals; l'esposa del President de la Generalitat, Sra. Marta Ferrusola; el Síndic de Greuges, Sr. Anton Cañellas; i el President de la Diputació de Tarragona, Sr. Josep Mariné. Hi havia, a més, —un representant de la Diputació de Barcelona, tres Directores Generals, i un representant de l'Ajuntament de Vinebre, d'on era fill Enric d'Ossó. Hi ha estat també present la Mare M^o del Pilar Feliu, superiora General de la Companyia de Sta. Teresa de Jesús, fundada per Enric d'Ossó, amb tot el seu Consell.

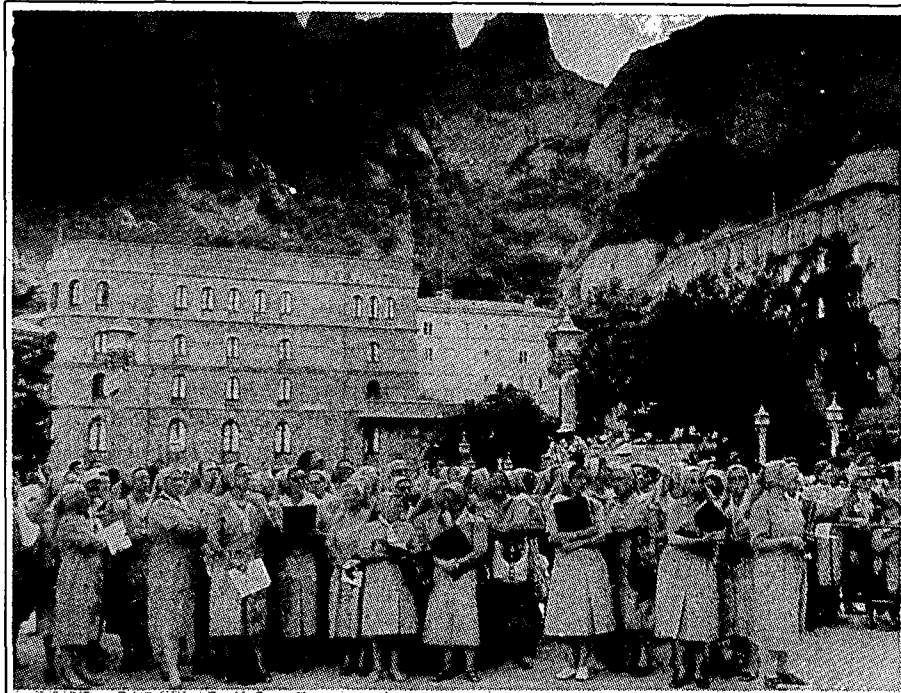
Ensenyament, oració i sacrifici

En l'homilia, Ricard M. Carles va glossar els tres carismes principals de la Companyia fundada per Enric d'Ossó: l'ensenyament —que cal adreçar tant als més pobres i marginats com als qui potser un dia tindran responsabilitats socials i polítiques—, l'oració, ja que no hi ha evangelització sense unió profunda amb el Crist, i el sacrifici, que és desviure's, donar la vida per retrobar-la en plenitud. Finalment va remarcar el servei de guiatge i d'acolliment que ha fet sempre la comunitat benedictina de Montserrat, un fruit del qual és precisament el sant que ara venerem, i que tant d'escalf i d'ajut rebé d'aquest santuari marià.

Acabada l'Eucaristia va tenir lloc, davant l'estàtua d'Enric d'Ossó que hi ha a la plaça del Santuari, un

acte festiu d'homenatge al nou sant. Hi feren uns breus parlaments el President de l'APA (Associació de pares d'alumnes), la superiora General, el conseller d'Ensenyament, l'abat de Montserrat i l'arquebisbe de Barcelona. Uns infants van fer una ofrena al sant. L'acte va acabar amb el cant d'un himne al sant, enlairament de globus i repic de campanes.

Més de 700 religioses de la Companyia de Sta. Teresa de Jesús, i molta altra gent vinculada a la Companyia, eren presents a Montserrat, en un nombre d'unes 3.000 persones que omplien a vessar la Basílica i, asseguts, ocupaven també tot l'atri exterior.

Un grup de teresianes en la plaça del monestir de Montserrat

Vinculació del sant a Montserrat

La vinculació d'Enric d'Ossó, nascut a Vinebre el 1840, amb Montserrat és molt gran; ocupa un lloc central en la seva vida. A 14 anys, poc després de morir la seva mare, s'escapa de casa i puja a Montserrat on pren la decisió de consagrar-se a Déu com a sacerdot. A Montserrat celebra la seva primera missa, el 1867, i hi tornarà a celebrar les seves noccs d'argent sacerdotals. A Montserrat pren algunes de les grans i petites decisions, referents a l'obra que l'ha fet més famós: la Companyia de Santa Teresa. Molt sovint porta a Montserrat les seves religioses, especialment abans d'emprendre fundacions a Àfrica i a Amèrica; hi porta també, en diverses ocasions, milers de pelegrins a peu. En moments difícils i de desconsol troba ajut en les bones amistats que té entre els monjos de Montserrat.

Aquesta forta vinculació, doncs, és el motiu que les religioses fundades per ell, hagin volgut celebrar a Montserrat aquest primer acte solemne en honor del novell sant Enric d'Ossó.

■ Jordi Castanyer

FETS I CRITERIS

Un missatge d'esperança

Joan Pau II, en la seva recent visita a Espanya, ha pronunciat una vintena de discursos. La premsa n'ha parlat més aviat en sentit positiu i cada diari ha tingut el seu to i el seu aire.

Per part meua em limito a fer un breu comentari a les paraules que va dirigir al ple de la Conferència Episcopal Espanyola, el propassat dia 15.

En primer lloc cal remarcar que el Papa ens va parlar en compliment del mandat de Crist, de «confirmar en la fe els meus germans» (cf. Lc 22, 32), com va dir explícitament cap al final del seu discurs. Crec que val la pena assenyalar aquesta motivació de fe perquè és la que va il·luminar totes les seves paraules.

Ja a l'inici del seu discurs, afirmava el seu goig de compartir amb nosaltres moments intensos de pregària i d'intima comunió eclesial. Afegia, de seguida, aquest text de la Lumen gentium: «Així com, per determinació del Senyor, Sant Pere i els altres apòstols formen un únic Col·legi Apostòlic, de manera proporcional el Pontífex Romà, successor de Pere, i els Bisbes, successors dels apòstols, estan units entre ells». (n. 2). Aquesta unitat que podem viure avui amb particular intensitat és font de consol per a nosaltres i, a la vegada, garantia i ànim per als fidels.

El Papa expressava la seva complaença perquè el treball de la Conferència i els plans pastorals de les diòcesis se centren a impulsar una vigorosa pastoral d'evangelització. L'hora present —continuava— ha de ser l'hora de l'anunci joios de l'evangeli. La nova evangelització necessita nous testimonis, persones que hagin experimentat la transformació real de la seva vida en contacte amb Jesucrist i siguin capaces de transmetre aquesta experiència als altres.

Ens exhortà a fer un esforç de purificació i de santedat. L'anunci de la Paraula ha d'anar recolzat per una vida santa, forjada en la pregària i desgranada dia a dia en la caritat, en humil servei d'amor i de misericòrdia a tots els necessitats.

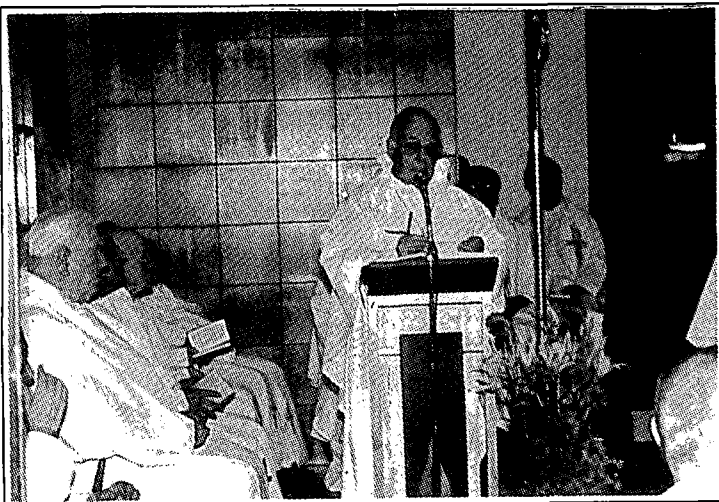
El Papa reconeixia la greu crisi de valors morals que afecta, en particular, la família i la joventut, i que té també repercussions ben conegudes en la gestió de la vida pública. L'Església ha d'il·luminar, des de l'Evangeli, tots els àmbits de la vida de les persones, la vida social i la vida política.

Després es va esplaïar, de manera concreta, en temes com l'atenció preferencial per la pastoral juvenil, la sol·licitud vers els sacerdots, la importància de la catequesi i de les vocacions, sense oblidar el manteniment de la integritat doctrinal.

No hi va manca una exhortació ben incisiva: «No tingueu por davant els poders d'aquest món, no reculeu davant les crítiques ni davant les incomprensions». Va tenir un record afectuós per als sacerdots, els seminaristes, els catequistes i els educadors, els pares i tots els altres fidels.

En resum: vivència de la comunió eclesial, intensa caritat en el nostre ministeri, fidelitat en el servei de l'Evangeli i missatge viscut i ple d'esperança.

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Noces de Plata de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol

BARCELONA.—El propassat dissabte, dia 19, se celebrà el primer acte commemoratiu de les Noces d'Argent de la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol. Començà amb una celebració eucarística presidida per l'arquebisbe de Barcelona Dr. Carles. Amb ell concelebraren el bisbe auxiliar emèrit Dr. Ramon Daulmal, el bisbe director de les Obres Missionals Dr. Josep Campmany, el bisbe auxiliar Joan Carrera i els bisbes auxiliars electes Joan Enric Vives i Jaume Traseria. També concelebraren els sacerdots residents a Sant Josep Oriol. Després de l'Eucaristia hi hagué un refrigeri de germanor als jardins de la casa.

Càritas presenta el Pla d'Accions Socials

BARCELONA

El problema de l'atur i la manca d'habitatge són les dues qüestions que marquen més dolorosament la realitat de la diòcesi de Barcelona; segons va revelar el propi passat 16 de juny el Director de Càritas de Barcelona, Mn. Joan A. Ventosa en presentar el Pla d'Accions Socials per a l'any 1993.

En comparació amb l'any passat s'ha triplicat el nombre dels beneficiaris de les ajudes periòdiques que Càritas presta a les persones sense feina. Des de principis de l'any, 600 famílies s'han acollit en aquest programa mentre que l'any passat, en aquestes mateixes dates, n'hi havien només 230.

Els donatius augmenten cada any

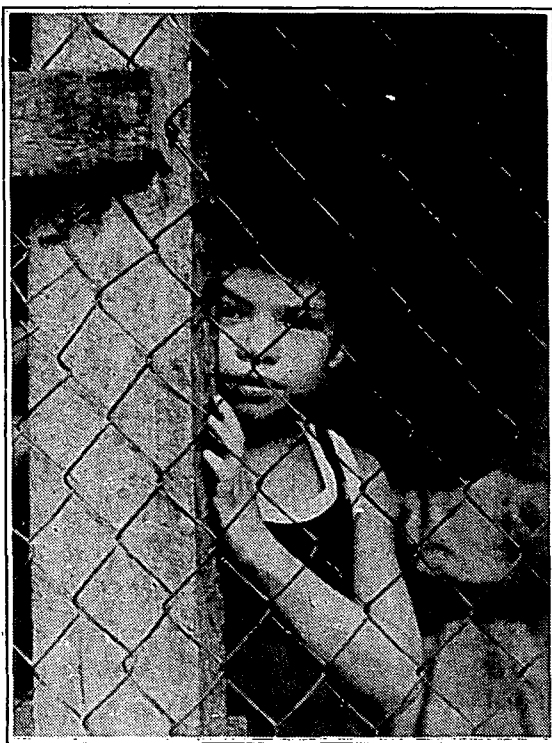
El pressupost de Càritas diocesana de Barcelona puja aquest any fins a 1.091 milions de pessetes en un 85 per cent provinents dels donatius. Les donacions a Càritas augmenten cada any en un 15 per cent, segons ha afirmat Pilar Malla, Secretària General de Càritas Diocesana de Barcelona, tot i que la societat podria col·laborar més.

Pel que fa a la resta del pressupost, un 20 per cent són ajudes de les administracions: l'Ajuntament, la Generalitat, l'INEM, la Diputació. En opinió del director de Càritas de Barcelona, Joan A. Ventosa, aquestes ajudes no haurien de passar un 25 per cent perquè Càritas «hauria de guardar la seva pròpia identitat».

El Pla d'Accions Socials està elaborat cada any d'acord amb la demanda detectada per 8 equips de base que atenen la gent que busca ajuda a Càritas. Segons ha dit Joan A. Ventosa, no es tracta de «fer plans bonics» sinó que n'hi hagi una certa continuïtat en les tasques de Càritas i també es tracta d'explicar als donants la destinació de les seves ajudes.

Quatre línies d'actuació

Durant l'any 1993 el pressupost de Càritas de Barcelona serà destinat a finançar diversos projectes enfocats en quatre línies d'actuació: la vellesa, la infància i les famílies, els immigrants i els equips de base. El 35% del pressupost anual serà destinat a la vellesa, el 20% a la infància, el 20% a les

Durant l'any 1993, Càritas de Barcelona destinarà el 20% del seu pressupost a finançar projectes d'atenció a la infància

persones que tenen dificultats per a trobar feina, el 20% per a ajudes econòmiques directes i l'arrendament de l'habitatge i el 5% a la problemàtica de la droga i als projectes especials.

Des de fa 6 mesos funciona en la Càritas diocesana de Barcelona la Comissió de Migracions que ha acollit més de 1.600 persones provinents principalment del Marroc (un 50%), llatinoamericans i dels països de l'Est. Aquesta comissió s'ocupa dels tràmits que portin a regularitzar l'estada d'aquestes persones al nostre país. A més de l'atenció directa, Càritas ofereix als immigrants afincats a la diòcesi de Barcelona els cursos de formació.

El voluntariat que treballa a Càritas diocesana de Barcelona arriba actualment a 1.600 persones tot i que, segons han afirmat els dirigents de Càritas, però queden sense comptabilitzar moltes persones que treballen com a voluntaris en les Càritas parroquials de la diòcesi de Barcelona.

■ G.I.E.C.

FINESTRAL DE LA CARITAT

Un repte per a tots

L'acció social de Càritas, en som conscients, és molt limitada. Hi ha molts problemes que queden desatesos o ho són d'una manera insuficient: pensionistes de la Seguretat Social amb pensions mínimes, malalts mentals, persones sense sostre, emigrants econòmics i refugiats... És un repte que ens hem de plantejar tots, Administracions, entitats socials i ciutadans.

129.— Pare de família en atur, tres fills petits. No té cap ingrés fix. Per al·loguers pendents, 60.230 ptes.

130.— Matrimoni gran. La malaltia de l'esposa els ha originat uns deutes que no poden pagar. Urgeixen 180.000 ptes.

131.— Esposa separada i malalta. Té una filla a càrrec seu. Necessita un tractament mèdic que no li cobreix la Seguretat Social. Li calen 36.000 ptes.

132.— Senyor sol en atur i sense dret a subsidi. Tramita una ajuda social. Per a aliments, demana 20.000 ptes.

133.— Mare sola amb dos fills que viuen amb l'àvia per manca d'habitatge. Per a ajudar-la a fer un contracte de lloguer d'un pis molt modest li falten 60.000 ptes.

134.— Senyora sola i malalta. Viu en una habitació de pensió per la

que paga 38.000 ptes. Té un subsidi de 47.000 ptes. Per a aliments sol·licita 20.000 ptes.

135.— Pare de família nombrosa sense treball ni subsidi. Per a deutes de lloguer, 28.866 ptes.

136.— Dos germans conviuen en el mateix domicili. Un d'ells és pensionista per invalidesa. L'altre està en atur i tramita el subsidi. Pugen 45.000 ptes. de lloguer. S'han endarrerit en el pagament. Els urgeixen 90.000 ptes.

137.— Matrimoni amb tres fills petits. El pare està en atur i cobra 42.000 ptes./mes de subsidi. S'han endarrerit en el pagament del lloguer, sol·liciten 50.000 ptes.

138.— Matrimoni amb tres fills en edat escolar. El pare està a l'atur i sense subsidi. L'esposa fa feines de neteja. Tenen deutes bàsics que no poden pagar. Els falten 50.000 ptes.

139.— Pare de família amb ingressos reduïts. Té tres fills. Sol·licita ajuda per al menjador escolar d'un dels nens. Són 27.300 ptes.

140.— Refugiat polític. Està sol i sense feina. Necessita ajuda per a reparacions bàsiques del pis en molt males condicions on viu. Són 98.000 ptes.

141.— Pare de família amb tres fills petits. Tramita el subsidi d'atur. Necessita amb urgència ajuda per a aliments. Són 50.000 ptes.

142.— Pensionista per invalidesa, amb cinc fills. Un d'ells disminuït. Els han concedit un habitatge protegit i demanen ajuda per a despeses bàsiques. Són 75.000 ptes.

143.— Mare sola amb dos fills. Perquè ella pugui treballar demana ajuda per a l'escola bressol del més petit. Són 28.440 ptes.

144.— Esposa separada, amb una filla petita. Només té 15.000 ptes. d'ingrés fix. Se li tramita una ajuda social. Per a aliments, 50.000 ptes.

NOTA: Tots els donatius envieu-los a: CÀRITAS DIOCESANA - Plaça Nova, 1. 08002 Barcelona - Tel. 301 35 50.

CARTA DOMINICAL

Uns homes a qui tots devem molt

Al caient d'aquesta tarda de diumenge, i abans d'anar a una trobada amb joves aquest vespre, vull escriure sobre un tema que m'agrada molt. M'omple els sentiments allò que diu el poeta argentí Lavapour: «Avui el record / sembla de perfil. / La tarda creix.» I és així; el record té uns trets ben definits i la tarda creix, perquè els records que tinc són dels sacerdots — per mi, aleshores, molt grans — que em van influir quan era jove.

I els recordo, perquè aquells sobre qui vull escriure són els nostres sacerdots grans de la residència sacerdotal Sant Josep Oriol, que celebra aquests dies el seu vint-i-cinquè aniversari.

Un que recordo amb agraïment era un col·lega ancià, a qui havien segregat una bona part de la seva parròquia, per tal de crear-ne una altra en aquella població, i me la van encomanar a mi; la meua primera parròquia! Se'n van crear moltes, de noves, aquell any. L'Arquebisbe de València demanava molta unitat de criteris i d'actuacions entre la parròquia «mare» i les parròquies noves. I alguns de grans interpretaren molt restrictivament aquesta assenyada directriu. No fou pas aquest el meu cas. Sovint jo proposava alguna actuació nova. I ell em contestava també sovint que, a la seva edat, no s'hi veia pas amb cor, però que fes ben lliurement, i m'animava a no aturar-me. Fou, per mi, tot un exemple de senzillesa i d'humilitat.

Els sacerdots jubilats de la residència tenen arrugues al front, els cabells blancs, la salut poc o molt delicada; tot això és fruit d'una vida que han volgut esmerçar estimant Déu i els germans com a preveres. Els seus llavis han parlat dels homes a Déu moltes vegades en la pregària. Han passat pel seu cor moltes persones a qui, des del fons d'aquest cor seu, ells parlaven de Déu. Em sembla just aquest resum de la seva vida, una vida que ells han fet bonica.

«Ve un temps de la vida — deia Cernuda — en què el temps ens encalça.» Però és que, quan hi ha un moment en la vida, com en el cas d'aquests germans meus, en què ens encalça la Vida que és el Crist, no ens aconsegueix negativament el temps, sinó una Vida que hem volgut fer objecte del nostre amor i que se'ns ha transformat en necessitat de donar-la a conèixer als germans.

No els passa a ells — que són literalment «homes de Déu» — allò que diu també Lavapour en un Sonet de la tarda: «Així aprofundeixo en mi mateix, així reposo / de l'exigència vana de l'afany, / de tot el que m'adono que no sóc.» I no els passa això, perquè és Déu qui els diu, per mitjà d'Isaïes, «què són»: «Seran anomenats roures de santedat, plantació de Jahvè, per tal de manifestar la seva glòria.» «Vosaltres sereu anomenats "sacerdots de Jahvè", us diran "ministres del nostre Déu". Els donarà el salari del seu treball lleialment. Tots els qui els veuran s'adonaran que són nissaga beneïda de Jahvè.»

Jo els vull dir, des d'aquestes línies, que sabem que estem construint damunt el que ells han suat, que avancem seguint les petjades que ens han deixat les seves il·lusions, que el nostre treball de cada dia el fem amb l'agraïment i l'admiració de qui sap que està llaurant amb el millor que ells van deixar en aquest solc estimat de Déu que és l'arxidiòcesi de Barcelona.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Guanyar i perdre

Saber guanyar i saber perdre són les virtuts exigibles a tots aquells que practiquen el joc, sigui esportiu, sigui polític. I també a tots aquells que, sense estar-hi involucrats directament, el practiquen des de l'espai de l'espectador, de l'afecionat, o de l'idealista.

Perquè tots han de pensar que la victòria aconseguida avui pot ser derrota demà, i perquè ni en esport ni en política no hi ha enemic inextinguible, sinó honorable contrari.

L'apassionament no ens ha de fer cecs. Ni quan podria envanir-nos la victòria, sempre passatgera. Perquè el desastre pot esperar-nos a la cantonada... Cal que tothom aspiri als llores, però també cal no adormir-se damunt d'ells.

I es bo respectar el vencedor i, alhora, pensar com, honorablement, es pot fer que cedeixi el lloc a un altre. La victòria és quelcom que s'ha de construir penosament, però mai seguint tossudament els camins de la derrota.

■ Oriol Camps

1a. Trobada Catalunya Nord-Sud dels Pueri Cantores

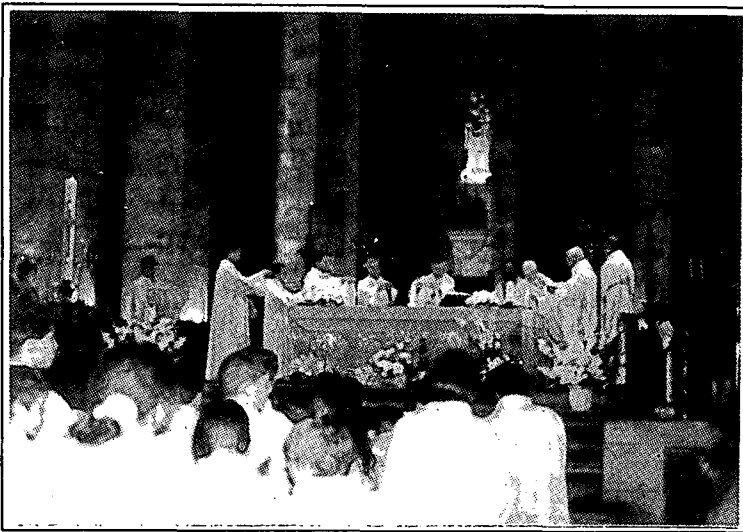
BARCELONA

El dissabte dia 16 de maig, a primera hora de la tarda, es va preveure una rebuda a les àrees de servei de l'autopista als sis grups de la Catalunya Nord per acompanyar-los fins el Centre Ecumènic Abraham de la Vila Olímpica on feren un assaig de conjunt les 19 corals per preparar els cants litúrgics.

A dos quarts de vuit del vespre, a l'església de Santa Maria del Mar es va celebrar una missa solemne presidida pel bisbe Carles Soler, acompanyat d'un bon nombre de sacerdots participants a la trobada. Com ja és tradicional, a l'hora de l'ofertori tots els grups presentaren les seves ofrenes amb paneres de fruits de la terra, flors i altres coses que feren arribar a mans del bisbe i intercanviaren unes paraules d'afecte amb els seus portadors.

Els cants varen ser dirigits per la directora de la Coral Garbí de Sabadell, M. Eugènia Castellví, i per Josep M. Torrents, director de l'Escolania Parroquial de la Garriga, i l'acompanyament a l'orgue de Mn. Domènec Cols, director de l'Escolania de la Santa Creu (Catedral de Barcelona).

Va ser una celebració plena de contingut de fe cristiana com-

A la basilica de Santa Maria del Mar es va celebrar una missa solemne presidida pel bisbe Carles Soler, acompanyat d'un bon nombre de sacerdots participants a la Trobada

partida entre els cantaires de la Catalunya Nord i de casa nostra així com pels fidels que emplenaven l'església.

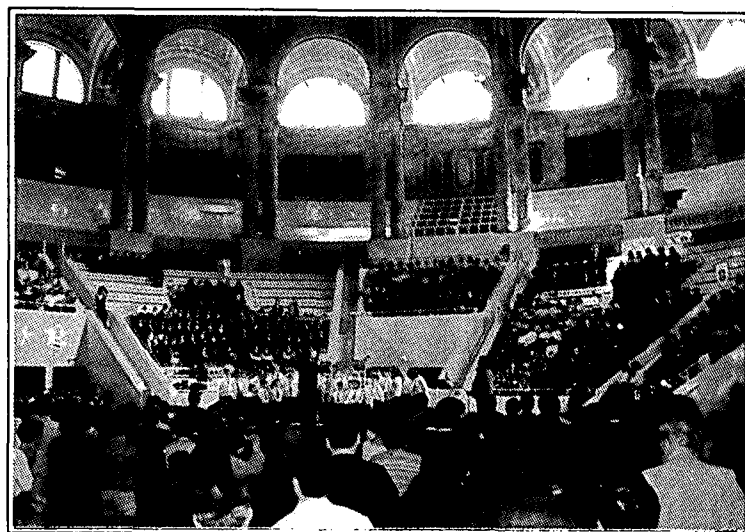
Abans d'acabar la celebració el bisbe va dirigir unes paraules d'agraïment demanant al Senyor la benedicció per a tots aquells que estan al servei de la litúrgia, i felicità tots els assistents a la trobada.

Al vespre, cada grup va tornar a la seva població acompanyat pel grup invitat per allotjar-los entre les famílies.

El diumenge dia 17, a les 11 del matí, a la Sala Oval del Palau

Nacional de Montjuïc es va celebrar un concert presentat per Jordi Royo qui va donar la benvinguda a tots els cors i persones assistents, i llegí la salutació escrita en el programa pel president de la Federació Catalana de Pueri Cantores Josep M. Torrents. Acte seguit, tots els cors interpretaren «Els Segadors».

Cal destacar la presència de la Sra. Marta Ferrusola, esposa del President de la Generalitat; del Sr. Joaquim Xicoy, President del Parlament; del Sr. Lluís Armet, representant de l'Ajuntament de Barcelona; les alcaldesses de

El diumenge dia 17 de maig es va celebrar un concert a la Sala Oval del Palau Nacional de Montjuïc

Salses i Malgrat de Mar; els alcaldes de la Garriga i de Granollers; del president de la Federació Internacional de Pueri Cantores Mr. Wim Buys; i del pare escolapi Josep Vidal, portador i inspirador de la formació de diversos grups de Pueri Cantores a Catalunya, fundador i director de l'Escolania Coral de Sant Agustí de l'Escola Pia de Sabadell.

La primera part del concert va ser protagonitzada per cada grup de les 19 corals amb un nombre total d'uns 600 cantaires. Entre cant i cant es varen anar llegint les adhesions rebudes.

A la segona part del concert, la primera interpretació va anar a càrrec dels grups de la Catalunya Nord amb «O magnum mysterium», de T.L. de Victoria dirigit per l'abbé François Penalba. La segona obra fou «Cançó d'amor i de pau» (estrena mundial), lletra i música de Miquel Solà, poeta i músic d'Igualada, present al concert. La direcció fou del mestre Antoni Coll.

La tercera interpretació fou «Nisi Dominus» de J.B. Martini

amb acompanyament de l'Orquestra del Reial Cercle Artístic, sota la direcció de Josep M. Torrents.

La darrera interpretació de conjunt va ser «Al·leluia» (El Messies) de Haendel amb acompanyament d'orquestra dirigida per M. Eugènia Castellví.

Abans d'acabar l'acte es lliurà una placa commemorativa a totes les personalitats assistents així com a cada un dels grups participants i fou acomiadat el públic i els cors amb aquestes paraules del fundador dels Pueri Cantores, el canonge Ferran Maillet: «Demà tots els infants i joves del món cantaran i treballaran per la pau de Déu».

Però la festa i la joia de la trobada va continuar al Poble Espanyol, lloc previst per dinar de picnic que proporcionà l'organització de la trobada. Després de dinar, es preparà el retorn als llocs d'origen, però abans no es va deixar de cantar «L'hora dels adéus».

● C.C.

Jueus, musulmans i cristians dejenen junts per la Pau a Bòsnia

BARCELONA.— Persones de diferents creences i cultures han dejunat durant aquest cap de setmana a la capella de la Universitat de Barcelona per testimoniar que «és possible conviure en la unitat entre persones de diferents orígens, religions o sensibilitats» —tal com anuncia el rètol de la trobada— i demanar la pau, basada en la justícia, a l'antiga Iugoslàvia.

L'acte ha estat convocat, entre altres, pel centre Ecumènic de Catalunya, l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, i un dels seus bisbes auxiliars, Joan

Carrera. Joan Gomis, president de Justícia i Pau —entitat que ha estat una de les organitzadores— conclou que d'aquests tres dies surt una interpel·lació a treballar pel final de la guerra a Bòsnia-Hercegovina, encara que el conflicte sigui «llunyà, complex i difícil».

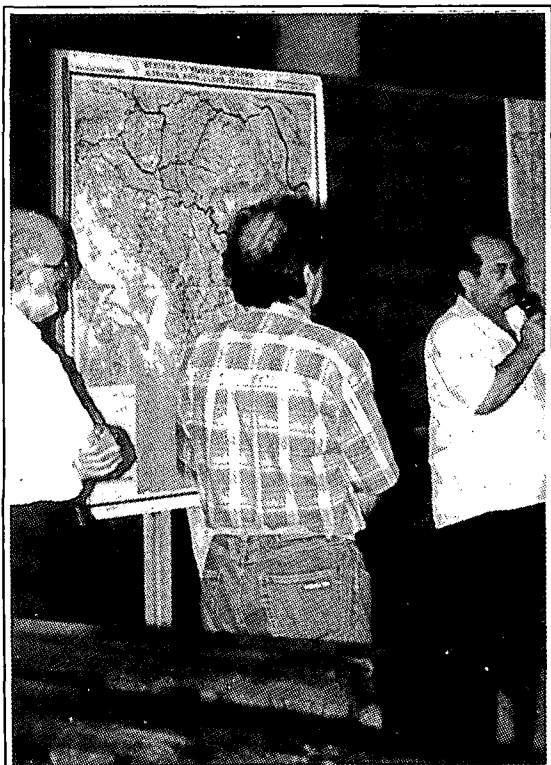
Segons Gomis, la col·laboració es canalitza «especialment en ajuda humanitària», però també a través d'actes com el que s'ha «fet aquests dies, que són una crida de consciència i a la solidaritat». Segons els organitzadors els moments culminants han estat la pregària ecumènica de divendres, la conferència «L'Islam i la Pau» impartida per l'iman Abu Saïd, i en especial la «convivència de gent diferent» però amb un mateix objectiu.

Un altre detall significatiu ha estat la Música per la Pau: un músic toca l'adagio d'Albinoni ajuntant-se als músics que a Sarajevo i arreu del món surten al carrer a tocar aquesta peça com a signe de solidaritat. Aquesta cadena ha de portar, si les circumstàncies ho permeten, a una gran concentració de músics per cap d'any a Sarajevo.

En el compartir del darrer dia sobre les accions que es fan o es volen posar en marxa, s'ha anunciat que també hi haurà Música per la Pau cada dia a les 12 del migdia a la plaça de l'Ajuntament de Premià de Mar, i a la de Sant Jaume a Barcelona. A més, Artesans per la pau convoquen a mitja hora de silenci cada dijous a les set de la tarda a la plaça de Sant Jaume de Barcelona.

El tres dies de dejuni s'han conclòs amb pregàries conjuntes de jueus, cristians i musulmans, i amb la lectura d'un manifest on es rebutja l'ús dels mitjans violents, la legitimació de conquestes violentes, la ineficàcia dels organismes internacionals i el tràfic d'armes. En contra, s'ha demanat una educació sobre la solució no violenta dels conflictes i la proliferació de testimonis d'unitat entre gent de diferents cultures i religions.

■ Guillem Farré

Un representant musulmà va fer una pregària en àrab que es diu en acabar les guerres per agrair la pau

El diumenge dia 6 de juny va ser ordenat prevere, a la parròquia de Santa Maria de Martorell, el jove vilafranquí Joan-Ramon Bullit i Guasch. Rebé l'ordenació de mans de l'arquebisbe de Barcelona Mons. Ricard M. Carles i Gordó. Participaren en la celebració molts martorellencs i vilafranquins, a més d'altres cristians de parròquies veïnes. Un gran nombre dels assistents eren joves.

Mn. Joan Ramon havia exercit durant un any el diaconat, dedicat primordialment a la pastoral de joventut (Moviment Joc-Jobac, Escoltisme, Catequesi de Confirmació, grups de joves, etc).

Alhora que el felicitem, felicitem també l'Església de Barcelona perquè compta amb un nou prevere al seu servei. Per a molts anys!

Mare de Déu del Claustre, patrona de Solsona

El Bisbat de Solsona festeja el 400 aniversari de la seva creació

SOLSONA

Amb una missa solemne a la catedral de Solsona, el diumenge 1 d'agost de 1993 se celebrarà el 400 aniversari de la creació del Bisbat de Solsona, aprovat pel Papa Climent VIII mitjançant una butlla pontificia a instàncies del rei d'Espanya, Felip II. Aquest és un dels actes previstos per celebrar aquesta efemèride, però durant tot l'any es duran a terme diferents projectes. Pel Bisbe de la Diòcesi de Solsona, Antoni Deig, que va oferir una conferència de premsa el passat 17 de juny a Barcelona per explicar el programa d'activitats previst, aquesta commemoració ha de servir per enfortir el funcionament de la Diòcesi: «aquest any no ens hem proposat coses extraordinàries, sinó fer el treball de cada dia. Som la Diòcesi més jove i ens agradaria dedicar-nos als nois i noies, als matrimonis joves, sobretot a la família». Monsenyor Deig va reconèixer que una part del jovent participa a diversos grups i moviments cristians, però hi ha molta necessitat de vocacions: «en aquests moments només hi ha 4 nois de la nostra Diòcesi que estudien al Seminari Interdiocesà, i això es nota perquè l'edat mitjana dels capellans supera els 60 anys».

El Bisbe de Solsona va insistir en la

necessitat de fer una església més missionera i participativa. «Tal i com diu el papa Joan Pau II, s'ha d'impulsar una nova evangelització, però no només els capellans i monges, tots som Església i comunitat i per això és important que els laics també es comprometin i donin testimoni. Afortunadament hi ha molts laics que treballen com a catequistes, a Caritas, fins i tot se'n van dos o tres anys a Àfrica o Amèrica.»

La commemoració dels 400 anys de la creació del Bisbat de Solsona, més enllà de les celebracions, servirà per dur a terme una obra social. «Volem fer una col·lecta per a les esglésies de tota la Diòcesi per ajudar al Centre Català de Solidaritat, dedicat a la rehabilitació dels toxicomans que funciona a les ciutats de Tarragona i Reus. Si aconseguim una bona quantitat, entre 15 o 20 mil·lions, llavors crearem una fundació», va informar Monsenyor Deig.

Un llibre, una exposició i fins i tot «pins»

Per conèixer millor, la seva geografia i història, es publicarà un llibre a finals de juny titulat «El Bisbat de Solsona» que parla dels orígens, el present i el futur d'aquesta Diòcesi dividida amb nou arxiprestats. Segons el Bisbe Deig,

«aquest llibre pot fer entendre més bé la realitat i els límits geogràfics d'aquesta petita Diòcesi de 120.000 persones que compren 6 o 7 comarques diferents i és molt allargassada, des de Castellar de N'Hug fins a Mollerussa al Pla d'Urgell». En aquest sentit el Bisbat ha tret un mapa de la Diòcesi perquè «tothom sàpiga on pertany» i un audiovisual, «Solsona, una església jove», que mostra, amb belles panoràmiques, tots els seus racons.

Amb motiu d'aquesta celebració, el Museu comarcal i Diocesà de Solsona ha inaugurat una exposició dedicada als ex-vots pintats. La majoria són pintures a l'oli o al tremp sobre fusta, són una tradició on s'expressa l'art, la fe i la pietat dels cristians del segle XVII que oferien l'ex-vot a Déu, la Verge o un sant com a mostra d'agraïment per a una promesa complerta. El Bisbat de Solsona, ric en ex-vots pintats, presenta a aquesta exposició, 60 retaules que provenen de nou llocs diferents d'aquestes terres.

Per dur a terme tots aquests projectes, la Diòcesi, que fins i tot a tret a la venda «pins» commemoratius, disposa d'un pressupost de 13 o 14 mil·lions que prové del Bisbat i de l'ajut de les Caixes i la Generalitat.

■ G.C.

Monsenyor Antoni Deig coneix bé la seva Diòcesi. Va néixer a Navàs i encara conserva els amics que va fer quan estudiava al Seminari de Solsona. Li preocupen els problemes de la seva gent que pateix l'atur i l'emigració a les grans ciutats.

—¿Com viu l'Església el contrast entre les zones deprimides i opulents de Solsona?

—Tenim crisis econòmiques greus. Si anem cap a la zona del Llobregat que estava plena de colònies, ara la major part de fàbriques han hagut de tancar, cap a Berga hi ha la zona minera, al Cardener hi ha fàbriques tèxtils o de filatures. Queda la zona del Solsonès, la Segarra, i l'Urgell on predomina l'agricultura. La zona de Mollerussa i Tàrraga potser és més pròspera però també passen una forta crisi perquè no poden vendre les pomes i la fruita. Ens preocupa aquest tema i per això amb el Consell Diocesà de Pastoral vam fer un escrit que es titulava: «Les crisis econòmiques al nostre Bisbat de Solsona». Ho vam fer per conscienciar a la gent del greu problema de l'atur. Molts també deixen els petits nuclis rurals i se'n van a les grans ciutats. Hem de veure que les terres no es quedin desertes, promoure les indústries. L'Església es vol posar a disposició de les autoritats o de qui sigui per veure com es pot solventar aquesta crisi.

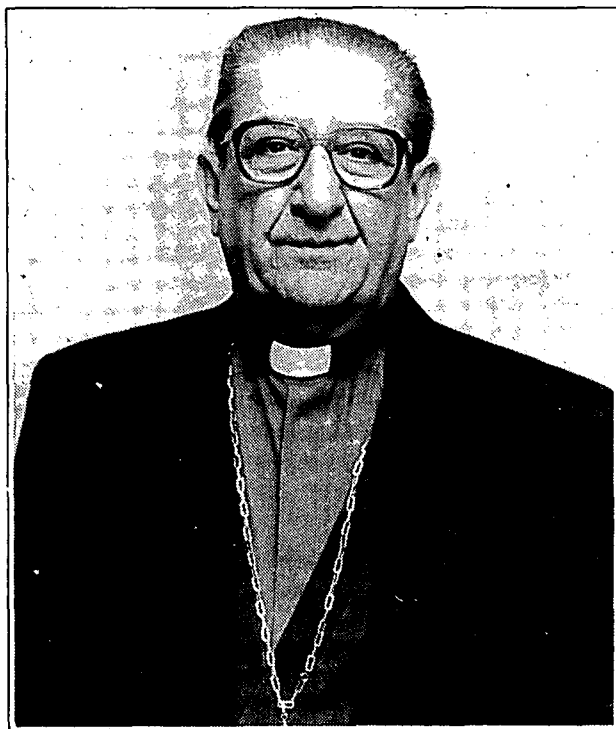
—¿Com a Bisbe, quins aspectes li preocupen?

—Sobretot la joventut, per això aprofitem la celebració del 400 aniversari per impulsar una església més jove i missionera i també més participativa i comunitària. Quan feia poc que estava a Solsona, ja veig fer una carta pastoral per a tota la Diòcesi que es titulava «fer, fer fer i deixar fer». Els Bisbes hem de treballar i deixar que la gent treballi, o sigui que l'Esperit bufi allà on vol i aprofitar l'impuls per tirar endavant.

—Vostè fa tres anys que és Bisbe de Solsona, ¿com valora la feina que van fer els seus predecessors?

—Puc parlar des de Comellas que és el primer que

Antoni Deig, Bisbe de Solsona: «Em preocupa la joventut»

Mons. Antoni Deig vol impulsar una església més jove i missionera amb motiu del 400 aniversari de la diòcesi de Solsona

vaig conèixer. Li deien el Bisbe vell perquè va morir molt gran. Ens situem abans de la guerra civil, la Diòcesi no existia sinó que era una administració apostòlica però al 1933 gràcies al gran ajut que va rebre del Cardenal Vidal i Barraquer que

llavors era Arquebisbe de Tarragona, es va recuperar la Diòcesi de Solsona. Després de la guerra, va ocupar el càrrec el Cardenal Tarancón que li va donar una embranzida certament fortíssima: visites al Barri de Fàtima, molts exercicis espirituals, sobretot per a homes. Després va venir el Bisbe Bascuñana i l'època del concili Vaticà II. Tot seguit una administració apostòlica del qui és ara Bisbe de la Seu d'Urgell, Martí Alanís que va ajudar molt a l'Església i finalment el Bisbe Miquel amb un sentit

més espiritual, però que es va recórrer tota la Diòcesi. Anava al Miracle per fer aquells exercicis que ell deia del poble de Déu i també va moure molta gent, no solament de la Diòcesi, sinó de tot Catalunya.

—El Sant Pare fa pocs dies que ha estat a Espanya. ¿Ha pogut seguir el seu viatge i com valora la seva visita?

—No vaig poder assistir a la Clausura del Congrés eucarístic perquè estava a Lourdes. Cada any les diòcesis de Vic i Solsona organitzen un pelegrinatge. Aquest any em tocava a mi i vaig tenir la gran alegria de poder presidir el diumenge 13 de juny, el mateix dia que el Sant Pare presidia la Statio Orbis, una missa internacional per 25.000 fidels a l'església subterrània que hi ha a Lourdes. Després vaig anar a Madrid quan el Papa va veure tots els Bisbes a la conferència Episcopal Espanyola. La veritat és que he seguit poc la visita del Sant Pare, em sembla bé que ens vingui a veure però m'agradaria que aquest entusiasme que provoca el Papa i que sap sintonitzar tant amb els joves, no fos un foc d'encenalls, sinó un impuls perquè cada dia es treballi més a les parròquies, a la catequesi, a Caritas. Volem una Església activa on tothom ocupi un lloc.

■ Glòria Carrizosa

El 18 de juny de 1968, fa 25 anys, s'inaugurava per fi la residència per als sacerdots jubilats «Sant Josep Oriol» de la diòcesi de Barcelona. Ubicada al barri de les Corts, era la materialització d'un projecte llunyà, que la determinació de l'arquebisbe Marcelo González Martín va fer possible.

Avui, adaptada als nous temps, la residència atén 4 persones, entre les quals s'hi compten el bisbe Ramon Daumal i mossèn Francesc Raventós, que n'és el rector. La dedicació de la Comunitat de les Germanes Hospitalàries de la Santa Creu fa que els residents es trobi com a casa i que l'ambient reflecteixi harmonia i serenitat.

25 anys de la inauguració de la residència a Barcelona

Els sacerdots jubilats estan com a casa

Quan em van fer bisbe —explica monsenyor Daumal—, jo tenia la possibilitat d'anar a viure a altres llocs, però vaig escollir anar a viure a aquesta residència perquè m'agrada estar acompanyat de capellans i també per treure la connotació d'asil que pugués tenir. I com que coneixia mossèn Raventós des de feia anys, va ser una bona pensada que ell deixés el Seminari i es traslladés a aquesta casa en qualitat de rector.

Construir una residència per als capellans jubilats de la diòcesi de Barcelona tenia uns antecedents remots, quan es va erigir una «casa-asil» per atendre a sacerdots sense recursos i en situació d'invalidesa en temps del bisbe Fra Joaquim Lluch el 1875. Ja en el segle XX es construeix un nou edifici amb aquesta finalitat, sota el beneplàcit del bisbe Miralles, que va incloure una infermeria-clínica.

Amb tot, recentment es necessitava una construcció més moderna en la seva infraestructura i en els seus plantejaments, que no perpetués el sentit d'asil de fins aleshores. L'impuls es va realitzar, especialment per la tenacitat de l'arquebisbe Marcelo, que aportà deu milions de pessetes d'una donació i la hipoteca, perquè la casa fos acabada. I així el 18 de juny de 1968 es va inaugurar la residència «Sant Josep Oriol» per a sacerdots jubilats de la diòcesi de Barcelona. I el 17 de juliol del mateix any quedava constituïda la Comunitat de les Germanes Hospitalàries de la Santa Creu que realitzarien el servei als sacerdots en concret, i a la diòcesi en general.

Per parlar de la vida quotidiana pas a pas en aquesta residència hem entrevistat dues persones que coneixen tots els seus detalls des de l'inici: el bisbe Daumal i mossèn Francesc Raventós. La conversa amb ells remarca que la casa no és un lloc on arriben els sacerdots per morir, sinó un lloc on viuen en plenitud els darrers anys de la seva vida.

—En aquests 25 anys han passat 140 capellans per la residència —diu mossèn Francesc—. Sense comptar aquells que van estar-hi de pas, ja que en una època vam tenir habitacions per als sacerdots que estaven de pas a la ciutat.

—Intervé el bisbe Daumal— Això va ser possible, perquè la residència va ser concebuda en apartaments i en habitacions. És a dir, els apartaments van ser pensats per als capellans que vivien amb la seva germana o majordoma i les habitacions per als mossens sols. Aquest sistema fins

ara continua vigent. L'apartament és més gran que l'habitació i té cuina individual, de manera que es garanteix una vida totalment independent. L'habitació també és privada, però implica baixar a menjar al menjador comú. En aquesta casa —diu amb èmfasi— tothom té la màxima llibertat per fer allò que vulgui, l'únic que es demana és que sempre s'avisí si s'anirà o no a menjar per facilitar la feina de les monges.

Del total de gent que han estat aquí, 89 persones han viscut soles, 51 en apartaments, i d'aquestes últimes 20 han estat acompanyades per les seves germanes.

—El funcionament de la vida de la

residència sembla senzill. ¿Com és un dia qualsevol aquí?

—Pren la paraula Francesc Raventós: Cada resident s'organitza els dies com li sembla. Certament se'ls demana respectar els horaris del menjar perquè les tasques es desenvolupin en ordre, però fora d'aquesta puntualització cada capellà fa allò que més li convé. D'igual manera hem de tenir en compte que una persona pot jubilar-se com a rector, però mai no es jubila de sacerdot. Aleshores, mentre els anys ho permeten... ja que 30 dels qui estan a la casa sobrepassen els 81 anys... encara continuen ajudant en algunes parròquies i hospitals.

Recordo un capellà que amb 82 anys cada dia a Sants a peu a ajudar a un parròquia, i un altre a l'Hospital de Barcelona.

Afegeix el bisbe Daumal amb simpatia mossèn Tusquets, que té 92 anys, fa poc encara anava a la Biblioteca a estudiar. I el temps que fa que és a la residència ha publicat dos llibres i, en aquests moments està corregint les proves del tercer. I afirma que tota aquesta activitat ha estat possible gràcies a l'ambient que respira.

—I dins d'aquesta dinàmica de respecte, ¿quines activitats conjuntes se proposa?

—Respon monsenyor Ramon: La dinàmica de la casa implica que es visquin les festes assenyalades de forma familiar: passen els reis, es menja botifarra d'ou dijous gras, panelllets i castanyes per «Tots Sants», torrons per Nadal. I les dates pròpiament litúrgiques es commemoren més solemnement, amb la particularitat que són més a l'altar que a baix. En concret, el dia de Corpus fem una processó per dins de l'església.

L'únic acte que no és obligatori, però comunitari, és el rosari d'abans de sopar. I pràcticament hi assisteixen tots —un breu pausa permet escoltar les veus dels infants que surten d'una escola propera—. Tot seguit, el bisbe Daumal reprèn el discurs: Aprofitem aquests moments per comentar alguna notícia important de nostres bisbats o de la mateixa casa. Recordem aquí per a viure amb més plenitud l'existència de l'Església i ajudar-la en la mesura de les nostres possibilitats en allò que podem, si més no, amb l'ofrena de les nostres pròpies limitacions al Senyor. Una manera d'ajudar al cos missional.

—Passem ara a un tema més delicat: ¿Què passa amb la germana o la majordoma del capellà, quan aquest mor abans que ella?

—Sempre es busquen solucions, sempre —respon mossèn Raventós—. I fins aleshores estem satisfets de com s'han anat desenvolupant les coses.

—Espero que mai ningú no s'hagi trobat com jo —confessa el bisbe Ramon— que vaig haver de dir a la mare d'un capellà que havia mort, que deixés la rectoria perquè jo l'havia de menestar. Nosaltres ens hem ocupat de cada cas que s'han donat, després, situacions molt beniques. Per exemple, una majordoma que va haver d'anar a una altra residència, el seu testament va fer una triple partició: una part dels béns per al seu germà, un

Els sacerdots es troben com a casa en aquesta residència

Les Germanes Hospitalàries de la Santa Creu, «l'altre rostre de la residència»

—La nostra congregació per carisma sempre ha treballat amb malalts. Després del Concili vam veure la necessitat d'obrir-nos a altres camps, per exemple el dels ancians, i així vam acceptar aquesta missió.

Aquesta residència porta molta feina. Nosaltres volem atendre bé tots els capellans, però hem d'anar lleugeres perquè després de l'un, ens espera l'altre i són un total de 45 persones per a 9 germanes, encara que som ajudades per un grup d'assistents. Suposo que a nosaltres, les monges, ens agradaria poder donar-los més. Són persones grans, que han servit molt i que ara es mereixen molt, i voldríem arribar a tot d'una manera més completa...

Fixeu-vos, hi ha una germana que té 80 anys i té diagnosticada una malaltia greu. Doncs bé, ella cus cada dia i es queda treballant fins tard. Nosaltres li diem que descansi. Però ella invariablement respon que no li costa res i que no està cansada. Imagino que el seu esperit juvenil i la il·lusió amb la qual treballa possibiliten que pugui desenvolupar tota aquesta activitat.

D'altra banda, nosaltres celebrem els actes comunitaris a part, el mati, el migdia i el vespre, i els convinem amb la feina de la residència. Certament sentim que rebem molt de suport, tant humà com espiritual. L'Eucaristia ens dóna força per a la jornada, el Senyor no ens deixa, estem contents realitzant aquesta tasca.

■ N.O.P.

Del més antic al més nou

—El Doctor Tusquets té 92 anys, «i tothom em diu que faig molt bona cara». Mentre treballava en la correcció del seu tercer llibre, li vem fer la pregunta de rigor. Amb un posat solemne es va pensar la resposta una estona, «per ser ben precís»— va dir, i a la fi, va escollir respondre això: »Cada dia dono gràcies a Déu. Fa 18 anys que hi resideixo, des del principi vaig sentir-m'hi feliç. I aquest sentiment, lluny de disminuir, ha augmentat amb el temps: com a persona, com a subjecte de la «cinquena edat» i com a sacerdot. I els anys han refermat que la residència és per a mi una llar incomparable.»

— Mossén Salvador Clariana, que ha arribat a la residència fa un mes, s'ha habituat ràpidament a la seva nova habitació. I s'hi troba molt bé: «Abans estava en una residència d'ancians, com a capellà, i ja resultava massa cansat per a mi. Tinc 87 anys, he viscut una vida molt llarga i crec que ja me'n puc anar... Sense coses que em distreguin, em dedico sobretot a pregar. L'ambient és adequat i propici a la pregària: ningú no diu mal de ningú, tots ens ajudem... Això és el cel!— Fa una pausa i mentre se li escapa el somriure comenta: Amb el poc temps que fa que sóc aquí, els amics em diuen: Mossén, vosté s'ha engreixat!

■ N.O.P

altra per a la residència on havia viscut els
farrers anys de la seva vida i una altra per
a nostra residència.

—Aquestes donacions són un ajut per a la casa. ¿De quina manera s'organitza l'economia?

—Bé —*diu mossèn Raventós*— com a director de la residència, m'encarrego de la part administrativa i puc assegurar que se subvenciona gràcies a la Providència... — *tant el bisbe com ell mateix esclaten a riure*—. Tornant al terreny concret —*continua mossèn Francesc*—, cada capellà porta una quantitat segons les seves possibilitats. Però aquesta aportació no cobreix pas tot allò que gastem. Tanmateix, ens ajudem de les donacions i dels dipòsits de diners que ens fan els sacerdots que estan aquí i altres persones de fora.

Com que la casa no és un negoci, els números surten i mai no hem tingut dèficit. Fiscalment els estatuts nostres expliquen que depenem del bisbat com si fossim una parròquia més. Dues vegades l'any donem comptes al Patronat de la residència.

El Patronat està compost per un delegat de l'arquebisbe de Barcelona, un representant del Capítol de Canonges, un representant del Col·legi de Rectors de la ciutat, un delegat de la Junta de Montorio, un representant del Consell Presbiteral i un altre representant dels residents.

—En aquesta dinàmica interna que van anat explicant, ¿suposo que un puntal d'aquesta casa són les germanes que realitzen el seu servei aquí?

—Efectivament. Sense elles no sé què faríem. Tots estem molt bé, elles s'hi dediquen de ple. Ens atenen amb la delicadesa pròpia de les religioses... —*comenta el bisbe Ramon*—. No dic que no hi hagi infermeres molt i molt boniques, però per

a nosaltres, els sacerdots, sentim de manera diferent el tracte que rebem de part de les monges. L'inconvenient és que els capellans estem acostumats a manar — *afegeix amb una certa ironia*— i en aquesta residència deixem dit ben clar que no hem d'abusar de la servicialitat de les monges, elles no ens poden cosir un botó a qualsevol hora del dia, per exemple, els horaris són per facilitar la feina al màxim. Elles són una comunitat religiosa al servei de la diòcesi i dels sacerdots, i tenen la seva vida pròpia... Sobretot recomanem als residents que no es posin a la cuina...

La conversa s'allarga un xic més, fins que arriba el moment d'acomiarar-nos. Ja en el passadís, monsenyor Daumal confessa que té un somni de cara al futur: Relacionat amb la residència nostra, somni en una residència per a transeünts, en la qual també poguessin viure altres sacerdots. No sé si això serà possible, però em fa il·lusió. Penso que necessitem aquest servei... Però ja se sap, els organismes vius, i l'Església n'és un, mai no troben solucions definitives, sinó que es van adaptant a les circumstàncies per trobar nova vitalitat...

—¿Aquesta idea es podria aplicar al Concili Provincial Tarraconense?

—Efectivament... L'Esperit Sant porta l'Església, la condueix... Tampoc no penso que el Concili sigui la solució definitiva, amb tot, serà un impuls que permetrà canvis importants. Esperonarà l'estudi de la situació actual per buscar unes normes de postulat que signifiquin una evangelització, adaptada a les circumstàncies. Personalment estic molt esperançat pel que fa al Concili i eis fruits que pot donar. És clar que sí!

■ Núria Oriol Palarea

Joan Pau II, durant el seu viatge per terres d'Andalusia rep les mostres de fervor del poble fidel

Enterrament del tinent de la legió espanyola, Jesús Aguilar, mort a Bòsnia complint el seu servei humanitari

Un jueu pertanyent a la comunitat de colons del Golan, protesta airadament per la possible retirada israeliana del territori

15, dimarts

Sarajevo: serbis i croats volen repartir-se Bòsnia

El panorama polític als Balcans es complica cada dia més. Serbis i croats de Bòsnia van acordar ahir a Celibici (sud-oest de Bòsnia), repartir-se senzillament el territori, fent els intercanvis de població que calguin... Els musulmans, sentint-se més amenaçats i abandonats encara fan un esforç per atacar a tots els fronts per intentar conservar les seves posicions. Per altra banda, l'atac serbi a Gorazde, fet, segons la ràdio de Sarajevo, amb llançamissils mòbils, ha causat uns setanta morts i un centenar de ferits...

Nova York: la situació a Somàlia

Les Nacions Unides acusen explícitament el senyor de la guerra somali Mohamed Darah Aidid d'utilitzar dones i nens com a escut per repel·lir les operacions dels cascos blaus. El portaveu del Secretari General de l'ONU, Joe Sills, va manifestar ahir que, «obviament lamentem la mort de població civil, però rere les dones i els nens s'hi amaga gent armada, i aquest és el problema». També va assegurar que en la manifestació de diumenge passat, els cascos blaus pakistanesos havien respost a trets una agressió de la qual foren víctimes.

Ankara: una dona, cap del govern

Els turcs ja podran presumir des d'ara de tenir la seva dama de ferro: el president Demirel ha nomenat per al càrrec de primer ministre Tansu Ciller, la primera dona que ocuparà aquest càrrec a Turquia. Entre els problemes que la premier haurà d'afrontar hi ha la situació dels turcs a Alemanya, víctimes actualment de les irracistes dels neonazis. Amb la nova 'premier' turca, ja són nou les dones que exerceixen el més alt càrrec a diversos Estats: Polònia, Islàndia, Irlanda, Noruega, a l'illa caribenya de Dominica, a les Antilles Holandeses, a Nicaragua i a Bangla Desh...

16, dimecres

Viena: la Conferència Mundial dels Drets Humans

La Conferència Mundial dels Drets Humans va fer seva la petició de les autoritats de Bòsnia i Hercegovina de demanar una ràpida intervenció del Consell de Seguretat de l'ONU per posar fi al «genocidi» de Gorazde. El president bosnià, present a la reunió, va fer «corresponsable» de la guerra la comunitat internacional... A part dels temes generals de la Conferència, el govern xinès ha mostrat el seu disgust per la 'deferència' vers el Dalai Lama de deixar-lo participar en aquest fòrum internacional...

Ginebra: cimera dels bel·ligerants balcànics

Aquesta tarda els presidents de Croàcia, Sèrbia i Bòsnia seuran junts per posar fre a l'anarquia que regna als Balcans. Sembla que els copresidents de la Conferència de Pau admeten la possibilitat de reforma del pla de pau de Vance i Owen. Notícies provinents de Sarajevo informen que els comandants en cap de les tres faccions en lluita, van arribar ahir a un acord d'alto-el·loc entre les comunitats enfrontades que entrarà en vigor el migdia del 18 de juny...

Nova York: les converses de pau per al Pròxim Orient

La desena ronda de negociacions bilaterals entre àrabs i israelians va iniciar-se ahir amb un gest dels Estats Units força significatiu: l'oferiment de protecció per a Israel si aquest retorna a Síria els Alts del Golan. En l'estat actual de les converses és important el fet que Tel Aviv hagi proposat a Damasc discutir prioritàriament els temes de seguretat. Segons Shimon Peres, ministre d'AE d'Israel va dir que en aquesta nova ronda de converses bilaterals «hi haurà acords veritables amb els palestins malgrat totes les dificultats»...

17, dijous

Ginebra: la cimera dels bel·ligerants balcànics

Els presidents de Sèrbia i Croàcia imposen el seu punt de vista, millor dit, la seva llei. De fet el que s'imposa és la força dels fets consumats. Milosevic i Tudjman han proposat al seu homòleg bosnià, Izetbegovic, la partició de Bòsnia en tres províncies ètniques. L'acceptació d'aquest pla comporta l'acceptació dels territoris conquerits per serbis i croats. Izetbegovic rebutja el pla, però el poble està terriblement cansat per la guerra, a part que el poder del president és molt minuat per l'oposició, i pels esdeveniments.

Berlín: la violència xenòfoba i la integració dels immigrants

El govern alemany treballa intensament per regularitzar la situació dels immigrants i facilitar el seu accés a la ciutadania alemanya. El canceller Kohl proposa una reforma del codi de nacionalitat segons el qual, el fill dels turcs obtindran la nacionalitat alemanya al costat de la turca, però hauran de decidir-se per una o altra quan arribin a la majoria d'edat. Johan Rau, cap en funcions de l'oposició parlamentària del Partit Socialdemòcrata, fent un pas més enllà, va demanar el vot pels turcs residents, en les eleccions municipals: «Qui ha nascut aquí no és cap hoste, sinó un ciutadà amb els mateixos drets i deures que la resta d'alemanys»...

Moscou: la nova Constitució va obrint-se camí

La Conferència Constitucional russa ha aprovat els principis bàsics de la futura Carta Magna. Ahir la Conferència va suspendre els seus treballs fins el vinent dia 26, esperant salvar per aleshores les divergències existents i arribar al consens d'un projecte únic. El president Ieltsin va reiterar la necessitat de celebrar eleccions legislatives anticipades per a la propera tardor.

18, divendres

Ginebra: ¿vers una solució als Balcans?

Els musulmans podrien acceptar la divisió de Bòsnia en tres o quatre províncies ètniques, en una nova cimera que tindrà lloc dimecres vinent a Ginebra. El nou pla presentat per Sèrbia i Croàcia serà aprovat pels musulmans si a Sarajevo s'imposen les tesis del líder musulmà de Bihaq, Friket Abdic. Per altra banda, els mediadors de les Nacions Unides, Owen i Stoltenberg, asseguren que és l'opció «més realista»...

Moscou: acord russo-ucraïnès sobre la flota del mar Negre

Els presidents Kravtchuk d'Ucraïna i Boris Ieltsin de Rússia, arribaren a l'acord de repartir-se al 50% la flota del mar Negre. També acordaren l'ús conjunt de les bases militars a les costes ucraïneses, i també que Moscou garanteix la seguretat de Kiev si Ucraïna ratifica el tractat sobre desarmament estratègic. En altre nivell, els seguidors del president Ieltsin han creat el Partit de la Unitat i de la Concòrdia... i que l'aconsegueixi!

Nova York: la guerra contra el «senyor de la guerra»

Continuen les operacions militars a Mogadiscio, capital de Somàlia, per aconseguir la captura del cap rebel, general Aidid. En un atac al quarter general del rebel, atrinxerat en un hospital de Mogadiscio, han mort cinc cascos blaus i més de seixanta somalis, sense aconseguir la captura d'Aidid. L'ONU ha ordenat la seva detenció perquè sigui jutjat per crims contra la humanitat.

BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA

➤ Les delegacions d'Israel, Síria, el Líban, Jordània i els palestins, obriran avui la desena ronda de negociacions, amb bones perspectives, amb el recent anunci del govern israelià d'un acord amb Jordània.

➤ Uns 500 cascos blaus canadencs han iniciat la seva marxa de l'illa de Xipre, posant fi als 29 anys de presència armada com a foreces de contenció a l'illa. Missió de pau complerta.

➤ El premier britànic John Major i el premier irlandès Albert Reynolds s'han mostrat satisfets pel reinici de les converses sobre el futur de l'Ulster...

➤ Les converses bilaterals sobre la pau al Pròxim Orient, sembla que, finalment van prosperant, i l'escull més important per arribar a un acord final és l'autonomia de la ciutat de Jerusalem.

Els diputats del Parlament japonès votant en contra del govern del Partit Democràtic Liberal, provocant la dimissió del premier Miyazawa

Yasser Arafat, el president de l'OAP, fa el senyal de victòria després de parlar a la conferència sobre drets humans

L'entrenador Cruyff i el capità Zubizarreta s'abracen en el moment de saber que són campions de lliga per tercer any consecutiu

19, dissabte

Sarajevo: la crisi dels Balcans

L'esperança d'alto-el-foc acordat per serbis, croats i musulmans no ha tingut confirmació, ja que just quaranta minuts després d'haver entrat en vigor moria un casc blau canadenc a causa dels nous bombardejos de l'exèrcit bosnià. La confusió és total a dins i a fora dels territoris de l'antiga Iugoslàvia: mentre a Ginebra els tres presidents, Tudjman, Izetbegovic i Milosevic continuen negociant, des de Nova York diuen que el president Clinton acceptaria una divisió ètnica «honesta», i a Ginebra s'augura un terrible drama humanitari, amb l'afluïxament de suport a l'ACNUR i l'enduriment de la política d'asil a tot Europa. Cal tenir en compte que són milions els refugiats i desplaçats originats per la guerra dels Balcans.

Mogadiscio: no se sap on ha anat a parar el general Aidid

Els EEUU i l'ONU han donat per acabada l'acció contra els guerrillers somalis capitanejats per Aidid, però s'ignora on ha anat a parar aquest senyor de la guerra que ha demostrat plenament que sap fer-se fonedís... Les forces internacionals continuen la recerca.

Tòquio: convocatòria d'eleccions generals anticipades

Després que el Parlament va aprovar la moció de censura contra el govern del Partit Liberal Demòcrata, el cap del govern i del PLD, Kiichi Miyazawa, va dissoldre el Parlament i va convocar eleccions generals anticipades, d'acord amb els preceptes constitucionals. Aquesta crisi complica la cimera del G-7 i els acords comercials amb els EEUU i Europa.

20, diumenge

Sarajevo: desapareixen quatre cascos blaus espanyols

El sergent espanyol José Antonio Delgado Fernández i els paracaigudistes Samuel Aguilar Jiménez, Agustín Maté Costa i Isaac Piñeiro i Varela, tots ells de la brigada de paracaigudistes d'Alcalá de Henares, van desaparèixer en caure el seu vehicle blindat al riu Neretva. Equips de l'Agrupació Canàries i bussos de l'exèrcit britànic ajudats per un helicòpter francès realitzen una exhaustiva recerca. S'esperen notícies...

Copenhaguen: cimera dels Dotze

La crisi econòmica i l'atur seran els temes més importants que tractaran a partir de demà els Dotze, reunits a la capital danesa. Buscaran una sortida coordinada dels actuals problemes. L'altra qüestió és l'entrada en vigor del Tractat de Maastricht, ja que els Dotze estan dividits sobre la conveniència de fixar una data... Sigui com sigui, el sí dels danesos es potser la única bona notícia de la qual el Dotze puguin felicitar-se'n...

Roma: avui, segona volta de les eleccions municipals

Set milions d'italians tornaran altra vegada a les urnes pel segon torn de les eleccions municipals parcials. Sembla que a partir d'aquestes eleccions començarà a dibuixar-se un nou mapa polític a Itàlia. La Lliga, al Nord, sembla el nou partit dominant, si bé el que capitaneja Mario Segni té bones possibilitats; al Sud, La Rete i la Refundació comunista tenen les màximes probabilitats de triomf...

21, dilluns

Copenhaguen: la crisi dels Balcans

En la cimera europea a Dinamarca, els Dotze defensaran la integritat territorial de Bòsnia, i es mantindran fermes en la oposició a acceptar les conquestes militars de serbis i croats. David Owen, el mediador anglès, va dir que «Hem d'intentar fer enrere els serbis, no tant com el que preveia el pla de pau, però sí que hem de pretendre fer-ho...». També va dir: «Diuen que hem abandonat el pla de pau, però són ells, musulmans, serbis i croats els que l'han destrossat davant nostre...»

Roma: poca participació dels italians en la segona volta electoral

Per primera vegada els alcaldes de 145 ciutats han estat elegits directament pels electors, a les municipals del 6 i 20 de juny. En aquesta segona volta no hi ha hagut la participació que s'esperava. S'ha confirmat l'ascens de la Lliga del Nord i diferents coalicions d'esquerra. Ara la Cambra de Diputats continuarà treballant en el projecte de reforma de la llei electoral, per poder convocar eleccions generals avançades... que, possiblement, se celebraran la tardor vinent.

París: la llei d'immigració motiu de discrepància dins el govern

La nova llei d'immigració, aprovada divendres passat per l'Assemblea Nacional, és motiu de greu discrepància entre els membres del govern francès. De moment, els ministres d'Afers Socials, Simone Veil, i de Justícia, Pierre Méhaignerie, en una carta al primer ministre han qüestionat el projecte de llei sobre els controls d'identitat, demanant que se supprimeixi una esmena aprovada per l'Assemblea Nacional, i recomanant una especial atenció a les mesures d'integració, per evitar cap discriminació.

Polítics i corrupció

Darrerament hi ha hagut molta tendència a confondre política amb corrupció. No gratuïtament. S'han denunciat casos a tots els països occidentals. La situació s'ha fet tan enutjosa que des de molts sectors s'ha llançat un senyal d'alerta: no confonguem els termes. Cal restituir la imatge del polític i de la política. Hi ha molt més honorats que corruptes. I això és ben cert. Però cal denunciar tots aquells casos d'abús de poder. Pel nostre bé.

Hi ha hagut a Bèlgica un cas especialment dolorós per a la classe política. Les denúncies d'una associació que ajuda estrangeres prostitutes a Bèlgica han tocat de ple la classe política de Flandes, al nord del país. Una important xarxa de proxenetes, anomenada la banda del Milionari, compta amb la complicitat de membres dels dos partits majoritaris, el socialista i el demòcrata cristià, per aconseguir els difícils permisos d'entrada a Bèlgica, de residència i de treball de noies i dones estrangeres, que després obliga a prostituir.

Un llibre publicat anteriorment sobre l'afer ja va crear alarma. Fins el rei Balduí hi va intervenir. Aleshores es va constituir una Comissió Parlamentària d'investigació sobre la connexió entre la banda del Milionari i els partits polítics. Però les noves revelacions de testimonis i de penedits relacionen un dels membres de la comissió, un diputat demòcrata-cristià, amb la xarxa de prostitució.

Els mafiosos aconsegueixen «legalitzar» les estrangeres a través de contactes claus als ministeris de l'interior i d'afers estrangers, a la policia, a la justícia i als ajuntaments. Els lligams es fan a través de funcionaris dels partits socialista i demòcrata cristià flamenc, dos dels partits del govern de coalició belga. Un sistema, segons testimonis i penedits, basat en la corrupció i el silenci. Les principals ciutats on actuen els proxenetes són Anvers i Gant. Allí regenten cabarets de luxe, tot i que en ocasions s'han desplaçat a Brussel·les, Lieja o fins a Rotterdam, a Holanda.

■ Jordi Roigé i Solé

NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA

➤ Estat espanyol serà el nou propietari de la col·lecció Tyssen Bonermisza, la pinacoteca privada més important del món, que ha adquirit per 43.000 milions de pessetes...

➤ Els caps d'Estat i de govern dels Dotze enviaran un missatge de suport a les democràcies emergents als països de l'Est d'Europa en el seu difícil camí d'avançar pels camins de la democràcia.

➤ La policia alemanya extrema els seus esforços per avortar les celebracions nazis durant el solstici d'estiu. El 63% dels alemanys volen la doble nacionalitat per als estrangers...

Els astres i l'astrofísica

(Salm 18)

A la nostra Galàxia no tot són estrelles. Hi ha també una matèria difusa feta de gas i pols còsmica. És el que anomenem «matèria interestel·lar». Dificulta la visió clara dels estels llunyans perquè n'absorbeix radiació, sobretot de la zona del blau, cosa que fa que envermelleixin. S'ha calculat que per cada distància de 3.000 anys de llum els fa d'una magnitud més alta, o sigui unes 2,5 vegades més dèbils de lluminositat.

86. Les nebuloses de la Galàxia

Que al cel, a més de la Via Làctia hi ha nebulositats més petites, però també

permanents, era cosa coneguda des de poc temps després d'inventar-se el telescopi. L'holandès *Christian Huygens* (1629-1695) ja veié i donà a conèixer la cèlebre nebulosa d'Orió, el 1655, amb aquell telescopi que ell mateix es va fabricar i que li va servir també per descobrir el satèl·lit de Saturn que anomenà Tità. I durant la primera meitat del s. XVIII se'n anaren descobrint algunes més.

El francès *Charles Messier* (1730-1817) va ser qui en publicà el primer catàleg. Era un astrònom que va voler-se dedicar a la recerca de cometes.

recerca de cometes. Amb un modest telescopi instal·lat dalt d'una torre de París en va trobar 21. El rei Lluís XV el va anomenar «la fura dels cometes». Però

curiosament avui dia és més conegut per una altra cosa que ell va fer marginalment: cercant cometes es trobava sovint amb objectes celests que podien semblar-ho perquè eren com nebulositats del cel, tal com es veuen els cometes quan encara són lluny; i per no equivocar-se ni perdre temps va tenir l'ocurrència de fer la llista d'aquests objectes amb la seva posició exacta al cel. Li'n van sortir 109. El 1781 va optar per publicar aquest catàleg que havia fet, per si fos útil a altres astrònoms. I tant que va servir! Encara avui se cita una nebulosa posant M i un nombre, el que té en el catàleg. Si diem M 31 volem dir l'objecte «nebulós» que té en n. 31 al catàleg de Messier. (De totes maneres ja existeix un catàleg més complet, el NGC (=New General Catalog) que ara se cita més i conté 8.000 objectes, però de vegades es posen encara les dues referències; i així M 31 és NGC 224). Ara bé, Messier va posar-hi tots els objectes nebulosos pensant, com molts astrònoms, que tots eren aglomeracions d'estels com la Via Làctia. Tenia raó?

Certament que no. El gran Herschel ja va dubtar-ne. El 1791 escrivia: «M'atreviria a assegurar, en contra d'altres opinions, que la nebulosa M 42 de la constel·lació d'Orió no és de naturalesa estel·lar». Volia dir que no era un conjunt d'estrelles.

Que hi havia nebuloses de dues classes no es va demostrar fins al 29 d'agost de 1864: l'anglès *William Huggins* (1824-1910) va resoldre la qüestió aplicant-hi l'espectroscopia: si són estrelles el seu espectre serà continu, amb les conegudes ratlles d'absorció, si són gasos brillants l'espectre presentarà ratlles d'emissió isolades. I Herschel tenia raó! Moltes nebuloses, entre les quals la M 42, van aparèixer amb les esperades ratlles d'emissió. Per tant eren gasos, i de la Galàxia; mentre que les altres, que eren conjunts d'estels, havien d'estar més lluny que les estrelles de la Galàxia. Tenim, doncs, dues classes de nebuloses: les galàctiques i les extragalàctiques. De les primeres ara en diem «*nebuloses*» sense adjectiu; ja sabem que són de la Galàxia, i anomenem «*galàxies*» (en minúscula) les segones, perquè des de 1930 sabem que són grans aglomeracions d'estels semblants a la nostra Galàxia; només en llibres antics es diu encara «nebuloses extragalàctiques» de les galàxies.

Classificació de les nebuloses (galàctiques)

Herschel va encertar-ho en allò d'interpretar que hi havia nebuloses de gas. Però, curiosament es va equivocar en una altra cosa: com que va veure que en certs llocs del cel, s'hi veien poques estrelles o fins i tot cap ni una, va dir que hi havia «forats» o sigui zones sense astres; i així ho cregueren molts astrònoms, pràcticament tots els del s. XIX; i continuaren creient-ho quan aplicant-hi ja la fotografia els clixés

mostraven taques fosques: s'interpretaven com regions sense estels. Però a principis del segle present l'alemany *Max F. Wolf* (1863-1932) i l'americà *Edward E. Barnard* (1857-1923) van estudiar sistemàticament aquests «forats» i tots dos van arribar a la conclusió que no eren «buits» sinó grans masses de matèria opaca freda que absorbia totalment la llum de les estrelles que hi pogués haver al darrere, privant-ne la visió. Fins aquell moment totes les nebuloses conegudes eren lluminoses. Tenim, doncs que hem de dir que hi ha dues classes de nebuloses (galàctiques) les que fan llum i les que són obscures:

Les *obscuras* són núvols de gas i pols allunyats de tota estrella i es presenten en forma de masses fosques irregulars que es perfilen sobre un fons lluminós. On més n'hi ha és a la regió de la franja que fa la via Làctia, i és també on més destaca la seva silueta. Exemples característics són: el «Sac de Carbó» de l'hemisferi austral, molt a prop de la Creu del Sud, la «Testa de cavall» a Orió (s'assembla una mica a un cavall del joc d'escacs) i la nebulosa en S del Sagisteri. Són formades de matèria interestel·lar més concentrada, amb una densitat de 250 vegades superior. Es calcula que el «Sac de Carbó» conté 14 vegades la massa del Sol en un volum de 26 anys de llum de diàmetre. També hi ha petites taques fosques, dins de nebuloses lluminoses moltes vegades, que s'anomenen «glòbuls de Bok» pel seu descobridor: condensacions de 1/2 any de llum de diàmetre que poden acabar formant estrelles.

Les *lluminoses* se subdivideixen en tres classes: les difuses per reflexió, les difuses amb emissió i les planetàries. N'hi ha també de molt interessants i en parlarem més extensament la setmana que ve.

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

València 244, 2n.
08007 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 14 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça
Població D.P. Província Tel.

☐ Se subscriu a "**CATALUNYA CRISTIANA**" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.100 ptes.
☐ " " " " semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària ☐ xec nominatiu que adjunto
(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

Data.....

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banco / Caixa Agência.....
 Endereço.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu *compte corrent/llibreta*

Data.....

Signatura del titular del compte//llibreta

Diagram illustrating the structure of the accounting system:

- Entitat** (Entity) - 4 sub-items
- Oficina** (Office) - 4 sub-items
- Compte** (Account) - 10 sub-items

Els apòstols sant Pere i sant Pau

■ Pere Tena

Després de la solemnitat de sant Joan baptista, ens disposem a celebrar la solemnitat dels sants Apòstols sant Pere i sant Pau. Aquests dos sants apòstols han estat celebrats sempre conjuntament, tant a l'orient com a l'occident, com a testimoni de la seva funció original de primers en l'edificació de l'Església.

Aquesta unitat de veneració es tradueix de múltiples maneres. Diffícilment, per exemple, trobareu mai una estàtua de sant Pere o de sant Pau en solitari, excepte en els llocs més especialment dedicats; el més habitual, arreu, es trobar els dos apòstols situats un al costat de l'altre, o un a cada costat del Crist, o de la Mare de Déu. A la litúrgia, això es tradueix tradicionalment en la solemnitat dels apòstols sant Pere i sant Pau. Precisament la reforma litúrgica del Concili Vaticà II ha accentuat aquesta unitat, en la revisió dels textos, de tal manera que la presència de sant Pau fos molt més notable, en la festa del 29 de juny, del que ho era abans. Fins i tot, per això, la festa de la commemoració de sant Pau, que abans es feia el dia 30 de juny, ha estat suprimida, i feliçment substituïda per la commemoració dels primers màrtirs de Roma.

La figura espiritual de Pere

És notable comprovar com la tradició icònica de Pere s'ha mantingut a través dels segles, amb una gran fidelitat. Hom diria que correspon realment a allò que era el tipus històric de Pere: uns cabells arrissats i una barba poblada. Les claus a les mans pertanyen al simbolisme corresponent a la promesa de Crist.

Però, més enllà de la tradició icònica hi ha la figura espiritual ben delineada en

l'Evangeli. Allò que podríem anomenar l'esperit de Pere és manifest a través dels textos dels evangelis, tan dels sinòptics com de Joan, i en els Fets dels Apòstols.

Pere és l'exemple privilegiat de l'apòstols de Jesucrist, amb tota la seva grandesa i les seves limitacions.

No és només una sola vegada que la narració evangèlica passa d'un moment exaltant de l'actitud de Pere davant del Senyor, al reconeixement d'una actitud de debilitat, que decau i trontolla en moments importants.

La confessió de fe a Cesarea de Felip, moment decisiu per l'apostolat de Pere, i per la seva constitució com a cap de la unitat visible de l'Església del Crist, és seguit en tots els sinòptics pel mal consell de Pere a Jesús, quan aquest anuncia la seva passió. Aquell que havia parlat il·luminat pel Pare, parla després mogut només per la carn i la sang, o pitjor encara, mogut per Satanàs.

Les promeses de fidelitat fetes durant el sopar del Senyor amb els deixebles, són contradites per Pere a través de les negacions, més pròpies d'un home aterrat d'ésser considerat proper a aquell «galileu». Tanmateix, les confessions d'amor que segueixen les preguntes del Ressuscitat són prou explícites i fervents per superar les negacions.

Al mar de Galilea, la confiança amb la qual Pere camina sobre l'aigua a l'encontre de Jesús, decau quan veu el mar agitat, i només la confiança en la mà poderosa de Jesús pot salvar-lo d'enfonsar-se.

Aquesta alternança constant es trobarà encara, en els primers temps de l'Església, en la controvèrsia entre Pau i Pere, a Antioquia. Personalment, aquest disseny de la figura espiritual de Pere contribueix a sentir-lo extraordinàriament proper. El Senyor va encarregar-li que, un cop convertit, confirmés els germans. La celebració de la seva festa, en la memòria del martiri, ens confirma de veritat, perquè el trobem, finalment, en perfecta coherència amb la seva fe, malgrat totes les pors i limitacions.

La figura espiritual de Pau

També la imatge física de sant Pau és perseverant en la iconografia cristiana: un home prim i calb, amb una barba petita i esllanguida. També aquí el símbol adient: en alguns casos, el llibre de les epístoles; en altres, l'espasa —la Paraula de Déu— a la mà.

Pel que fa a la figura espiritual, és fàcil trobar la de sant Pau. Ell mateix s'ha descrit en les seves cartes d'una manera prou explícita.

Ell reconeix que és un home apassionat, i que pren les coses d'una manera radical. No sembla que la flexibilitat sigui la seva característica, però sí posseeix una consciència molt viva d'ésser fruit de la misericòrdia de Déu envers la seva persona. El sentit de gratitud de Déu envers ell l'envaeix. És perfectament conscient que el seu apostolat ve del Senyor, però alhora és igualment conscient de la condició comunal d'aquest mateix apostolat: cal veure Pere, cal consultar amb els de Jerusalem, cal col·laborar amb tots en la difusió de l'Evangeli...

Quan llegim els textos de la litúrgia del 29 de juny, les perspectives espirituals d'aquestes dues figures capdavanteres s'entrellacen i s'il·luminen mútuament: «Aquests són els qui, mentre vivien en aquest món, van plantar l'Església amb la seva sang: han begut el calze del Senyor i són amics de Déu». O bé el text esplèndid del Prefaci: «Pere el capdavanter en la confessió de la fe, Pau, el que la posà a plena llum. Pere instituí la primera església amb la resta d'Israel, Pau evangelitzà els altres pobles cridats a la fe. Així, per camins diversos, tots dos aplegaren l'única família de Crist, els uneix una idèntica corona i tot el món els venera».

■ Pere Tena, preconitzat bisbe auxiliar de Barcelona

Cicle litúrgic «A» — Diumenge XIII durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

2R 4:8-11,14-16a

Lectura del segon llibre dels Reis

Un dia Eliseu passava per Sunam. Hi havia allà una dona benestant que l'obligà a quedar-se a menjar a casa seva. Des d'aquell dia, cada vegada que Eliseu hi passava, s'hi quedava a menjar. Llavors ella digué al seu marit: «Estic convençuda que l'home de Déu que passa sempre per casa nostra és un sant. Fem-li una petita habitació d'obra a la terrassa, posem-hi un llit, una taula, una cadira i un llum, i cada vegada que vingui podrà retirar-se allà».

El dia que Eliseu hi anà, es retirà en aquella habitació i s'hi quedà a dormir. Llavors Eliseu digué a Guihezi, el seu criat: «¿Què podem fer per aquesta sunamita?». Guihezi li respongué: «Mira, no té fills, i el seu marit ja és gran». Eliseu li va dir: «Crida-la». Guihezi la cridà, i ella es presentà i es quedà a l'entrada de l'habitació. Eliseu li digué: «L'any que ve, per aquest temps, amanyagaràs un fill».

Salm responsorial

88:2-3,16-17,18-19 (R.: 2a)

Senyor, cantaré tota la vida
els vostres favors, d'una generació a l'altra
anunciaré la vostra fidelitat.
Vós heu dit: «El meu favor és indestructible,

mantinc la fidelitat en el cel».

R. Senyor, cantaré tota la vida
els vostres favors.

Senyor, feliç el poble que us aclama.
Caminarà a la llum de la vostra mirada.
Tot el dia celebrarà el vostre nom,
enal·lirà la vostra bondat. R.

Ve de vós la glòria del seu poder,
alcem el front perquè vós ens estimeu;
el nostre rei és del Sant d'Israel,
és del Senyor l'escut que ens protegeix. R.

Lectura segona

Rm 6:3-4,8-11

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, tots els qui hem estat batejats en Jesucrist, hem estat submergits en la seva mort.

Pel baptisme hem estat sepultats amb ell en la mort, perquè, tal com Crist, gràcies al poder admirable del Pare, va ser ressuscitat d'entre els morts, també nosaltres emprenguem una nova vida.

I si hem mort amb Crist, creiem que també viurem amb ell. I sabem que Crist, un cop ressuscitat d'entre els morts, ja no morí, morí al pecat una vegada per sempre, però ara que viu, viu per a Déu. Igualment

vosaltres, penseu que sou morts pel que fa al pecat, però viviu per a Déu en Jesucrist.

Al·leluia

1Pe 2:9

Vosaltres sou un poble escollit,
un reialme sacerdotal,
una nació sagrada:
proclameu la lloança d'aquell que us ha cridat
del país de les tenebres a la seva llum admirable.

Evangeli

Mt 10:37-42

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué als seus apòstols: «Qui estima el pare o la mare més que a mi, no és bo per venir amb mi. Qui estima els fills o les filles més que a mi, no és bo per venir amb mi. Qui no pren la seva creu i m'acompanya, no és bo per venir amb mi. Els qui vulguin guardar la vida en poder seu, la perdran, però els que per causa meua l'hauran perduda, la retrobaran. Qui us acull a vosaltres, m'acull a mi, i qui m'acull a mi, acull el qui m'ha enviat. Qui acull un profeta perquè és profeta, tindrà la recompensa dels profetes, qui acull un just perquè és just, tindrà la recompensa dels justos, i tothom qui doni un vas d'aigua fresca a un d'aquests petits, només perquè és el meu deixeble, us ho dic amb tota veritat, no quedarà sense recompensa».

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(cicle dominical: A; ferial: I)

SETMANA 13 DURANT L'ANY

(salteri: setmana 1a)

JUNY:

27. Diumenge 13 durant l'any: *verd*. Lectures: 2R 4:8-11.14-16a (Salm 88) / Rm 6:3-4.8-11 / Mt 10:37-42.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Mare de Déu del Perpetu Socors (patrona de la seguretat social i del cos de sanitat); sant Ciril d'Alexandria, bisbe i doctor de l'Església; sant Ladislau (rei hongarès); sant Zoile, màrtir.

28. Dilluns. Memòria de sant Ireneu, bisbe (de Lió) i màrtir (deixeble de Policarp): *vermell*. Lectures del dia: Gn 18:16-33 (Salm 102) / Mt 8:18-22. Vespres de demà.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Pau I, papa; sant Argimí, monjo i màrtir; santa Marcel·la, màrtir.

29. Dimarts. Solemnitat de sant Pere i sant Pau (o Pol), apòstols. Missa vespertina de la vigília: *vermell*. Lectures: Ac 3:1-10 (Salm 18) / Ga 1:11-20 / Jo 21:15-19. - Missa del dia: *vermell*. Lectures: Ac 12:1-11 (Salm 33) / 2Tm 4:6-8.17-18 / Mt 16:13-19.

CELEBRACIONS PRIVADES: Santa Maria (mare de Joan Marc); sant Cir, bisbe (de Gènova).

Festes majors: Abrera, Albanyà, Alfarràs, Alp, l'Ametlla de Mar, Avinyonet del Penedès, Begur, Bigues, Calafell, Caella de Palafrugell, Cambrils, Canet de Mar, Cornellana, Figueres, Gavà, Gessa, el Masnou, Osor, Perafita, Perafort, Premià de Dalt, Reus, Riudecols, el Rourell, Rubí, Sant Cugat del Vallès, Sant Pere Pescador, Sant Pere de Ribes, Sant Pere de Torelló, Sant Pere de Vilamajor, Sora, Tossa de Mar i la Vall de Santa Creu.

30. Dimecres. Del dia: *verd*. Lectures: Gn 21:5.8-20 (Salm 33) / Mt 8:28-34.

MEMÒRIA LLIURE: Els sants protomàrtirs de l'Església de Roma (en temps de Neró) (*vermell*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Marçal de Llemotges, bisbe; santa Emilian, verge.

Festes majors: Calders i Lles.

JULIOL:

1. Dijous. Del dia: *verd*. Lectures: Gn 22:1-19 (Salm 114) / Mt 9:1-8.

ALTRES CELEBRACIONS: La Sang de Crist; sant Domicià, abat; sant Aaró o Aaron (germà de Moisés i primer sacerdot de l'antiga aliança); santa Elionor (Leonor), màrtir.

2. Divendres. Del dia: *verd*. Lectures: Gn 23:1-4.19, 24:1-8.62-67 (Salm 105) / Mt 9:9-13.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Procés i Martinià, màrtirs; sants Bernadí Realino, Joan-Francesc Regis i Francesc Gerónimo, i els beats Julià Maunoir i Antoni Baldinucci, preveres (jesuïtes) i màrtirs.

Dia de devoció especial al sagrat Cor de Jesús.

3. Dissabte. Festa de sant Tomàs (anomenat Dídim: el Bessó), apòstol: *vermell*. Lectures: Ef 2:19-22 (Salm 116) / Jo 20:24-29.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Heliodor, bisbe; sant Jacint, màrtir (cambrer imperial); sant Lleó II, papa (sicilià).

LA BÍBLIA A L'ABAST

Acollir Déu en la persona del profeta (2R 4:8-11.14-16a)

■ Josep M. Aragonès

Eliseu

La perícopa d'avui forma part de l'anomenat «cicle d'Eliseu», que trobem en la primera part del segon llibre dels Reis (2:1-8:29). L'autor no té la intenció d'oferir-nos una biografia del profeta, com tampoc no fou aquest el propòsit que tingué en escriure el «cicle d'Elies», que procedeix immediatament a aquest d'Eliseu (1R 17:-2R 1:18). L'hagiògraf deuteronomista no és un historiador, sinó un teòleg. La història sols l'interessa com a vehicle per al seu ensenyament. Per això les fonts que li forneixen la informació històrica no les tracta amb un esperit crític, sinó que li serveixen per llegir en la realitat del seu poble els signes de l'actuació de Déu. Els dos llibres dels Reis volen sortir al pas de la profunda crisi polític-religiosa que el poble d'Israel va patir amb la caiguda de Jerusalem i la deportació a Babilònia, l'any 587 a.C. ¿Com es conciliava aquest esfondrament nacional amb la promesa de Déu a David que la seva dinastia seria perpètua? La destrucció de Jerusalem i del temple —el lloc de sojorn del nom de Jahveh— ¿suposava feblesa per part de Déu, o, el que encara fóra pitjor, que Déu hagués trencat l'Aliança? L'autor, al llarg del seu escrit, fa com una revisió col·lectiva de vida, a la llum dels fets històrics, per demostrar que no és Déu el qui ha fallat sinó el poble, a través sobretot dels seus reis. Són ells, els reis, la seva conducta impietosa, els qui han arrossegat el poble al desastre. La paraula de Déu, gràcies a la qual Israel entra en la història, s'ha mantingut ferma i fidel i sempre es compleix. Si Déu, doncs, va prometre a David (2S 7) que el seu tron es mantindria per sempre, complirà la seva paraula. Ja ho ha demostrat al llarg de la dinastia davídica, que s'ha succeït fins ara, malgrat la defecció dels monarques i del poble. Ara, i en el futur, la paraula de Déu seguirà acomplint-se fidelment, però desapareguts els signes sensibles d'aquesta fidelitat divina, el poble haurà de buscar-los i saber-los reconèixer a través de la fe en la paraula. I són justament els profetes, els qui fan de portaveus d'aquesta paraula. Per això l'autor del llibre ens presenta dos dels profetes que van fer més impacte en el poble: Elies —«el-meu-Déu-és-Jahveh»— i Eliseu —«Déu-és-salvació»—, el protagonista de la nostra perícopa. El cicle d'Eliseu comença amb l'«assumpció» del seu mestre, Elies, que li passa el seu esperit, amb el qual el deixeble continua l'activitat profètica del mestre. (cc. 1-3). Amb el c. 4 s'inicia una secció que algú ha anomenat «Les floretes d'Eliseu», un recull de relats en els quals l'element prodigiós i fins legendari es barreja amb les vivències i els records estrictament històrics, com en les antigues «Vides dels sants», que ens fan present la realitat de la salvació de Déu en el poble, de la qual el nom i l'actuació del profeta n'esdevenen signe.

La lliçó de l'acolliment

Després de la intervenció miraculosa d'Eliseu a favor d'una vídua pobra en situació de destret (vv. 1-7), segueix el relat de l'acolliment del profeta per part d'una dona rica de Sunam, que és el que llegim avui. Sunam, una ciutat de la tribu d'Issacar, a mig camí entre Samaria i la muntanya del Carmel, devia ser lloc de pas freqüentat per Eliseu. Un dia que el

profeta passava per allí, una dona benestant l'obligà a quedar-se a menjar a casa seva (v. 8). L'esperit d'acolliment d'aquella bona dona, inicià una relació entre la seva família i el profeta, que la portà a descobrir en Eliseu l'home de Déu, seriós, amant de la solitud i el recolliment, un sant, en definitiva (v. 9), i, d'acord amb el marit, li féu construir un habitacle, al terrat de la casa, que moblà amb un cert confort: *un llit, una taula, una cadira i un llum* (v. 10). Eliseu acceptà l'hospitalitat d'aquella dona i, reconegut per l'acolliment, intentà de correspondre-li amb un altre favor. És el que es conta en els vv. 12-13, que la lectura litúrgica omet. En veure el profeta que la seva oferta havia estat rebutjada per la dona, que no volia res a canvi, Eliseu consulta el seu criat, que es devia relacionar amb la família més que no pas ell, què podrien fer per remènciar el generós acolliment de la dona. Mira —li diu el criat—, *no té fills, i el seu marit ja és gran* (v. 14). Tenir un fill era el do més preuat per una dona i signe de la benedicció de Déu. Llavors el profeta, l'home de Déu, promet a la dona el do de Déu: *L'any que ve, per aquest temps, amanyagaràs un fill* (v. 16). El do de Déu, arriba a la dona primer en forma de paraula, que ha de ser acollida amb fe, després en la realització de la promesa, que el Senyor acomplirà al seu temps. La sunamita, que havia sabut acollir Déu en la persona del profeta, ara es fia i acull la paraula de Déu, que ha acollit també el seu desig i la seva pregària humil i silenciosa.

Contra violència, saber acollir

La nostra perícopa ens ofereix avui dos ensenyaments bàsics: el valor de la virtut de l'hospitalitat i la gratuïta del do de Déu, aquí significat per l'obtenció d'un fill «del miracle». Com si diguéss: Déu és bo i ofereix bondat a tothom; segueu, doncs, com ell i mostreu a tothom la vostra bondat. Enfront de la violència del món es dreça la força de l'amor. L'acolliment és un fruit madur de l'amor. S'acull el feble, en lloc de bandejar-lo. Se l'acull amb esperit de comunió: oferir el que tenim i som al qui està necessitat, precisament perquè pugui posar remei a la seva feblesa. Vet aquí la superació de l'esperit de violència pel camí de la racionalització de la persona humana. Racionalització —coneixement de l'home, dels seus mals i de la possibilitat de sortir-se'n— endolcida per l'amor. És un primer pas, que podríem anomenar natural i que interessa tothom. El segon pas és obra de la fe: Descobrir Déu en el feble i tractar-lo com a imatge que és del Senyor (v. 9). Vet aquí, doncs, com la fe, acceptada i professada al llarg i ample de la vida, no és sols un camí de personalització, que cada vegada ens fa ser més homes, sinó que és també el camí més complet de civilització de la humanitat i dels pobles. Creure en Déu i descobrir-lo present en nosaltres i en els altres ens obre a l'acolliment, a la comunió, als cims més enlairats, en definitiva, de la realització humana. La violència que avui agita i convulsiona el món, ¿no serà un símptoma —un signe— de la manca de fe veritable en els homes? Ens hem entestat a construir un món d'esquena a Déu i resulta que aquest món que construïm no és apte per als homes. No s'hi pot viure. Senyor, feliç el poble que us aclama: *caninarà a la llum de la vostra mirada* (Salm 88:16).

■ Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

SOBRE EL DO DE LA FE

Potser sigui oportú recordar el que li esdevingué a A. Carrel, el qual, sent ateu, va dir que si contemplava un miracle a Lourdes, s'obriria a la fe. Concretament, una noia afectada de peritonitis tuberculosa i que portava al santuari marià, digué: «Si aquesta noia guareix, em faig frare o em torno boig». La noia es guarí repentinament al seu davant mateix. Això s'esdevingué l'any 1903. Tanmateix, transcorregueren més de 40 anys fins a la seva conversió. La prova la tenia clarament davant dels seus ulls. Ell, que era Premi Nobel de medicina, sabia que aquell guariment no s'explicava per causes naturals; però és aleshores quan es planteja una lluita a l'interior del cor de l'home, perquè de fet no s'arriba a Déu si hom no està disposat a deixar la pròpia autosuficiència.

Podríem recordar en aquest mateix sentit l'actitud dels fariseus sobre els miracles de Crist. No cregueren, encara que tenien les proves davant. Crist va dir d'ells: «Si jo no hagués vingut a parlar-los, no tindrien culpa. Però ara no

tenen cap excusa del seu pecat» (Jn 15,22). Crist sap que és la seva autosuficiència allò que nos els ha permès de creure.

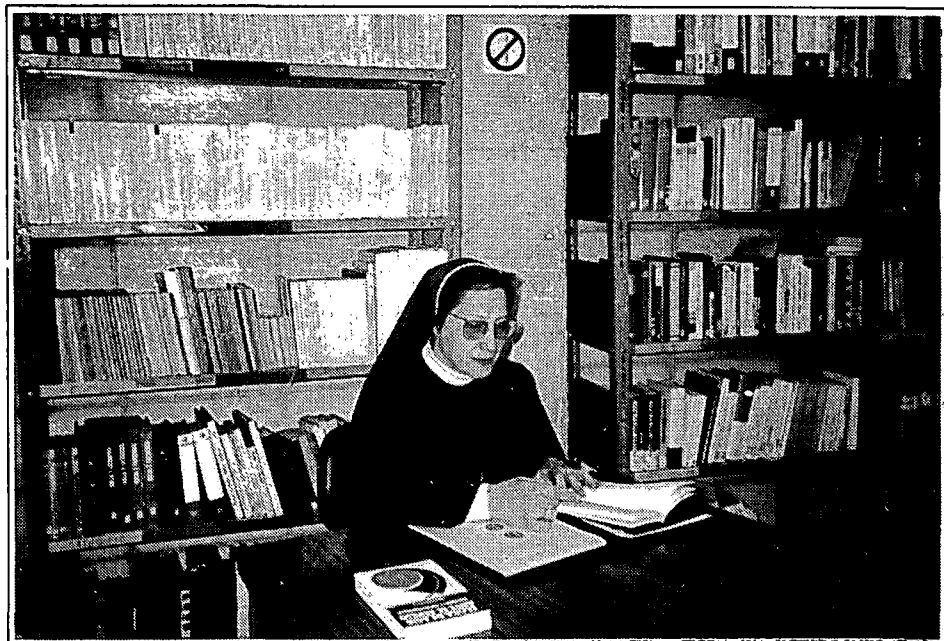
Però hi ha més. Fins ara hem parlat de la gràcia en la seva dimensió guaridora (de la intel·ligència i de la voluntat humana); tanmateix, la fe sobrenatural és un do que ens introdueix en la intimitat divina, és quelcom sobrenatural en si mateix. La fe sobrenatural és la resposta a un Déu que es revela i que ofereix, per una banda, el missatge exterior (corroborat pels signes), i, per altra, es lliura a si mateix personalment, atraient l'home amb la llum inefable de la seva gràcia. La fe sobrenatural és un do, que prové de Déu mateix; és el primer pas d'un apropament personal i amistós de Déu vers l'home per donar-li tot el seu amor i conduir-lo a la salvació. I aquest Déu surt a l'encontre de l'home no només amb signes que acrediten la seva intervenció històrica en el món, sinó amb el do del seu amor, que inefablement s'insinua en el cor de l'home amb la seva atracció interior. En aquest sentit creure ja no és solament saber que Déu ha

revelat; és molt més, és una adhesió interior a la crida divina i personal de Déu, que ens permet veure en el missatge que arriba de fora una crida personal i íntima.

Del llibre «RAZONES PARA CREER» de José Antonio Sayés

M.ª Victoria Triviño presenta Santa Clara com una dona profètica

La mare Victòria Triviño en el seu racó d'estudi a la biblioteca del monestir

Clara va viure l'Evangeli d'una forma incisiva i atractiva

El proper 11 d'agost comencen les celebracions pel vuitè centenari del naixement de santa Clara que duraran fins al 4 d'octubre de 1994. M.ª Victoria Triviño, germana clarissa de la Comunitat de Lavern a l'Alt Penedès ha publicat diversos llibres sobre la primera deixeble de sant Francesc d'Assís. Ja està a la venda la segona edició de «Clara de Asís ante el espejo», un estudi exhaustiu sobre la seva vida i «Pan y hermosura», obra poètica on Clara dialoga amb els seus germans. Per Sor Triviño, santa Clara ha deixat de tenir secrets.

—**Com era i què ha significat santa Clara dins la vida de l'Església?**

—És una dona profètica que a la seva època va seguir els passos de sant Francesc d'Assís. Tots dos van viure l'Evangeli d'una forma incisiva i atractiva al mateix temps. Santa Clara duia dins l'ànima

«L'opció de recés ha de ser entesa com una opció voluntària perquè vols tastar Jesucrist, tenir experiència de Déu i estimar-lo apassionadament»

aquella pregunta de Maria Magdalena: «S'han endut el meu Senyor i no sé on l'han posat», no veia la forma de ser una cristiana feliç enmig de tanta lluita, injustícia i riquesa. Ella va buscar i va encertar la forma de viure l'Evangeli i les benaurances en seguir sant Francesc. Però aquesta figura profètica de santa Clara no s'ha esgotat, després de vuit segles, les clarisses, l'orde contemplatiu més nombros del món, continua la seva fidelitat. La celebració del 800 aniversari és una festa no solament per l'orde franciscà, sinó també per tota l'Església.

—**Quins aspectes sobre la figura de**

santa Clara li ha sorprès més descobrir?

—M'ha fascinat haver saltat més enllà de la tradició per trobar les fonts. Per escriure «Clara a través del espejo» he necessitat dotze anys per investigar a fons. Hi ha moltes coses que constitueixen un pes que ens immobilitza i quan un va a les fonts i treu aigua clara, es recupera una gran agilitat i transparència. Ara estem en un atzucac cap a un temps nou que no sabem quan arribarà, quan veurem una mica de llum orientadora a l'horitzó. Però és bonic viure aquest compàs d'espera amb les idees clares del que és la nostra vida. Ara ja sé el que ha succeït i per què, i això és una saviesa que en aquests moments necessitem.

—**Santa Clara va ser una revolucionària de la seva època?**

—Sí, sens dubte. Va donar el mateix cop que sant Francesc i encara més perquè era una dona. Era molt bonica, dolça i al mateix temps enèrgica i serena. Tenia una gran enteresa i estava educada per ser dama. L'educació medieval que rebien era molt rígida i al mateix temps d'una gran delicadesa: la dama havia d'esdevenir infermera quan el marit tornava de la guerra destrossat i mentrestant havia hagut de fer front a l'administració o fins i tot a la defensa del castell. Clara s'escapa als 17 anys quan ja estava promesa. Demostra una gran dignitat, no s'espanta de res. S'ha tallat el cabell, se'n va amb els més pobres i exigeix que es respecti la seva opció. Quan més endavant el Papa li vol oferir possessions, ella es resisteix i no ho accepta. Té molt clar que sempre ha de defensar l'opció per l'Evangeli, àdhuc quan la mateixa jerarquia es mostra comprensiva.

—**Quina va ser la seva relació amb sant Francesc d'Assís?**

—Existeix una relació fundacional. És la primera deixeble que va ser consagrada i li promet obediència. Santa Clara va posar a les regles de l'orde que sempre hauríem de ser fidels als successors de sant Francesc. Clara vol retenir aquella experiència de Déu, aquell amor apas-

sionat per Jesucrist. Sant Francesc va tenir dubtes, temptacions, podríem dir que va passar una crisi d'identitat: no sabia si dedicar-se a la vida contemplativa en un eremitori i oblidar-se de tot o bé continuar predicant l'Evangeli entre els més pobres. Per mi aquest és el fonament de la clausura franciscana. Santa Clara l'entén com una opció de recés per cercar plenament l'experiència de Déu. La clausura de les clarisses no és igual que la cistercenca o la carmelita. Clara diu al capítol segon de la seva regla que nosaltres podem sortir quan és útil i convenient. De fet els primers tres vots són: pobresa, castedat i obediència. El vot de clausura comença posteriorment al segle XIV. L'opció de recés ha de ser entesa com una opció voluntària perquè vols tastar Jesucrist, tenir experiència de Déu i estimar-lo apassionadament. Això és el que se cerca

junt amb la fraternitat amb els germans.

—**Quina ha estat la presència de les clarisses a Catalunya?**

—Les seguidors de santa Clara hem estat presents a Barcelona des del començament. Quan ella encara vivia ja es va fundar el primer convent a Barcelona, que va ser el quart d'Espanya. Sembla que van arribar unes germanes italianes i van demanar permís per fer un convent. El bisbe Palou les va acollir molt bé i les va ajudar a la construcció del monestir de Sant Antoni, que estava al port de Sant Daniel. Els arxius diuen que era preciós,

Meditant santa Clara en la pau del jardí monacal

el més bonic que hi havia a Catalunya, que va ser destruït el segle XVII, a l'època de Felip V. Les primeres vocacions van sorgir de la noblesa catalana, després va sortir la fundació de Pedralbes i a poc a poc es van estendre per molts pobles de Catalunya.

—**Actualment, hi ha vocacions?**

—No es el moment més gloriós per l'orde de Santa Clara a Espanya ni a Catalunya, però tampoc no penso que sigui una crisi pitjor que la dels segles XIV i XV.

—**Sor Triviño, tornem a parlar dels seus llibres. Després de publicar «Clara**

de Asís ante el espejo» al novembre de 1991 torna a escriure sobre la santa italiana.

—Sí, «Pan y hermosura» que va sortir per Pasqua de l'any passat. Crec que és una preciositat, un amor. Quan vaig entregar el primer llibre estava tan plena de Clara que fou necessari escriure'n un altre. «Pan y hermosura» és molt més lleuger. Succeeix una cosa molt curiosa: moltes jovenetes i mares m'han dit que el llegeixen plegades. És una obra poètica que descriu les escenes com podien ser a aquella època, els diàlegs entre Clara i els seus germans: sant Francesc, la Comunitat. Una clarissa jove em va dir una cosa preciosa sobre aquest llibre: «¿saps el que són els Fets dels Apòstols per l'Evangeli?, doncs això és «Pan y hermosura» per la regla de Clara». Aquesta obra reflecteix la bellesa i el dolor de la primera comunitat que viu al voltant de Clara.

—**Està preparant alguna altra novetat editorial?**

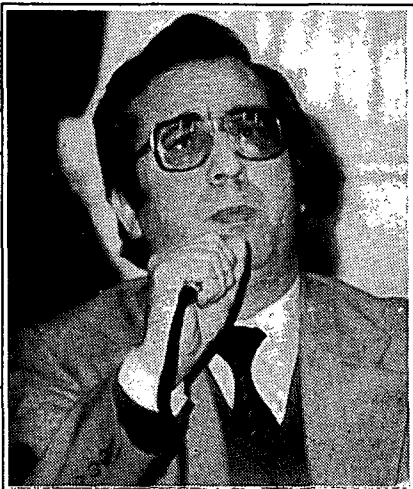
—El novembre de 1992 va sortir «Escritoras clarisas españolas». Es recupera la figura de setanta dones de l'orde que han fet diverses coses, es donen biogràfiques i una valoració sobre la seva obra. També col·laboraré al llibre «Iconografia de Santa Clara en las Descalzas Reales de Madrid», que parla sobre la història de santa Clara i la de les Descalzas Reales.

—**Quins actes o activitats s'han preparat per festejar el 800 aniversari?**

—N'hi ha de totes classes. A nivell d'Espanya és molt ampli, fa dos anys que es van organitzar unas comissions de treball, presidides per un comitè organitzador. Cada una porta endavant un tema divers: la de litúrgia-catequesi treballa perquè aquesta santa arribi als nens. La comissió de cultura ha publicat diversos treballs en el camp de l'art... Al mes de gener es va organitzar un curs monogràfic sobre santa Clara a l'Institut de Teologia Espiritual de Catalunya. Ha estat una

iniciativa pionera a Espanya, una setmana d'estudi. També una companyia d'Albacete representarà un musical sobre santa Clara per diverses poblacions d'Espanya, del qual ja ha sortit el llibre i la cassette. S'han organitzat diverses «rutes franciscanes» per viatjar fins a Itàlia. Ho organitza el P. Emérito Merino de la Comissió de divulgació del centenari Tel. (91) 409 45 41 - 409 46 31. (926) 54 07 32. Totes aquestes activitats tenen com a finalitat conèixer i seguir més fidelment la figura de santa Clara.

■ Glòria Carrizosa

Francesc Riu

Reflexió en el marc de la preparació del concili provincial

La riquesa de l'Església diocesana

He buscat en el nou Catecisme tot el que diu sobre l'Església local o diòcesi, els seus components i les relacions existents entre ells. El text m'ha enviat sovint al Codi de Dret Canònic i als documents del Vaticà II. Entre tot, em sembla que m'he fet una idea bastant clara de la composició d'una diòcesi.

I he arribat a una conclusió: Entre tots hem desfigurat bastant les nostres Esglésies locals. I m'he preguntat: Què caldria fer, en els treballs del concili, per apropar les nostres diòcesis a l'ideal descrit en els documents? Quins haurien de ser els primers passos en aquest procés?

De seguida se m'ha acudit que el primer que ens cal ferés prendre consciència, tots plegats, de la composició de la diòcesi, és a dir, hem de reconèixer la diversitat dels seus components i descobrir les possibilitats de cada un d'ells des del punt de vista de la construcció del Regne. Hem d'obrir els ulls a la pluralitat dels carismes presents en la diòcesi i ser capaços de valorar-ne les aportacions i de trobar, per a cada un d'ells, el lloc que li correspon en el conjunt, establint, entre tots, relacions de fraternitat i de corresponsabilitat. Tots som Església i tots construïm, dia a dia, la nostra diòcesi.

BARCELONA.— Els responsables dels grups de la Renovació Carismàtica de l'àrea metropolitana de Barcelona es van trobar el proppassat dia 14 de juny al casal Bellesguard per definir les línies de resposta al

La resposta carismàtica al Concili

qüestionari de consulta sobre els possibles temes del proper Concili Català, que es proposaran des del moviment.

Els trenta-tres representants de catorze grups van definir la pregària, les escoles d'evangelització, la potenciació dels sacraments de guarició (reconciliació, i unció dels malalts), la catequesi, la

relació moviments-parròquies, l'eucaristia, la col·laboració intereclesial, la preferència dels pobres i la concepció comunitària de l'Església, com les àrees principals on englobar els temes del Concili.

La trobada, que ha estat promoguda pels sacerdots que participen en el moviment, ha posat de manifest la satisfacció i l'esperança que la Renovació posa en el Concili, alhora que els assistents s'han compromès a difondre el qüestionari entre els membres dels grups.

■ Guillem Farré

He llegit en el Catecisme: «Per Església particular o diòcesi s'entén una *comunitat de fidels cristians* en comunió en la fe i en els sacraments amb el seu *bisbe* ordenat en la successió apostòlica. Les Esglésies particulars estan formades a imatge de l'Església Universal. En elles i a partir d'elles existeix l'Església catòlica, una i única» (833).

I més endavant el Catecisme descriu la naturalesa i la diversitat dels «fidels cristians» que constitueixen l'Església. Repassem-ho.

«Són *fidels cristians* aquells qui, pel fet d'estar incorporats a Crist pel baptisme, són constituïts en poble de Déu. Per aquesta raó, esdevinguts participants de la funció sacerdotal, profètica i reial de Crist, segons la pròpia condició de cadascú, són cridats a exercir la missió que Déu ha encomanat a l'Església d'acomplir en aquest món» (871).

«Entre tots els fidels, per llur regeneració en Crist, existeix una veritable *igualtat de dignitat i d'acció*, per la qual tots, segons la pròpia condició i funció, cooperen en l'edificació del cos de Crist» (872).

«Les mateixes diferències que el Senyor volgué posar entre els membres del seu Cos serveixen a la seva unitat i a la seva missió. Perquè en l'Església hi ha *diversitat de ministeris, però unitat de missió*. Als apòstols i als seus successors, Crist els conferí la

Entre tots hem desfigurat bastant les nostres diòcesis, en no reconèixer suficientment la diversitat de carismes en la unitat del conjunt.

missió d'ensenyar, santificar i governar en el seu propi nom i autoritat. Però també *els laics*, participants de la funció sacerdotal, profètica i reial de Crist, compleixen en l'Església i en el món la part que els correspon en la missió de tot el poble de Déu. Finalment, d'aquestes dues categories (jerarquia i laics) hi ha fidels que, per la *professió dels consells evangèlics*, es consagren a Déu i contribueixen a la missió salvífica de l'Església segons la manera que els és pròpia» (873).

Així, a la llum del Codi de Dret Canònic observem en els membres de l'Església una doble classificació. Per una banda hi ha clergues (jerarquia) i laics, segons hagin rebut o no el sagrament de l'orde. I, per una altra, hi ha clergues seculars, religiosos i laics (seculars), segons la condició de vida i la posició jurídica respecte a l'Església i el món. Però tots tenen un denominador comú que els caracteritza com a membres del poble de Déu: Pertanyen, per igual, a una Església local o diòcesi. Tots, d'algun manera, són *diocesans*.

En començar aquesta reflexió he afirmat, potser massa agosaradament, que hem desfigurat bastant les nostres diòcesis, en no reconèixer suficientment la diversitat de carismes en la unitat del conjunt.

Dic això perquè entre nosaltres són freqüents les expressions que separen excessivament els clergues dels laics i el clergat secular del clergat religiós, com si uns fossin més *diocesans* que els altres, com si només alguns constituïssin la veritable diòcesi i els altres haguessin d'integrar-s'hi des de fora, sense arribar mai a ser-ne membres de ple dret.

Pel que fa als religiosos, què ho fa que quan alguns parlen de la diòcesi ho fan com si es tractés d'una institució que els és, en certa manera, aliena, com si ells no en fossin elements integrants en tot i per tot?

En relació amb això, em vénen a la memòria dues anècdotes que em semblen significatives.

Primera. No fa gaire la diòcesi de Barcelona ha recordat, amb una celebració, els preveres «de la diòcesi» que han estat ordenats ara fa vint-i-cinc anys. No hi eren pas tots, ni molt menys. Molts preveres religiosos, que dediquen tota la seva vida a l'acció pastoral en la diòcesi de Barcelona i que també fa vint-i-cinc anys que han estat ordenats, no foren recordats. Amb quin criteri van ser seleccionats els invitats a la festa? Quina és la llista oficial dels «preveres de la diòcesi»? Existeix, en algun lloc de la cúria, aquesta llista?

Segona. Llegeixo en el qüestionari de consulta sobre possibles temes del proper concili provincial: «Els religiosos a la diòcesi. Presència i col·laboració en les institucions diocesanes». Em pregunto: Els religiosos i les seves comunitats, pertanyen o no a la diòcesi? És que un religiós només esdevé «diocesà» si treballa en una parròquia o en un servei específic de la cúria diocesana?

¿És que els religiosos que treballen en els hospitals, els de vida contemplativa, els dedicats al món dels marginats o a l'educació de la joventut, no són, senzillament, una «presència diocesana»? ¿No col·laboren, segons el propi carisma, en l'acció evangelitzadora de la diòcesi? Quines són les «institucions diocesanes» de què parla el qüestionari? Una escola cristiana (catòlica), per exemple, és o no és una «institució de la diòcesi»?

Ni els preveres seculars ni els religiosos no ens acabem de creure tot el que el Vaticà II ha dit dels laics.

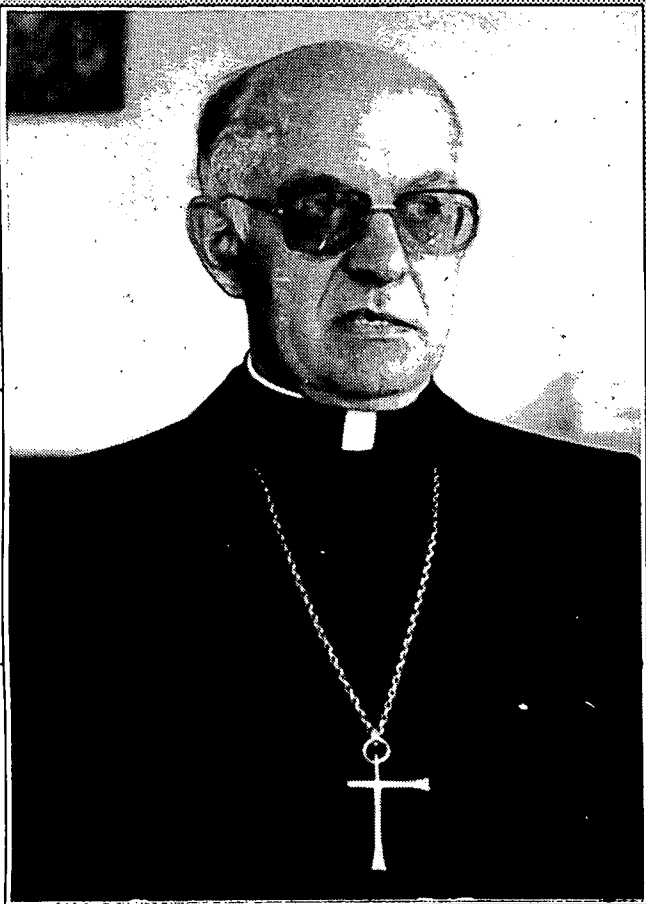
¿I què hem de dir dels laics? Sembla que ni els preveres seculars ni els religiosos ens acabem de creure tot el que el Vaticà II i el Catecisme han dit dels laics i, en conseqüència, no els reconeixem el paper que són cridats a realitzar en l'Església. ¿Què esperem a acceptar que molts laics estan en condicions d'assumir les responsabilitats de caràcter pastoral no estrictament vinculades a l'ordenació sagrada i que, per motius històrics, solem reservar als preveres? Si raó és la manca de formació, ¿què esperem a donar facilitats als laics perquè participin en cursos de formació permanent?

Llegeixo en el Catecisme: «Els fidels laics es troben en la línia més avançada de la vida de l'Església; per ells l'Església és el principi vital de la societat. Pertant, sobretot ells han de tenir consciència, cada cop més clara, no solament de pertànyer a l'Església sinó de ser l'Església... Ells són l'Església» (899).

¿No ens cal donar signes evidents de *desclericalització* de les nostres Esglésies diocesanes? ¿No serà el proper concili provincial el marc idoni per reconèixer públicament la riquesa i complementarietat de tots els carismes presents en el conjunt i facilitar a cada sector el desplegament de totes les seves possibilitats d'evangelització? ¿No ens convé, una mica a tots, revisar les nostres actituds i el nostre sentit de pertinença a l'Església local? ¿No haurem d'exemplar bastant més l'abast de l'adjectiu *diocesà-diocesana*, amb totes les conseqüències?

Crec que aquest fóra un bon tema d'estudi per al proper concili provincial.

■ Francesc Riu

Mons. Joan Martí i Alanís, bisbe d'Urgell

S'acosta el temps de la celebració del Concili de la Tarraconense, especialment l'etapa diocesana. La consulta sobre els temes a tractar ja s'ha fet. Ara pot fer peresa de posar-nos-hi. I fins i tot veure-hi inconvenients, com el distreure'ns del treball, o el perill de confrontacions inútils.

Tanmateix és el tren que passa i que no es pot perdre. Tenim poques ocasions d'intervenir i de formar-nos i podriem córrer el risc que uns altres decidissin per nosaltres. Participem-hi, i que l'Esperit Sant ens ajudi.

El Concili i l'olla a pressió

S'acosta l'hora de treballar en el Concili que fa uns mesos va convocar l'arquebisbe de Tarragona, amb l'aprovació de tots els bisbes de les nostres diòcesis i de l'arquebisbat de Barcelona. Encara que, segons el Codi de Dret Canònic, la decisió final solament la tenim els bisbes, es preveu que més de dues-centes persones participin en les sessions conclusives i que tots els cristians que vulguin puguin participar de diferents maneres, especialment en l'etapa diocesana. Ara mateix se us ha enviat un qüestionari pel qual pugueu intervenir en l'elecció dels temes que haurem de tractar.

La història dels concilis a la Província Tarraconense és molt rica, fins que es van interrompre l'any 1757. Raons culturals i polítiques impediren continuar-los. Ara no solament és més fàcil reprendre la tradició, donat que l'Església no té el control estatal que abans tenia i que comptem amb la recent experiència de sínodes i assemblees, sinó que estem en una època de canvis tan grans que ens convé situar-nos i afrontar-los units. El Codi de Dret Canònic, en el c. 445 ens diu que el Concili ha de vetllar per les necessitats del poble de Déu del seu territori i té potestat legislativa per establir allò que sembli oportú per a l'increment de la fe, la coordinació de l'activitat pastoral, la regulació dels costums i l'establiment o la protecció de la disciplina eclesiàstica. Sense contradir, és clar, les normes de l'Església universal. L'estiu obrirà un parèntesi, però hem de començar a pensar com hi participem, ja que s'acosta l'etapa diocesana.

L'any 1971 vàrem celebrar l'Assemblea Conjunta, junt amb gran part de diòcesis de l'Estat espanyol. L'any 1981 una assemblea dioceana. En totes dues ocasions hi va haver una participació nombrosa i viva. Molts de vosaltres ho recordeu. Al nostre bisbat, donada la dispersió en què vivim, sempre costa de trobar-nos i costa encara més de fer un treball seriós. La nostra bona gent viu atrapada per la feina, tenen la sensació de no entendre en segons quins temes i pensa que els centres d'iniciativa són a les grans ciutats, també pel que fa a les coses de l'Església. Estem més aviat inclinats a deixar-nos portar. En tot cas nosaltres, es pensa, ja introduïrem el nostre tarannà, les nostres adaptacions o les nostres rebaixes. Aquesta és la iniciativa que els queda, als que viuen al marge.

Per altra part al nostre bisbat, si els rectors de les parròquies no passen davant, hi ha poques més institucions d'Església que puguin fer-ho. Els preveres, que haurien de ser el motor del Concili, es troben saturats de feina, carregats per l'edat i amb un cert desencís després de veure que tantes iniciatives semblants després del Concili Vaticà II no han servit pas per deturar la crisi religiosa històrica que vivim. La pràctica religiosa ha baixat, la crisi de vocacions no ha desaparegut, la societat civil amb molts mitjans ha substituït l'Església en molts camps, l'esforç de diàleg amb la cultura actual que va obrir el Concili Vaticà II no ha impedit que la cultura sigui cada vegada més allunyada del pensament cristià. Per això molts es preguntaran si val la pena de fer un nou esforç d'organització i de reflexió. ¿No podria ser una pèrdua de temps prou

necessari per a altres activitats i una manera de torbar la pau dels esperits remenant altra vegada les ferides que no tenim poder per curar?

De ferides n'hi ha prou. Vegeu el que passa amb la família. Com la unitat matrimonial és cada vegada més fràgil. Els fills menys nombrosos i més difícil d'educar. El que passa en la política. Ja no es tracta d'enderrocar una dictadura, sinó de trobar líders honestos, d'adaptar-nos a la Comunitat Europea pagant un preu molt fort el món rural. El que passa amb l'escola, que és una fàbrica d'aturats. Els conflictes que de tant en tant sorgeixen a l'Església amb alguns teòlegs, que proposen solucions avançades i que no són acceptades per la Jerarquia eclesial. Per altra part els bisbes bé prou es reuneixen sovint. No semblaria que calgui reunir-se més i debatre més coses sinó treballar en pau i deixar que el temps sedimenti tantes idees i tants debats com hi ha hagut.

Jo mateix durant aquests anys passats he proposat al Consell del Presbiteri diverses vegades la conveniència o no de celebrar un Sínode diocesà. I la resposta ha estat que no. I comprenc que, per tots els motius mencionats, la participació en el Concili no podrà ser tan forta com desitjariem. Ni ha de servir per frenar el treball pastoral ordinari o per introduir discussions inútils o frus-

trants. Pensar una forma raonable de participació és ben prudent. Deixar que, el Concili, el faci la gent d'altres diòcesis amb més iniciatives seria condemnar-nos a nosaltres mateixos a ser el vagó de cua i a que se'ns imposin solucions que no desitgem.

El món, i també l'Església, demana avui un gran esforç d'aprendre i de situar-se. Vivint com vivim en la perifèria de moltes coses, deixarem passar de llarg el tren del Concili i en quedarem al marge una vegada més? La joventut o l'envelliment d'una comunitat cal mesurar-lo principalment per la capacitat d'iniciativa i d'empresa que es té.

Expliquen que durant el Concili Vaticà II, que molts encara recordem com una explosió d'esperança, un bisbe mexicà va dir que la basílica de Sant Pere, on es va celebrar, s'assemblava a una gran olla a pressió que va transformar ràpidament la mentalitat dels bisbes que hi participaren i els va donar una nova visió del món i de la missió de l'Església. També per aquest Concili nostre el primer fruit serà l'enriquiment dels que hi participin. No voldria que us perdéssiu aquesta ocasió. Que l'Esperit Sant ens doni la seva gràcia de llum i de força per a saber respondre a aquesta nova oportunitat històrica.

■ **Joan Martí i Alanís,**
bisbe d'Urgell

BELLATERRA.— La promoció, el paper i el compromís dels laics juntament amb les qüestions de sensibilitat social (des del tercer món fins als malalts de sida) són els principals temes a tractar en el proper Concili Català, segons les respostes de grup que ha donat el Servei d'Assistència i Formació Religiosa (SAFOR) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) al qüestionari de consulta de temes.

La situació, motius i conseqüències de l'allunyament de creients de l'Església i l'atenció a les famílies desestructurades és el que més s'ha de tractar dels temes del primer apartat del qüestionari, segons la consulta feta al SAFOR. Per contra, el reconeixement a la tasca de l'Església es considera irrelevant.

En l'apartat de la resposta de l'Església al món d'avui, es posa en primer lloc el compromís dels laics al món, la crida a l'apostolat associat dels moviments, l'evangelització dels joves i als no creients, i l'actuació cristiana en la marginació.

En la darrera part del qüestionari, els cristians de la UAB pensen que s'han de considerar molt els punts referents a les vocacions al sacerdoci i la vida consagrada, el lloc i compromís dels laics i els moviments, el servei al tercer món, i l'autofinançament de l'Església. Alhora, exclouen del Concili les referències generals als plans pastorals i a l'organització de l'estructura, i les discussions sobre el «bé comú del país», les institucions polítiques, i les espectatives ambigües entre Església i societat.

Al grup de consulta, que es va fer el 15 de juny als locals del SAFOR a l'Autònoma, hi van participar joves de diferents moviments —com MUEC, Hora 3 i Renovació Carismàtica— i els tres consiliaris del SAFOR a l'UAB.

■ **G.F.**

Informació sobre el Concili

Arquebisbat de Tarragona:

Tel. (977) 23 34 12

De 9.30 a 13.30 i de 16.30 a 18.30 h

Demaneu per Mn. Miquel Barbarà, per Mn. Francesc Gallart o per la Sra. Maria-Lluïsa Cisqueilla.

Arquebisbat de Barcelona:

Tel. (93) 318 16 79

De 11.00 a 14.00 h

Demaneu per Mn. Josep-Ramon Pérez

El SAFOR de la UAB prioritza els temes sobre els laics i la marginació

Les dones pateixen pressions en el treball per dissuadir-les de tenir fills

El dret a l'embaràs, amenaçat

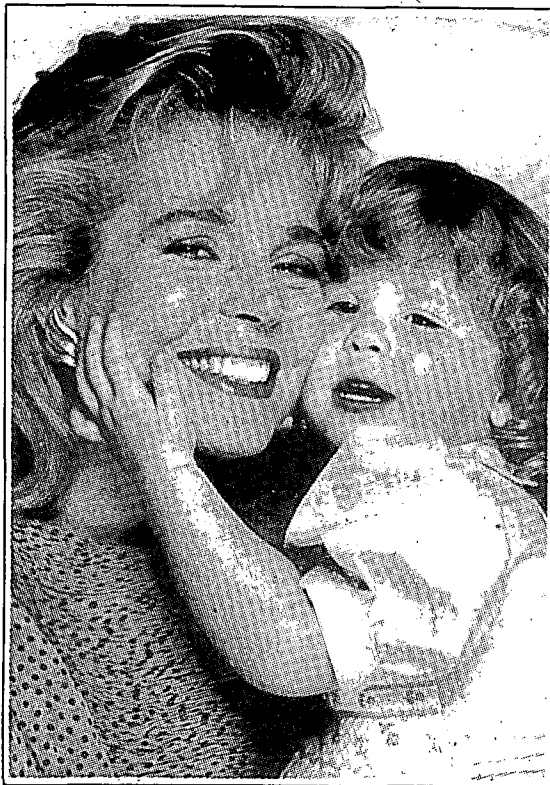
Hervé Fernández i François Olivennes, metges de la maternitat d'un hospital francès, denuncien les pressions que pateixen en el treball les dones per dissuadir-les de tenir fills. (Le Monde)

Hi ha dues fites fonamentals que semblen estar cada cop més amenaçades en l'empresa: el dret a l'embaràs i la igualtat professional entre homes i dones. (...) La preocupació per la competitivitat porta alguns empresaris a subordinar-ho tot a la sacrosanta productivitat. Amb aquest plantejament, no és estrany que l'embaràs sigui l'enemic número u i la dona embarassada, el terror del departament de personal.

(...) Sigui com sigui la seva consciència professional i la seva productivitat efectiva, sempre es mira les mares amb mals ulls: elles són les que pleguen una mica abans a la tarda y les que, potser, falten més sovint al treball. Seria necessari que algun dia s'estudiés l'efecte devastador d'aquesta culpabilització en l'equilibri personal d'aquests milions de dones, així com la repercussió que té en l'eficàcia del seu treball. Aquesta culpabilització està donant avui en dia un pas més. Veiem arribar a la maternitat una generació d'embarassos quasi clandestins. Les dones amaguen el seu embaràs a l'empresari tot el temps que poden, ja que tenen por d'una guerra de nervis que podria portar-les a renunciar al seu lloc de treball, per una compensació econòmica que en realitat és una forma d'acomiar a una dona embarassada.

(...) Les treballadores embarassades es resisteixen a acceptar la baixa per malaltia, fins i tot quan és terapèuticament necessària i podria evitar un part prematur, que és perillós per al fill, porta dificultats psicològiques a la mare i comporta un cost no genys despreciable per a la societat (...)

Aquestes pressions contra l'embaràs, en nom d'un mal entès imperatiu productivista són intolerables i escandaloses. Constitueixen una regressió profunda i una burla als drets de les dones i en particular al de les embarassades. (...) La finalitat d'aquestes conquestes no és penalitzar les empreses, sinó assegurar la qualitat de l'atenció que requereix

Les mares, unes treballadores sota sospita

l'embaràs, i per tant, el naixement. Aquesta actitud dirigida a dissuadir les dones de tenir fills produeix milers de llars en què una de les aspiracions fonamentals resulta frustrada pel risc de perdre el lloc de treball. És, a més, estúpida des del punt de vista de les mateixes empreses, ja que la satisfacció personal dels treballadors no s'oposa al seu rendiment professional, ans al contrari. És necessari idear formes d'organització del treball que permeti a les dones portar la seva «doble vida» (familiar i professional), en comptes de forçar-les a malbaratar l'una o l'altra.

És aquest un exemple concret d'acció per als agents socials i els polítics. No serveix de res fixar la jubilació als 60 anys si, per altra banda, es fa tot el possible per disminuir els naixements dels cotitzants del demà.

Una iniciativa de Medicus Mundi Catalunya

Projecte sanitari als camps de refugiats saharauis a Algèria

Medicus Mundi Catalunya acaba d'iniciar un projecte sanitari de cooperació farmacèutica amb el poble Sahrauí desplaçat als campaments de Tindouf (Algèria). El projecte té una durada prevista de tres anys i les línies bàsiques d'actuació són:

—Reciclatge dels responsables de la farmàcia central durant tres mesos a Barcelona per millorar aspectes de gestió dels medicaments.

—Selecció i enviament de medicaments essencials segons comandes dels responsables.

—Reciclatge a Barcelona d'un responsable sahrauí per impulsar la producció de medicaments a nivell local.

—Establiment d'un petit laboratori de producció de medicaments essencials bàsics.

En aquests moments i fins a mitjans d'agost, es troba a Barcelona el Sr. Mohamed Salem, responsable de la Farmàcia Central dels campaments saharauis, el qual ha iniciat el seu període de reciclatge a la farmàcia de l'Hospital Clínic de Barcelona i ho farà posteriorment al magatzem de farmàcia de Medicus Mundi Catalunya i a d'altres entitats.

La primera comanda de medicaments arribarà als campaments el mes de setembre i les comandes posteriors s'hauran d'adaptar al consum que es faci durant els primers sis mesos.

Habitualment, el poble sahrauí rep medicaments com a donatius de fonts diverses, els quals cobreixen de moment les necessitats, però que per la seva irregularitat són difícils de gestionar. El projecte pretén donar els coneixements necessaris per poder fer una planificació de les necessitats i una gestió correcta de tot el circuit de medicaments a fi de preparar el personal per al funcionament normal d'un país quan s'acabi la situació transitòria de refugiats.

● M.L.

El llibre ha tingut quaranta edicions en vuit mesos

Japó: èxit d'una crida a la vida senzilla

El súmmum d'un autor que escriu un llibre sobre *El concepte de la pobresa honrada* (Seihin no Shiso) es fer-se ric amb un best-seller. Quelcom d'això ha passat amb una obra que resulta ser un inesperat èxit de vendes a Japó.

L'autor és Koji Nakano, un japonès de 68 anys, graduat en literatura alemanya per la universitat de Tòquio i a més professor, traductor, crític literari i escriptor.

El secret de l'èxit sembla paradoxal a simple vista: adreçat a una societat japonesa endinsada en una cultura desenfrenadament consumista, el llibre enalteix les virtuts de la vida senzilla. Nakano ha estructurat el text entorn a quinze retrats de moltes destacades figures històriques del país —entre les quals els monjos sintoistes, acadèmics, pintors i mestres de la cerimònia del te— que segons la seva opinió incorporen virtuts tradicionals com l'honestat, la senzillesa i la riquesa d'esperit. «Per molt ric que sigui el Japó, mai no aconseguirà el respecte mundial. Ens cal dignitat, caballerositat i la filosofia de la pobresa honrada».

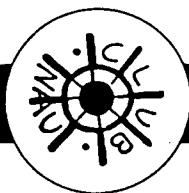
Per a l'autor es tracta tant d'un problema moral com d'un problema històric. «La nostra imatge és la d'un país que és bo fent coses però que li manca cultura. Els estrangers diuen que els japonesos no tenen

caràcter ni dignitat i que només som gent amb diners», diu Nakano.

Una de les més grans virtuts del llibre potser sigui la seva oportunitat. En efecte, Japó sofreix des del 1991 la recessió econòmica més importants dels últims vint anys. Aquesta crisi econòmica podria qualificar-se en cert sentit com una *disminució dels guanys*, si es compara amb la que assota les economies occidentals.

La recessió, que ha frenat el consum i, per tant, la demanda —habitualment folia— s'ha fet notat, especialment, en la manca de feina. Els escàndols per corrupció en la vida política per altra banda, han sensibilitzat enormement l'opinió pública.

Per a Koji Nakano, el drama de Japó consisteix en el divorci amb el passat històric, produït després del final de la Segona Guerra Mundial. Segons la seva opinió, els historiadors, crítics i en general l'activisme d'esquerres repudien tot el passat de la nació, renunciant d'aquesta manera a la seva identitat cultural. Les conseqüències d'aquet oblit comencen a pagar-se ara, quan les diferències socials entre rics i pobres s'amplien de manera fins ara desconeguda i la manca d'ètica destrueix també el comportament públic dels dirigents japonesos, terreny tradicional d'honrats gestors. (Aceptensa)

CLUB NAU (Nois-Adolescents-Units)

PER UNA CAUSA MOLT ESPECIAL

Som un grup de joves que ens dediquem a l'educació i animació durant tot l'any d'un grup de disminuïts psíquics. Per celebrar el 25 aniversari de la fundació del club, voldríem portar els nostres nois a Terra Santa la primera setmana del proper agost. No podem dur-ho a terme sense el suport de persones generoses que ens ajudin per les despeses del viatge.

¿Vol vostè ajudar-nos? Pot adreçar-se pel seu donatiu a:

Caixa de Sabadell

Travessera de Gràcia, 20
08021 Barcelona
c/c 80-000443-17

Club Nau

Calaf, 16 (Franciscans)
08021 Barcelona

Per més informació: Maria del Carme Coderch, coordinadora del club NAU, a través de Sra. Esperança Carol. Tel. 485 23 61.

Estats Units va iniciar fa trenta anys l'anomenada «revolució sexual», i ara compta les baixes. Es descobreix un panorama de desintegració familiar que ha donat lloc a tot un Quart Món en el si de la nació més rica de la Terra. La situació de milions d'infants —víctimes del divorci, de la manca de pares responsables, de la violència urbana— preocupa cada vegada més. Encara amb una certa sensació d'impotència, la societat comença a reaccionar.

Estats Units en la ressaca de la «revolució sexual»

Cal enfortir la família

Als Estats Units hi ha una viva consciència que la família travessa una greu crisi, les primeres víctimes són els infants. Des que la Comissió Nacional de la Infància va publicar el seu informe titulat *Més enllà de la retòrica* el 1991, s'han multiplicat les veus d'alarma. Diversos estudis han dibuixat el preocupant retrat de la infància i joventut nord-americana actual (1):

- El 20,3% dels menors viuen per sota del límit oficial de pobresa.
- El 22% són a càrrec d'un sol dels pares i el 3% viuen sense cap.
- Al ritme actual, més de la meitat dels infants blancs i tres

anys consumeixen marihuana; l'1,1% cocaïna.

- Anualment, prop de 350.000 adolescents solteres tenen fills.
- Entre els joves blancs de 15 a 19 anys, l'homicidi és la segona causa de mort, després dels accidents d'automòbil i abans del suïcidi; per als negres, l'homicidi és la primera causa. En conjunt, els homicidis de joves experimentaren un augment del 48% entre 1984 i 1989.

Famílies trencades i pobresa

Els nord-americans es percaten que molts infants viuen en llars amb atmosfera irrespira-

ble, en barris d'ambient violent i degradant. El diagnòstic unànime assenyalava que la desintegració familiar priva a molts infants dels ressorts morals i materials necessaris per al seu adequat desenvolupament. El principal origen d'aquest deteriorament de la família es troba en l'explosió del divorci i dels naixements extramatrimonials, formidables productors de *single-parent families* (famílies d'un sol pare), l'anomalia que ha arribat a ocupar un lloc destacat en la sociologia nord-americana.

Però la penúria material no és la més greu. La circumstància més comuna entre els delinqüents juvenils és pertanyer a una família d'un sol pare.

Divorci: sortida falsa

En particular, els estudis recents han descobert els greus mals que el divorci causa als infants. Els resultats obtinguts desmenteixen l'antiga idea optimista, segons la qual el divorci és una solució tant per als pares com per als fills, ja que els allibera de l'infern d'una convivència familiar conflictiva.

Un dels treballs que més impressió han causat és el de la psicòloga Judith Wallerstein, titulat *Second Chances: Men, Women and Children a Decade after Divorce*. L'autora compartia al principi la visió optimista: després de seguir durant quinze anys l'evolució de 130 fills de divorciats, canvià d'opinió: descobrí que el divorci deixa seqüeles serioses i duraderes.

En primer, lloc, el trauma inicial és més dur dels que es pensava. Segons el National Center for Health Statistics (NCHS), els fills de divorciats tenen de doble a triple probabilitat de sofrir trastorns emocionals o de comportament i un 50% més de possibilitats de fracàs escolar, i constitueixen més del 80% dels adolescents ingressats en hospitals per mo-

tius psiquiàtics.

Amb el pas dels anys, no recuperen fàcilment l'estabilitat emocional. Wallerstein assenyalava que, ja adults, els fills de divorciats es declaren infeliços en gran proporció. I superen àmpliament la taxa mitjana de divorcis, amb un 35% els homes i un 60% les dones.

Iniciatives per enfortir la família

Un motiu d'optimisme enmig d'aquest panorama desolador és que es difon la convicció que cal enfortir la família, tornant a valors desacreditats per la «revolució sexual» i descoratjant l'individualisme.

La persuasió general és que, per sanjar les famílies, els poders públics tenen una eficàcia limitada. El deteriorament familiar no s'ha produït per la manca de mesures legislatives i programes socials, molt abundants en les darreres dècades.

Les iniciatives ciutadanes, aparentment més modestes, donen millors resultats. I n'estan sorgint multitud, que donen ajuts directes i concrets a les

famílies en perill.

Dos exemples són *Healthy Start*, a Hawaï, i *Families First*, a Michigan. La primera identifica en els hospitals, en el moment del part, els pares que presumiblement podrien desatendre o maltractar al seu fill, i els ofereix ajut i consell gratuïts per part d'un voluntari, que els donarà assistència durant diversos anys. Entre més de mil famílies així ateses només s'han donat nou casos de negligència paterna o de mal tractaments.

De manera similar, *Families First* ajut a famílies conflictives o en trànsit de separació. Més del 80% dels 2.400 matrimonis assistits continuen units. A més, en els comtats on s'ha posat en pràctica el programa ha disminuït en un 10% el nombre d'infants transferits a tutela pública, davant un augment del 28% en els altres. Cada un d'aquests infants suposa per a l'Estat una despesa de 14.000 dòlars anuals, mentre que *Families First* costa 4.500 per família.

● R.S.
(Aceptensa)

• **La desintegració familiar priva els infants dels ressorts morals i materials per al seu adequat desenvolupament.**

• **Hi ha un retorn als valors descredats per la «revolució sexual» i es refusa l'individualisme.**

• **Moltes iniciatives de voluntariat ajuden a famílies en perill.**

quartes parts dels negres passaran part de la seva vida en famílies d'un sol pare.

- El 1990 hi va haver un rècord de 407.000 infants sota tutela pública (66% d'increment pel que fa al 1983).

• En una jornada escolar mitjana, 2.200 alumnes d'ensenyament obligatori abandonen els estudis. Aquests nois presenten una probabilitat tres vegades i mitja superior que els altres de cometre delictes i sis vegades més gran de tenir fills sense casar-se.

- El 6,4% dels nois de 12 a 17

ble, en barris d'ambient violent i degradant. El diagnòstic unànime assenyalava que la desintegració familiar priva a molts infants dels ressorts morals i materials necessaris per al seu adequat desenvolupament. El principal origen d'aquest deteriorament de la família es troba en l'explosió del divorci i dels naixements extramatrimonials, formidables productors de *single-parent families* (famílies d'un sol pare), l'anomalia que ha arribat a ocupar un lloc destacat en la sociologia nord-americana.

Als Estats Units hi ha una viva consciència que la família travessa una greu crisi. Les primeres víctimes són els infants

Per a les comunitats cristianes de Catalunya IMPORTANT NOVETAT EDITORIAL PREGUEM EL SENYOR

PREGÀRIES DELS FIDELS

Formularis preparats per Mn. Pere Farnés

Moltes de les pregàries d'aquest llibre provenen de formularis emprats per cristians que ens han precedit en una mateixa fe i en un idèntic amor a Jesucrist. Resulta expressiu que també hi figurin altres compostes de bell nou, perquè la tradició orant de l'Església abasta tots els temps. Tant de bo que aquestes pregàries constitueixin un instrument eficaç perquè les comunitats cristianes de Catalunya puguin accomplir cada dia millor el seu ofici del poble sacerdotal i no cessin de pregar pel nostre món.

(De la presentació de Mons. Ricard Mª Carles, Arquebisbe de Barcelona)

De venda a llibreries

Format: 17 x 24 cms. 479 pàgines - Imprès a dues tintes. Preu: 3.500 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.

Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

En la XIII Escola d'Estiu

Trobada de catequistes de Catalunya i les Illes a Barcelona i Vic

L'Escola d'Estiu d'enguany és ben particular, no tant per les característiques habituals com pel clima generat amb l'àmplia participació dels catequistes en el Congrés de catequesi. Prop de 9.000 catequistes han treballat amb esforç i constància dedicant temps, reflexió, reunions, als dos blocs de treball «La Catequesi» i «El Catequista». Aquest era el treball del curs i potser ben mirat caldria fer vacances a l'estiu. Però els catequistes donen per molt i són molts. Uns, els *reincidents*, doblement reincidents, perquè s'hi han fet durant l'any i segueixen amb la dèria catequètica a l'estiu; i perquè la seva addicció a l'Escola no és de quatre dies, (hi participen any rere any per anar arrançant una formació que saben indispensable). Altres, els qui per raons diverses no s'han implicat en el treball del Congrés, però se senten responsables de la missió que l'Església els confia i no volen perdre aquesta oportunitat estiuenca.

Bon moment per compartir

Les Escoles d'Estiu són un lloc adient per la trobada de catequistes de tota la geografia de Catalunya i les Illes, lloc per contrastar les experiències comunes i aquelles més pròpies dels diferents indrets. Aquest any és una ocasió qualificada per manifestar-se els

Cloenda de l'Escola d'Estiu del 92 que va celebrar-se a Tortosa

uns als altres tota aquesta complexitat catequètica. Si cadascú ha treballat amb els grups habituals de parròquia o centre, ara és el moment d'eixamplar horitzons i flairar allò que permet la lectura atenta de més d'un miler de qüestionaris de grup, convenientment ordenats per parròquies, arxiprestats, zones i bisbats, curosament buidats i atentament llegits. Flairar-ho així, de forma dialògica, sense programa, deixant que hi circuli l'aire de la vida. Però no serà només un diàleg de passadissos o sobretaula.

Les respostes dels catequistes al Bloc I

Sospesar el recull de respostes, fer-ne objecte d'anàlisi, de debat, de presa de consciència, és im-

portant i necessari. S'han dit moltes coses i molt encertades sobre la realitat de la catequesi avui, a casa nostra; s'han apuntat idees, camins, sobre allò que és més urgent o més important. Cal debatre-ho entre tots. Des del primer moment, el Congrés s'ha pensat comptant molt amb les aportacions de tots aquells que estan en contacte directe amb els catequitands. Tanmateix també seran indispensables les col·laboracions d'experts, segons està previst.

El tema comú, doncs, girarà entorn del tema «La Catequesi». Ens hi ajudarà una veu qualificada: la de Fèlix Garitano, un conegut catequeta basc amb llarga experiència i molt rodatge. La seva mirada propera i forània alhora, ajudarà a objectivar i enriquir. A més, per ell, llegir el dossier-recull de respostes en català, no significa cap dificultat afegida. El tema comú, com molts ja saben, ocupa tot un matí de treball.

Un programa lliure i orientat

Una Escola té un caràcter acadèmic, per principi, però en el cas de les Escoles de catequistes que apleguen voluntaris, i no reben diplomes oficials, s'afavoreix una mena de «self-service» a l'hora de la demanda. Aquesta demanda ve donada per la diversitat de nivells de formació i/o d'interessos immediats. L'oferta però, sí que es fa a partir d'una planificació estudiada. El programa orienta sobre la tipologia dels cursos, que s'agrupen en tres seccions, i en sumen un total de vint-i-set.

Curssets de fonamentació. Tret del que s'adreça als responsables de catequesi, pels altres hi haurien d'anar passant, al llarg de les diverses escoles d'estiu, tots els catequistes que no hagin seguit, en un lloc o altre, una formació igual o equivalent a la que es proposa.

Curssets del procés catequètic. És una oferta diversificada segons nivells o etapes, infants, adolescents-joves, adults, adient per als catequistes que treballen amb aquests grups o hi tenen interès especial.

Curssets complementaris. Abraquen una gamma extensa. Són un suport important per als altres dos tipus de curssets, que tant es poden referir la catequesi familiar, com als llenguatges no verbals a la catequesi etc.

Una doble oferta: Barcelona-Vic

Com és costum, l'Escola d'Estiu es duplica, amb variants, per oferir un major ventall de possibilitats quant al temps, curssets i loca-

lització. A Barcelona, La Salle-Bonanova. Per primera vegada, a Vic, al Seminari que, després del servei als Jocs Olímpics, ofereix moltes possibilitats per a una estada completa, ja que s'ha adequat la part relativa a dormitoris. El quadre adjunt mostra els diferents curssets, la seva extensió, el seu repartiment o duplicació.

En quin món fem la catequesi

Novament el Congrés, donant la pinzellada final a la XIII Escola. El matí de la cloenda, encetarem com un aperitiu el tema del Bloc III. És el que els catequistes inscrits al Congrés treballaran durant el primer trimestre del curs vinent, és a dir de setembre a desembre. Joan Bestard i Comas, Vicari general de Mallorca i conegut sociòleg ens farà una suculent descripció de la nostra societat més propera, dels seus canvis i dels reptes que provoca. Els catequistes podran entomar aquesta provocació i disposar-se al treball del darrer bloc del Congrés, un cop, ara sí, acabades les vacances.

Resulta evident que, enguany, Escola i Congrés són un fet indissoluble. En el benentès que l'Escola, com ja s'ha dit, és oberta a tots els catequistes, sense cap mena d'excepció, a tots els qui conscients de la seva tasca eclesial se senten necessitats de formació inicial o permanent. Ben reiteradament els mateixos catequistes ho han expressat en els seus comentaris al tema sobre la formació del catequista.

■ M. Teresa Llach

Mans Unides destina més de 5.000 milions a projectes d'ajut al Tercer Món

L'organització no governamental *Mans Unides* ha tancat la seva Campanya anual contra la Fam al Món. La recaptació total a Espanya ha estat de 5.267.534.417 ptes., la més elevada en la història de l'entitat, amb un creixement del 18% en relació al passat any.

Aquests fons permetran millorar les condicions de vida de molts grups i comunitats del Tercer Món. Amb ells es podran finançar, totalment o parcialment, a més de 50 països, més d'un miler de projectes de desenvolupament comunitari en sectors com ara agricultura i alimentació, sanitat, educació, habitatge, promoció de la dona, etc.

A Catalunya s'han recaptat 532 milions de ptes., amb un increment del 19% respecte de l'any anterior. Els projectes finançats des de Catalunya seran 101 en total.

Emergència a Somàlia

En el marc de la campanya extraordinària d'ajuda a Somàlia, s'han recaptat, fins ara, 152 milions de pessetes a tot Espanya (45 a Catalunya). Aquests recursos han estat enviats principalment a les zones de Mogadiscio, Gedo i Baidoa on han estat utilitzats en distribució d'aliments, assistència sanitària bàsica i reorganització de la producció agrícola.

Per tal de contribuir a les campanyes d'emergència en favor de Somàlia i d'altres països que es troben en situació límit, com ara Sudan o Moçambic, *Mans Unides* té obert un compte bancari especial per a emergències amb la següent referència:

Banco de Santander, - Oficina 1555, - Compte núm. 1000

● C.C.

Les dates, el lloc, els curssets. Perquè trieu i decidiu.

Del 19 al 24 de juliol a Barcelona (B)
Del 2 al 7 d'agost a Vic (V)

CURSETS DE FONAMENTACIÓ

- ◆ Escola de responsables B V
- ◆ Escola Bàsica B V
- ◆ Iniciar-se a ser catequista B V
- ▼ Història de la Salvació B V

CURSETS DEL PROCÉS CATEQUÈTIC

- ▲ Catequesi d'adults (iniciació) B V
- ◆ Catequesi d'adults (aprofundiment) B
- ▼ Catequesi d'infants B
- ◆ Noves respostes als temps actuals V

CURSETS COMPLEMENTARIS

- ▲ El despertar religiós dels infants B V
- ▼ El nou catecisme B V
- ▲ El retallable a la catequesi B
- ▼ Evolució de la persona B
- ▼ El conte a la catequesi B
- ▼ Catequesi familiar (aprofundiment) B
- ▲ Catequesi familiar (iniciació) V
- ◆ La sensibilitat religiosa V
- ▲ La catequesi a través de l'art religiós V
- ▼ Celebracions amb infants V
- ▼ Comunicació àudio-visual en la catequesi V
- ▼ El cant en la catequesi V

- ◆ Cursset de tot el dia
- ▲ Cursset de matins
- ▼ Cursset de tardes

Dr. Spock: tres consells per educar els fills

El famós pediatra nord-americà Benjamin Spock va pronunciar fa uns dies una conferència a la Universitat de Toronto, en la qual va tractar alguns aspectes que fàcilment s'obliden en l'educació dels fills. Transcrivim algunes de les seves idees, publicades a *La Presse*.

La millor forma d'educar els fills en els anys 90 continua essent inculcar-los disciplina, respectar-los i ensenyar-los valors espirituals. Aquesta és l'opinió expressada pel cèlebre pediatra americà Dr. Benjamin Spock durant una conferència a la Universitat de Toronto. «El problema més corrent en el moment actual és aquest: els pares tenen por a mostrar-se fermes amb els seus fills. Els manca confiança», va comentar. Per això apel·la a la confiança que ha de presidir la relació entre pares i fills. «Confieu en vosaltres mateixos: sabeu més del que creieu. Els fills no volen pares tous. Necessiten claredat i algú que els dirigeixi», va afegir.

Alguns pensen que han d'elegir entre malcriar els seus fills o escripar-los, deplora el Dr. Spock. «És fals. Podeu ser alhora molt fermes com a pares i

molt agradables com a persones. No cal recriminar-los: cal mostrar-los solucions».

El cèlebre pediatra, amb noranta anys complets, fa una gira per a la promoció del seu nou llibre titulat *Un mundo mejor para nuestros hijos*, que es publicarà el proper any. Davant un auditori de 200 persones—entre estudiants i pares—el Dr. Spock enumerà els problemes que la societat actual planteja a les famílies: violència en la televisió, divorci, droga i suïcidi juvenil. Pel que fa a la violència digué «ens torna insensibles». I sobre el divorci va suggerir: «no dubteu en consultar a un psicòleg abans d'optar per la separació. La meitat dels divorciats diuen després que haurien hagut de fer més per intentar salvar el seu matrimoni». Pel que fa al suïcidi juvenil, comenta: «És alarmant,

El famós pediatra afirma que els fills necessiten claredat i algú que els dirigeixi

les xifres s'han quadruplicat en vint anys».

Segons el Dr. Spock, la millor manera d'evitar la desesperança dels joves és proporcionar-los models i ensenyar-los valors

espirituals. «La desesperança dels joves és deguda a que no se'ls ensenya creure en alguna cosa. (...) La societat és massa materialista i s'obliden els valors espirituals. (...) Fins i tot en

l'educació sexual, cal fer veure als infants que el sexe no és solament físic, sinó que es tracta també d'una unió espiritual entre dues persones».

(Aceprensa)

Per difondre la doctrina social de l'Església

Empresaris italians creen la Fundació «Centesimus annus»

Seixanta-cinc empreses privades i empresaris a títol personal han constituït la Fundació «Centesimus Annus-Pro Pontifice», la finalitat essencial de la qual és promoure la doctrina social de l'Església i ajudar al manteniment econòmic de la Santa Seu.

La Fundació, la seu legal de la qual és el Vaticà, no té cap afany de lucre i, malgrat haver nascut a Itàlia, té abast internacional. Les seves característiques són semblants a «The Papal Foundation», que funciona des de fa anys als Estats Units.

Segons explicà el cardenal Castillo Lara, promotor de la iniciativa, cada un dels actuals 65 socis fundadors ha desemborsat 50 milions de lires (uns 4,5 milions de pessetes).

La finalitat específica de la Fundació, segons es llegeix en els seus estatuts, és «col·laborar en la difusió dels valors humans, ètics, socials i cristians, expressats particularment en l'Encíclica «Centesimus annus». Pretén alhora fomentar «entre persones qualificades pel seu esforç social i empresarial la informació religiosa sobre l'activitat de la Santa Seu».

El cardenal Castillo Lara va manifestar que «demanem als fundadors i socis que puguin entrar en sintonia amb els principis de la «Centesimus annus» i, en general, amb els que difon la Seu Apostòlica. No es tracta només de diners, sinó de sintonia espiritual».

(Aceprensa)

Gràcies a un programa intergeneracional premiat amb un milió de pessetes

Alumnes d'EGB de Sants conviuen amb la gent gran

Una experiència desenvolupada en el districte de Sants-Montjuïc de Barcelona durant els darrers tres anys, coneguda amb el nom «Aprendre amb la gent gran», ha estat premiada amb un milió de pessetes en la convocatòria d'Iniciatives entre Generacions de la Fundació «La Caixa».

L'objectiu del projecte és el de fer conviure els ancians amb els més petits. Els alumnes de sisè d'EGB, d'onze anys, d'escoles públiques del districte i els ancians del Casal de les Cotxeres de Sants intercanvien les seves experiències diàries a l'escola i al casal.

Amb aquesta convivència, els responsables del projecte consideren que s'han forjat noves amistats, s'han après noves maneres de treballar amb l'edat i s'ha demostrat que totes les persones poder fer activitats importants en el conjunt de la societat.

Un jurat integrat per Xavier Altarriba, Carlos Castilla del Pino, Mercè Company, Cristina Cuesta, Daniel Plaza i José Luis Vega Vega ha elegit aquest pla, entre 658 presentats d'arreu de l'Estat.

● I.D.

Programa de tutela de la població amb disminucions psíquiques

L'àrea de Serveis Socials de la Diputació de Barcelona col·laborarà en un programa de tutela de la població amb disminucions psíquiques i en un pla d'actuació del voluntariat social, gràcies als convenis establerts amb la Fundació Catalana Tutelar Aspanias i la Creu Roja, respectivament.

El conveni amb la Fundació Aspanias té com a objectiu la normalització, integració, sectorialització i individualització de les persones disminuïdes psíquicament. Per potenciar aquests aspectes es durà a terme una campanya de sensibilització i formació dirigida a responsables i tècnics de l'Administració

local, professionals del sector i famílies. La corporació provincial disposarà d'un assistent social que tindrà el seguiment de les tuteles.

D'altra banda, la Diputació aportarà 10 milions de pessetes per potenciar el programa de voluntariat social que du a terme amb la Creu Roja. En aquest programa es preveu la creació d'oficines territorials per impulsar convenis entre la Creu Roja i els ajuntaments de la província i proporcionar suport tècnic a la realització d'activitats.

● E.P.

LA SARDANA I LA DANSA

La Principal d'Amsterdam actua a Catalunya

A casa nostra es va acollir molt bé la notícia de la constitució d'una cobla a Amsterdam amb músics holandesos. L'any 1985 aquesta formació musical es va presentar, amb gran èxit, a Catalunya. En l'ambient sardanista es va valorar molt positivament la formació d'una cobla en un país de tanta tradició musical com Holanda. Ara la Cobla *La Principal d'Amsterdam* anuncia que torna aquest estiu a Catalunya.

La gira, enguany, la començaran el dia 31 de juliol i s'allargarà fins a l'11 d'agost. El calendari previst d'actuacions és el següent: dia 31, a Piera; nit a Sabadell; dia 1 d'agost a Olot; 3 d'agost, Sant Hilari Sacalm; dia 5, Banyoles; dia 6, Port de la Selva; dia 8, Cadaqués; dia 10, Platja d'Aro; dia 11, a la tarda a Pals, i a la nit a Matadepera. Queden per formalitzar actuacions a Cambrils, Tossa de Mar i Calonge.

Les actuacions dels holandesos no es limiten però a aquesta gira catalana, sinó que tenen una més o menys continuïtat durant l'any. Així, el 25 d'abril van actuar a la Grand Place de Brussel·les; el 8 de maig, a Eindhoven; per una data imprecisa de juny han d'actuar a París, als Jardins de Luxembourg; el dia 11 de setembre estaran novament a Brussel·les, a la plaça de la Monnaie; i l'endemà, 12 de setembre, actuaran a Uithoorn.

Les activitats, però, depassen les actuacions de la cobla, que va fundar i dirigeix Rolf van Kreveld. El Centre Català d'Amsterdam treballa activament per tal que la presència catalana a la terra holandesa sigui continuada, i així ens parlen d'un programa català a la ràdio VPRO «De Wandelende Tak», d'una exposició a Utrecht sobre temàtica catalana, i una actuació de Maria del Mar Bonet a Brussel·les.

■ Josep Ventura

CINEMA

«Un abril encantado»

Director: Mike Newell. **Intèrprets:** Josie Lawrence, Miranda Richardson, Joan Plowright, Polly Walker, Alfred Molina, Jim Broadbent.

De les moltes pel·lícules — i no solament britàniques — que últimament es duen a terme sobre novel·les fi de segle hom podria preguntar-se si això és cinema o més aviat novel·la en imatges. El cinema es posa al servei del llenguatge narratiu, com si el cinema no tingués el seu propi llenguatge.

No és que el resultat sigui dolent, al contrari. A més a més, hi ha decisives raons comercials, davant la poderosa indústria-USA, que sembla que porta com a resultat la més gran glòria de la novel·la.

En aquest cas, la novel·lista fou l'austríaca Elisabeth von Arnim. La pel·lícula s'ha rodat en el mateix castell medieval de Portofino que llogà l'any 1921 per escriure *Un abril encantado*. Va reportar treball a l'equip tècnic de la pel·lícula *rentar la cara* al castell i els seus jardins perquè s'assemblessin als narrats per la von Arnim.

Però tot això val la pena pel que fa l'aspecte econòmic, ja que la pel·lícula ve avalada per dos Globus d'Or — a Miranda Richardson com a millor actriu principal, i a Joan Plowright com a millor actriu de repartiment — i dues candidatures als Òscars — a la Plowright i al vestuari de Sheena Napier —.

El director, Mike Newell, és conegut sobretot

pel seu èxit amb *Bailar con un extraño*. Elisabeth von Arnim qualificà la seva novel·la de «llibre feliç» i cal dir el mateix de la pel·lícula: final feliç, història amable, bellesa ambiental... Potser realitzada amb seqüències massa breus, ritme en excés sincopat, que no marca bé el pas dels dies; però, en fi...

L'argument és aquest: quatre dones de Londres fugen a l'esmentat castell italià durant el mes d'abril. Per un o altre motiu totes estan deprimides o oprimides, dues per no entendre's bé amb els marits, una altra per la vellesa i l'aïllament, i la quarta pel seu excessiu i aclaparador èxit social. El clar cel, les flors, el mar... i la soledat i el silenci fan el miracle: cada una a la seva manera i segons la seva necessitat, examina la seva vida, cerca i troba: les dues primeres reconquereixen l'amor dels seus marits; l'anciana senyora, la generositat; i la jove frívola, la bellesa interior de l'ànima.

Semblaria una lliçó moral, i en el fons ho és. Però en la superfície es mostra com una amable i amena, i fins i tot humorística, història de bellesa, dolor i amor. Un llibre feliç.

■ P.A.Urbina

(Aceptensa)

De contes breus per a nois i noies

X Premi Lola Anglada

Convoca: Caixa d'Estalvis de Terrassa. Ajuntament de Terrassa.

Lliurament dels treballs: Biblioteca Soler i Palet. C. de la Font Vella, 28. Tel. (93) 783 33 17. 08221 Terrassa (Vallès Occidental).

Resum de les bases: El premi s'atorgarà al millor recull de contes breus per a nois i noies, originals i inèdits, que s'aduguin amb l'esperit que sempre han inspirat els treballs de la il·lustradora que dona nom a aquest premi.

Extensió: els originals estaran compostos per un mínim de 6 i un màxim de 8 narracions, i cada narració tindrà una extensió de 3 a 5 folis.

Els treballs es presentaran per triplicat, mecanografiats a doble espai i per una sola cara, amb el nom i l'adreça de l'autor. Si aquest desitja concursar sota pseudònim, caldrà que ho indiqui expressament.

Els treballs també es podran presentar a l'IMCET, c. de Sant Quirze, 2, 08221 Terrassa. Per a

més informació, podeu adreçar-vos a la Caixa d'Estalvis de Terrassa, tel. (93) 739 77 00.

Termini de presentació de treballs: 15.10.93.

Veredict: El veredict del Jurat es farà públic dins la Festa Literària de la Nit de Santa Llúcia.

Dotació: 600.000 ptes. i posterior edició en dos formats: a) dins la col·lecció *Rialles* de la Caixa d'Estalvis de Terrassa, b) per una editorial, en col·laboració amb l'Ajuntament de Terrassa.

Atorgats pel COPEC

Ajuts per a la promoció exterior de les arts plàstiques

El Consorci Català de Promoció Exterior de la Cultura (COPEC) ha atorgat ajuts, per un import total de tretze milions de pessetes, a galeries i artistes catalans per a la participació a diverses fires i exposicions que se celebraran a l'estranger.

Entre les galeries a les quals se les ajudarà en els seus desplaçaments fora de Catalunya cal assenyalar la Galeria Alejandro Sales, que participarà a la Fira

d'Art de Chicago; la Galeria Ferran Cano, que també participarà a la Fira d'Art de Chicago i a la Fira Decouvertes de París; la Galeria Joan Prats, que anirà a la Fira de Chicago i a la de Basilea; la Galeria Eude, que participarà a la Fira de Frankfurt; la Galeria Antoni Estrany, que participarà a la Fira d'Art de Basilea; Lemia Arts, que anirà a la Fira de Chicago; i la Sala Parés, per a l'exposició de Perico Pastor a

Miami.

A més dels ajuts que rebran les galeries esmentades, cal assenyalar també el suport econòmic que rebran artistes individuals. En aquest sentit destaquen Pau Faner, per a una exposició a París; Quim Deu, per a la participació al Design Europeo Anteprima, que se celebrarà a Milà; i Pep Agut, per a poder participar a l'Aperto de Venècia.

Crònica televisiva

Drets i deures

«Línea 900» és un espai de TVE-2 dedicat a elaborar breus reportatges — de trenta minuts de durada — força interessants. Gairebé sempre tracten temes de caire humà i social. «Arte sin barreras» és el títol d'un d'ells. Dirigit per Jaume Vilalta, l'argument del programa versava sobre la positiva utilització de diferents expressions artístiques com a motivació i teràpia per a persones amb problemes físics i psíquics. Aquesta iniciativa va sorgir del centre de mitjans educatius i d'investigació del barri de Sants, a Barcelona.

La càmera ens apropava vers aquests malalts de manera realista, sense dramatitzar, explicant-nos els fets objectivament, posant l'accent en els guanys dels protagonistes. Mitjançant l'activitat artístic-creativa (el teatre, la dansa o la pintura) els nens i els adults amb minusvàlua física i/o amb problemes emocionals poden assolir un nou tipus de vida. Deixar de ser passius i sortir de l'aïllament on la majoria es troba situat. Viure activament, juntament amb els altres, el present.

El reportatge anava esgranant diversos casos. Roger, 10 anys, té dificultats de comunicació. Beatriu, 14 anys, és en una cadira de rodes. Joan, 10 anys, és autista. Tots tres han estat objecte d'anàlisi al programa. Aquests xicotets i la resta dels seus companys representaren Espanya amb una obra teatral al *Festival d'Art i Creativitat per a Minusvàlids* que se celebrarà a Berlín. Van comptar amb la inestimable col·laboració dels seus professors i monitors. Aconseguiren el primer premi. Un merescut guardó per la seva constància, esforç i coratge.

Els drets i deures fonamentals establerts a la Constitució de 1978 s'han d'aplicar a qualsevol ciutadà. Sense discriminacions. L'art i l'esport són dues disciplines igualment vàlides per estimular aquests individus a comunicar-se i trencar les barreres que els encerclen. Recordem-nos de l'assoliment de la fita que significà l'èxit dels Jocs Paralímpics (per a minusvàlids físics) i dels Jocs Special Olympics (per a minusvàlids psíquics) de Barcelona el 1992. Una data sense fronteres.

■ Miquel Àngel Codina
Periodista

Un model teòric de socialisme

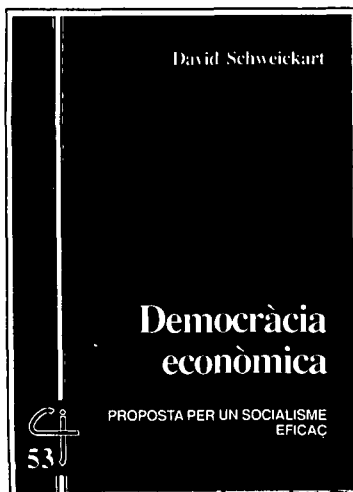
Ens arriba d'una Universitat dels USA (Loyola University - Chicago) un treball provocador enmig d'una societat com la nostra que sembla haver acceptat a ulls clucs els mecanismes de l'economia capitalista neoliberal.

El Centre d'Estudis *Cristianisme i Justícia* (vinculat als jesuïtes de Catalunya) —ens diu la presentació de l'opuscle que presentem— s'ha animat a publicar l'assaig amb el desig d'oferir propostes alternatives raonades en el debat actual, i afegeix que el treball presentat ha de ser llegit com estudi acadèmic, més que com a medecina d'immèdiata adquisició. L'editor afegeix que com exercici teòric pot ser necessari perquè avui la humanitat només arriba a solucions pràctiques a través de mil investigacions acadèmiques que tal vegada en els seus primers passos no eren viables.

El treball de D. Schweickart té el mèrit que, en un temps com l'actual, l'autor tingui la gosadia de presentar un projecte, un model teòric alternatiu al model dominant actual que, a més, «podria funcionar» i, per tant, se'ns presenta en principi com a creïble.

Amb aquesta proposta ens fa veure que el model actual de societat i de creixement no és el millor possible, ni té la darrera paraula. Alhora, se'ns diu que la Democràcia no és només un valor polític, sinó també un valor amb profundes implicacions econòmiques.

El model proposat té el mèrit d'integrar *planificació i mercat* en un context *democràtic*. No mira el mercat com un bé absolut sinó com un mecanisme per a conjugar de manera no burocràtica ni autoritària els interessos personals i de la societat; ara bé, s'invoca la intervenció de l'Estat quan el mecanisme del mercat es mostra insuficient, i per tant es concep com un intru-

ment útil per assolir determinats objectius socials. La «democràcia econòmica» és una economia de mercat pel que fa a l'assignació de consum i béns de capital existents.

És particularment interessant el fet que en aquest model, l'empresa dirigida democràticament (en el context del mercat) té els mateixos incentius que l'empresa capitalista, és a dir, satisfer als seus clients i utilitzar

**David Schweickart. DE-
MOCRÀCIA ECONÒMICA.
Ed. Cristianisme i Justícia**

eficaçment la seva tecnologia i els seus recursos.

La darrera part del treball és un veritable cant a fer confiança als treballadors a l'hora d'escollir els seus representants i de prendre decisions, encara que aquestes es presentin com a tècnica-ment complexes. Si són capaces d'elegir els seus representants polítics, també quin dret en una societat democràtica es pot qüestionar la seva capacitat pel que fa als seus caps i a la presa de decisions en les empreses?

Finalmente, també és important veure com el projecte es refereix a la *creació d'un nou tipus de societat*, per la via de potenciar nous tipus d'institucions que vagin formant-se a poc a poc dins la vella societat. Aquí rau, potser, la part més dèbil del treball. Hom no sap fins a quin punt poden tenir èxit experiències d'aquesta classe, posades en marxa dins de societats de base capitalista.

Al lector —diu la presentació del llibre— li correspon jutjar fins a quin punt les ossades proposades de l'autor són viables. Afegim per la nostra part que, perquè pugui tenir èxit aquest model, caldria potenciar una *cultura de la solidaritat i un ressorgir de valors*, que precisament el model econòmic imperant tendeix a eliminar.

● P.C.

III CONGRÉS LITÚRGIC DE
MONTSERRAT. Centre de Pasto-
ral litúrgica de Barcelona.

Pastoral litúrgica, a Catalunya

Aplegat en un sol volum i sota el títol que també donà nom a l'esdeveniment «III Congrés Litúrgic de Montserrat» es troba aquí la documentació bàsica que precedí al Congrés —sobretot l'itinerari de preparació pastoral, amb àmplia participació de pastors i fidels, de què va ser objecte—, així com el treball mateix que donà significat a aquelles jornades.

En un primer apartat es troben els parlaments i les homilies dels qui presidiren els actes d'inauguració i de clausura, i les celebracions litúrgiques amb què es va assolir el to adient de pregària que convenia a un Congrés d'aquesta naturalesa.

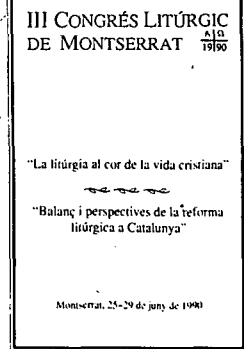
En el segon apartat hom hi troba les cinc conferències generals que escoltaren els congressistes i que, presidides pel lema «La litúrgia al cor de la vida cristiana», ofereixen la reflexió teològica i pastoral que ha de centrar la visió que de la litúrgia hem de tenir en els nostres dies.

La tercera part recull l'altre aspecte que no es va voler oblidar en el Congrés, el del «Balanc i perspectives de la reforma litúrgica a Catalunya», perquè hom s'adonés del camí realitzat i del que resta per fer en l'àmbit de la pastoral litúrgica a la nostra terra. Aquest treball es va realitzar a través de nou seccions d'estudi (doctrinal, espiritualitat, pastoral, religiositat popular, història, catequesi, música, art, llenguatge), de les quals se'n publiquen aquí les ponències que van centrar el treball dels congressistes.

El volum es completa amb les «Conclusions del Congrés», el document posterior dels Bisbes de Catalunya titulat «La litúrgia, font de la vida espiritual» i les llistes de congressistes i adhesions rebudes al Congrés.

En el seu conjunt, ofereix tots els elements que han de servir, no només per recordar aquelles jornades del 25 al 29 de juny de 1990, sinó també per ajudar al treball de continuïtat i aprofundiment que cal fer havent dut a la pràctica la reforma litúrgica fruit del Vaticà II.

● C.C.

El regne de Déu, ara i aquí

En cada tros de vida humana bull l'acció de Déu. L'Etern viu en l'interior de cada fragment de vida temporal:

—En cada sofriment dels nostres dies hi ha un Job bíblic per a preguntar-se el

Peter Eicher. HAY UNA VIDA ANTES DE LA MUERTE. Ed. Herder.

per què.

—Cada home en atur pot escoltar: «Vine tú també a la meua vinya».

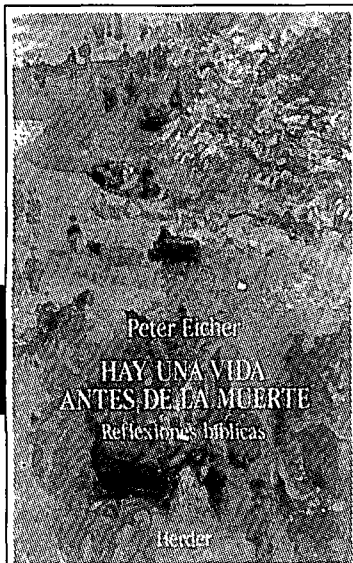
—Cada dona estèril rep l'alegria de la Isabel bíblica: Tindrà un fill.

El regne de Déu irromp al mig de nosaltres, no només per alliberar la nostra vida del més enllà, sinó la que és perceptible ara i aquí: *Hi ha una vida abans de la mort*.

El nostre autor té l'encert de saber descobrir el manantial transparent d'aigües bíbliques en la profunditat de cada història humana.

Peter Eicher, nascut en 1943, és doctor en filosofia i teologia. Des de 1977 és professor de teologia a la Facultat de teologia bíblica catòlica de Paderborn. Està casat i té cinc fills. És autor de nombroses publicacions, entre les quals destaca el *Diccionari de conceptes teològics*, 2 vol. Herder, Barcelona.

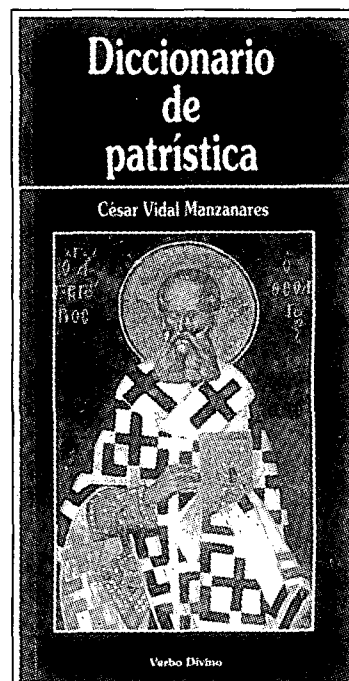
● C.C.

Manual de divulgació patristica

Mai no es podrà parlar gaire de la rellevància que la Patristica té per al fenomen cristià en totes les seves accepcions. L'evolució dogmàtica, la configuració de les diverses Esglésies cristianes, el desenvolupament teològic i la història del cristianisme són només alguns dels aspectes referits de manera obligatòria a la Patristica. Constitueix, per tant, un instrument de recurs indispensable per a la pastoral, l'evangelització, la teologia, la història, l'exegesi, la litúrgia i l'estudi del dogma. No és menys important —ans al contrari— el paper dels estudis patristics en el diàleg intereclesial atès que, a aquesta història comuna poden remetre's els cristians de qualsevol denominació. Descoberta o no, conscient o no, la presència de la Patristica és irrefutable i innegable en un cristianisme que transita entre quinze i vint segles després. Pocs moviments espirituals podran presumir d'una influència que es mantingui igual de fresca en el temps i en l'espai.

Amb tot, i no deixa de ser una circumstància lamentable, la Patristica no ha aprofundit en l'interès comú del poble de Déu. Amb l'excepció d'algunes obres ben concretes, com poden ser les *Confessions* del teòleg d'Hipona, sembla que hi ha una certa aversió popular vers un món

espiritual que se suposa ranci i anacrònic, propi de sensats especialistes i vianda de rates de biblioteca.

És precisament un desig de poder apropar aquesta herència, provinent dels Pares dels sis primers segles, a l'home de a peu el que va moure a l'autor a

César Vidal Manzanares. DICCIONARIO DE PATRÍSTICA. Ed. Verbo Divino

concebir el projecte d'una obra senzilla, que servis de manual de consulta ràpida i que pogués, amb profunditat mínima i claredat obligada, contactar a la majoria amb aquells homes que tant van influir en el desenvolupament del cristianisme en els seus primers segles, redefinint-

lo, aprofundint-lo i defensant-lo contra l'atac d'un conjunt de heretgies (gnosticisme, arrianisme, etc.) que encara semblen retornar en el nostre temps amb cares noves i cor vell. Precisament aquesta finalitat és la que va adoptar per aquest primer projecte de divulgació de la Patristica la forma d'un diccionari. No hi havia llavors cap altra obra d'òptica similar en castellà, i la seva especial estructura permet al qui l'utilitzi abordar qualsevol tema directament i ràpidament.

■ P.S.

EMISSIONS DE TELEVISIÓ

TV1

Dimarts

02.35

Testimonio.

TV2

Dissabte

09.25

Testimonio: Las parábolas; «El hijo pródigo».

10.00

Últimas preguntas: ¿Por qué un Obispo ha quedado en simple cura... Ramon Buxarrais?

Diumenge

08.45

Espacio interreligioso.

10.00

Pueblo de Dios: Reportaje sobre las tres monjas de la Caridad y su labor social en la Sierra de Albarracín.

10.30

La Missa: amb la participació de la Coral Brudieu de l'Institut de Batxillerat de la Seu d'Urgell (bisbat d'Urgell), sota la direcció d'Antoni Galligós. (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra. Coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

CANAL 33

Dg 27/06

18.00

Signes dels temps: entrevista sobre la Pastoral rural; reportatge sobre les colònies d'estiu; comentari sobre lectures per a l'estiu; resum de les taules emeses sobre el Concili Provincial; notícies, agenda i Evangeli, avui, a càrrec d'Armand Puig. (Director: Xavier Martin).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64: espai quinzenal)

(No hi ha emissió).

EMISSIONS DE RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 Informatiu religiós (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 La música religiosa: Missa Salisburgensis, anònim; Te Deum en Do i Jubilate Deo, de Britten.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 963)

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

10.00 Iglesia es noticia: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la santa Seu.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 La Misa de España (des de Madrid).

13.05 Solidaris (coproducció amb Caritas Barcelona) sobre activitats de caràcter social, dutes a terme per persones i entitats sense afany de lucre de tot Catalunya (direcció: Montse Sintes, Àlex Masllorens i Domènec Subirà).

Dimarts

15.00 Frontera: programa socio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualidad davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 4 (RNE/Catalunya, FM 100.8)

Diumenge

13.05 Solidaris (en simultani amb Ràdio 1)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 La Misa de España (des de Madrid).

14.00 Avui és el teu dia: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 La veu de la parròquia: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 828)

Diumenge

22.05 Objectiu, l'home: el cas de la setmana; la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona i l'entrevista de caire humanístico-religiós. (Director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO BERGA (FM 95.7)

Diumenge

09.00 Missatge d'esperança: informació religiosa i conversa setmanal del bisbe Deig, de Solsona (director: Albert Obradors).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 Cristians: amb la "conversa setmanal del bisbe Deig, de Solsona

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Diumenge

19.30 Obrim camins: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez)

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 Iglesia es noticia: entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 Església viva (producció de l'arquebisbat)

Dissabte

13.50 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella

Diumenge

09.45 Església viva (producció de l'arquebisbat)

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

Diumenge

09.30 Reflexió: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.00 connexió amb la retransmissió de la missa per a tot Espanya (des de llocs diferents).

09.45 Testimoni: recull d'informacions i notícies de caire religiós de Sabadell i comarca. (Director: Ramon Clivillé).

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 Fets i criteris: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÉ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: temes relacionats amb el món cristià i social; seccions: La paraula del bisbe (missatge setmanal), Rutes de la fe (santuaris, esglésies i ermites), Entrevista (tema actual), Els sants oblidats (sants de la setmana) La veu dels joves (destinat als joves), Noticiari i Comentari de l'evangeli: presentador: Angel Rodríguez.

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (OM 1269) diumenge 9.45 i 14.05h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) diumenge 12.15h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) diumenge 10.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.30h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Companyia de Cassà (FM 92.8) diumenge 9.30h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h

Ràdio Grup (Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 92.7) per confirmar

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Pineda de Mar (FM 107.9) diumenge 08.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.0) diumenge 9.05h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6)

diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Diumenge

09.00 Església viva (prdducció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 Noticiario

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 Església viva: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 Cafè i pastes: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 Església viva (producció de l'arquebisbat)

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.30h.

Ràdio la Vall de Mar (FM 107.6) per confirmar

LA PARAULA DEL BISBE: missatge setmanal del bisbe Camprodon (es publica al "Full Parroquial").

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.05h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 8.55h.

Ràdio Platja d'Aro (FM 106.6) dissabte 8.30h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.50h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsereny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súrria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, (FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30 h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00

Ràdio Ulldesona (FM 95) diumenge 09.05h.

Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8) dissabte 22.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÓ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE VIC

(pendent de recepció)

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciants femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Bisbe, 5

17004 Girona
C/. Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

25280 Solsona

Bisbat

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2. 1er. 2a.

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

43500 Tortosa

Bisbat

Suplement infantil de Catalunya Cristiana

N.º 676

Senzillament, gràcies

Segur que, en la nostra pregària personal, dediquem més temps a demanar i demanar que no pas a fer un senzill acte de reconeixement de tot allò que som i tenim, per donar-ne gràcies a Déu.

Gràcies per la vida. En un món on hi ha tantes morts injustes i tanta gent que pateix malalties greus, la vida no té preu. No esperem a passar per situacions i moments difícils per adonar-nos del seu valor.

Gràcies per la fe. El gran do que Déu mateix ens ha atorgat amb el sagrament del baptisme. I més quan hi ha gent al nostre voltant que, malgrat els coneixements aconseguits amb els estudis, està mancada d'aquesta dimensió espiritual.

Gràcies pels pares. Sense ells no seríem el que som. La seva dedicació total envers nosaltres és un bon exemple i un testimoni d'amor i de fidelitat.

I són ells, segurament, qui ens ha revifat la petita flama de la fe.

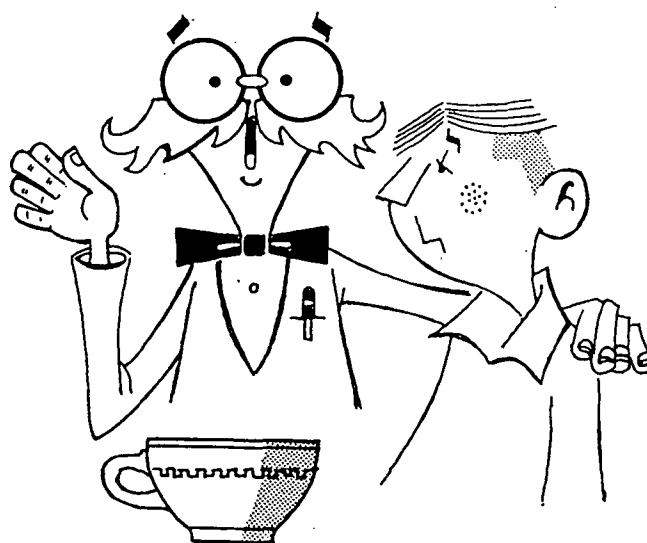
Gràcies per l'amor. Perquè la nostra possibilitat d'estimar és infinita. I pel gran exemple d'amor que és el mateix Jesucrist.

Gràcies per les il·lusions, que ens donen forces per caminar. Pels amics, que ens ensenyen a compartir i ens fan el camí més planer. I gràcies per tantes i tantes coses com ens passen desapercebudes durant tot el dia i són obra de Déu.

Només set lletres; formant una paraula poc utilitzada i gens de moda; però que revelen una actitud fonamental davant qualsevol situació.

Víctor

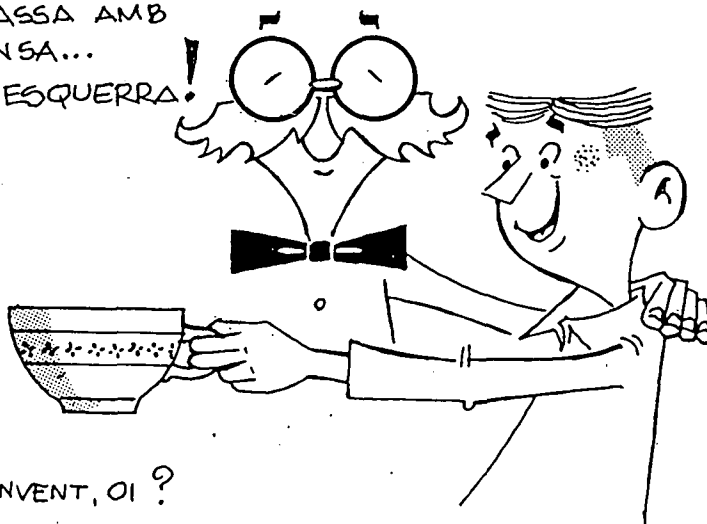
EL DR. SABERUT

FINS NO FA
GAIRETEMPS
PELS ESQUERRANS
ERA UN AUTÈNTIC
PROBLEMA QUE
TOTES LES TASSES
LES FABRIQUESSIN
AMB LA NANGA
A LA DRETA.

PERÒ EL DOCTOR SABERUT HA RESOLT
EL PROBLEMA INVENTANT UNA TASSA ESPECIAL PER ALS
ESQUERRANS:

UNA TASSA AMB
LA NANGA...
A L'ESQUERRA!

BON INVENT, OI ?

no.4

2004

EN PITU CALSAPEU

EN PITU ESTÀ CONSTIPAT

PER CURAR-SE HA DE PRENDRE AQUEST XAROP

PERÒ TOT JUST S'HA PRES LA DOSI. LI VÉENEN GANES DE FER UN ESTERNUT.

ATXUM

EN FER L'ESTERNUT HA ESCOPIT TOT EL XAROP.

ΔIXÍ NO PODRÀS CURAR-TE MAI EL REFREDAT, PITU...

GALI

Busquem l'evangeli de diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 10, versets del 37 al 42 (Mt 10:37-42).

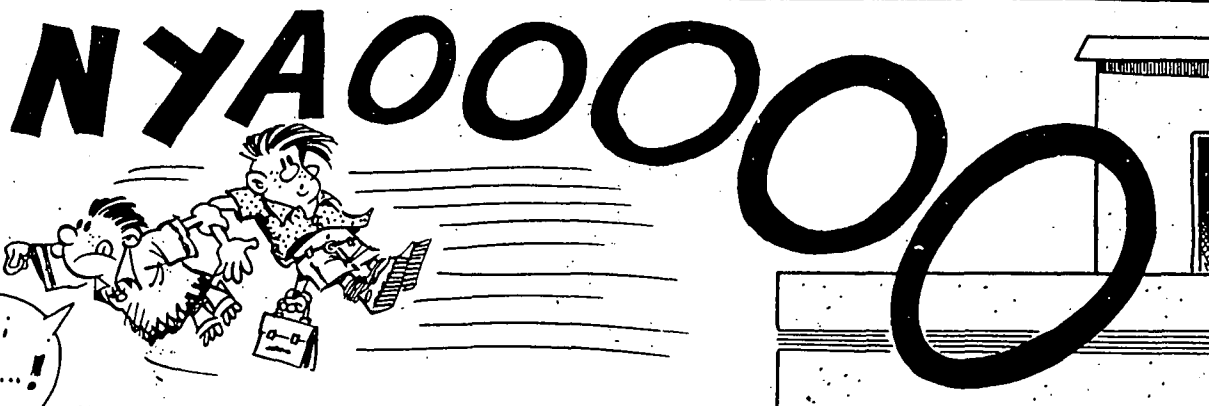
Reflexionem: 1. Els deixebles o seguidors de Jesús estem compromesos en el seu amor. Això vol dir que hi hem de correspondre sense reserves de cap mena; que hi hem de dedicar les nostres preferències, per damunt d'altres persones, d'altres coses, d'altres situacions.

2. D'altra banda -ens ho diu ell mateix-, «anar amb Jesús» consisteix també a prendre la creu, la nostra creu. Evitar la creu -grossa o petita- que ens correspongui, esquivar-la, va en contra de la condició de seguidors de Jesús. Allà on hi ha creu, Jesús hi és més present que en qualsevol altra banda. A la creu, precisament, és on ens va donar la Vida!

3. Acol·lir Jesús vol dir acollir els qui el segueixen, sobretot aquelles persones que estan més dedicades al seu servei i al dels altres: els qui ens parlen d'ell, els qui viuen com ell i els qui passen necessitat per ell, ja que tots aquests són per a nosaltres testimonis vius i permanents de la seva presència.

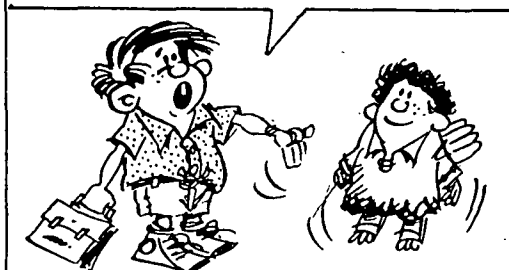
■ El catequista

L'ANGELET IGNASI

GRÀCIES, ANGELET IGNASI.
M'HAS SALVAT LA VIDA.

SE LI HAVIEN ENGANYAT
ELS LLENÇOLS I ARRIBAVA
TARD A L'ESCOLA.

Dels nostres sants

Les faveres de sant Medir

Això que us contaré va passar a Barcelona quan aquesta ciutat formava part de l'imperi romà. Aleshores era emperador Dioclecià que fou un implacable perseguidor dels cristians. El governador romà de Barcelona es deia Dacià i, com el seu emperador, sentia un veritable odi pels cristians. El bisbe dels barcelonins era aleshores sant Sever que, amb el seu exemple de santedat i fermesa, sabia mantenir unida en la seva fe la comunitat barcelonina i aquesta, gràcies a la seva activitat, cada vegada es feia més gran, malgrat que els seus membres fossin sovint empresonats i maltractats pels sicaris del governador. Arribà un moment en què aquest —que fins aleshores no s'havia atrevit a apoderar-se de Sever— decidí que l'única manera d'acabar amb els cristians barcelonins era empresonar el seu sant bisbe. Per això manà als seus soldats que anessin a cercar-lo.

Avisat Sever a temps, pogué fer-se escàpol i els enviats del governador no el pogueren trobar. Els arribà, però, la confidència que s'havia dirigit a Sant Cugat i, ben de pressa, sortiren cap a aquesta vila per tal de donar-li encalç.

Mentrestant Sever havia arribat a les vessants del Collserola i allí hi trobà un pagès que es disposava a sembrar faves. El pagès es deia Medir. I es van posar a parlar. Sant Sever estava penedit de la seva covardia i ja havia resolt de no amagar-se. Si l'agafaven i patia el martiri, tot fos per a la major glòria de Déu.

Per això, dirigint-se a Medir, li digué:

—Mira Medir, em persegueixen perquè predic la llei de Crist. Si els soldats que em persegueixen et pregunten si m'has vist, no menteixis, els dius la veritat.

De primer, Medir, esgarriat, es negà rodonament a fer el que Sever li deia. Com podia ell denunciar el seu bisbe que tant estimava! Però sant Sever insistí: —Sí, ho faràs tal com t'ho encarrego. Perquè si he de morir en mans dels botxins de l'emperador serà pel voler de Déu. I morir per Crist és una glòria.

I el pagès, molt a contracor, acabà prometent que ho faria tal com Sever li demanava: —Aneu,

que faré el que em demaneu!

I mentre el bisbe, després de beneir-lo, seguia el seu camí sense presses.

Medir va continuar plantant faves.

I vet aquí que al cap de poca estona arribaren tres soldats que el van interrogar.

—Pagès, ¿heu vist passar fa poc un home... així... i així?

I Medir, obeint el que sant Sever li havia manat, respongué:

—Sí que l'he vist. Ha passat per aquí quan tot just començava a plantar aquestes faves.

Els soldats giraren els ulls cap al camp i van veure les faveres ben crescudes i curulles de faves ben granades. Això, és clar, els va fer creure que feia ja molt de temps que devia haver passat sant Sever i, decebuts i rondinant, giraren cua i tornaren al palau de Dacià a qui digueren:

Sever sembla que ja fa molts dies que va fugir. Vés a saber on para a hores d'ara. Serà difícil d'encalçar-lo.

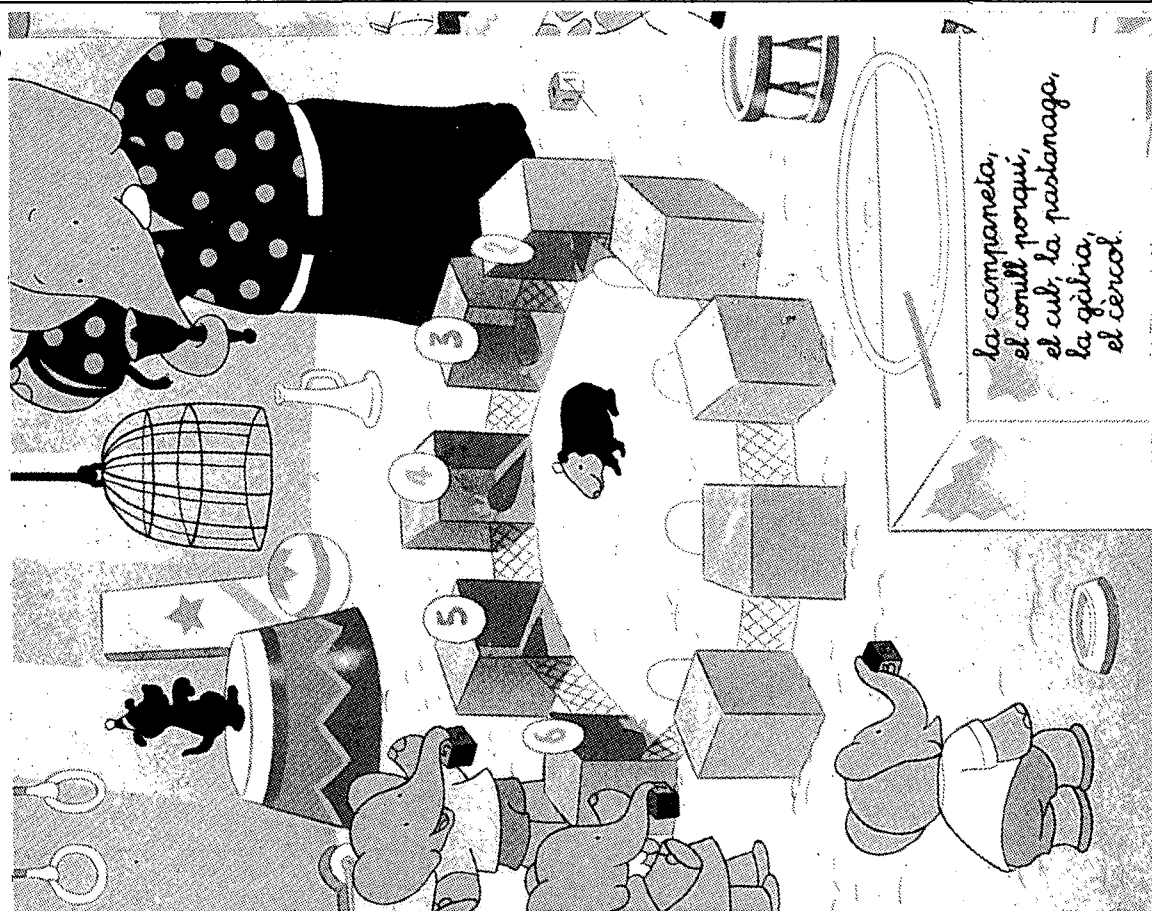
Medir no s'en sabia avenir de veure com havien crescut les faveres en tan poc temps i quedà convençut que el Senyor no havia volgut que el sant bisbe fos empresonat. Per això havia fet el miracle.

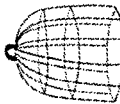
Al lloc on van ocórrer els fets els barcelonins hi bastiren una capella dedicada a sant Medir, on cada any s'hi fa un aplec molt concorregut.

Ói que fóra interessánu que cadaunu de vusánu es puses color de E.E.

BARBARA

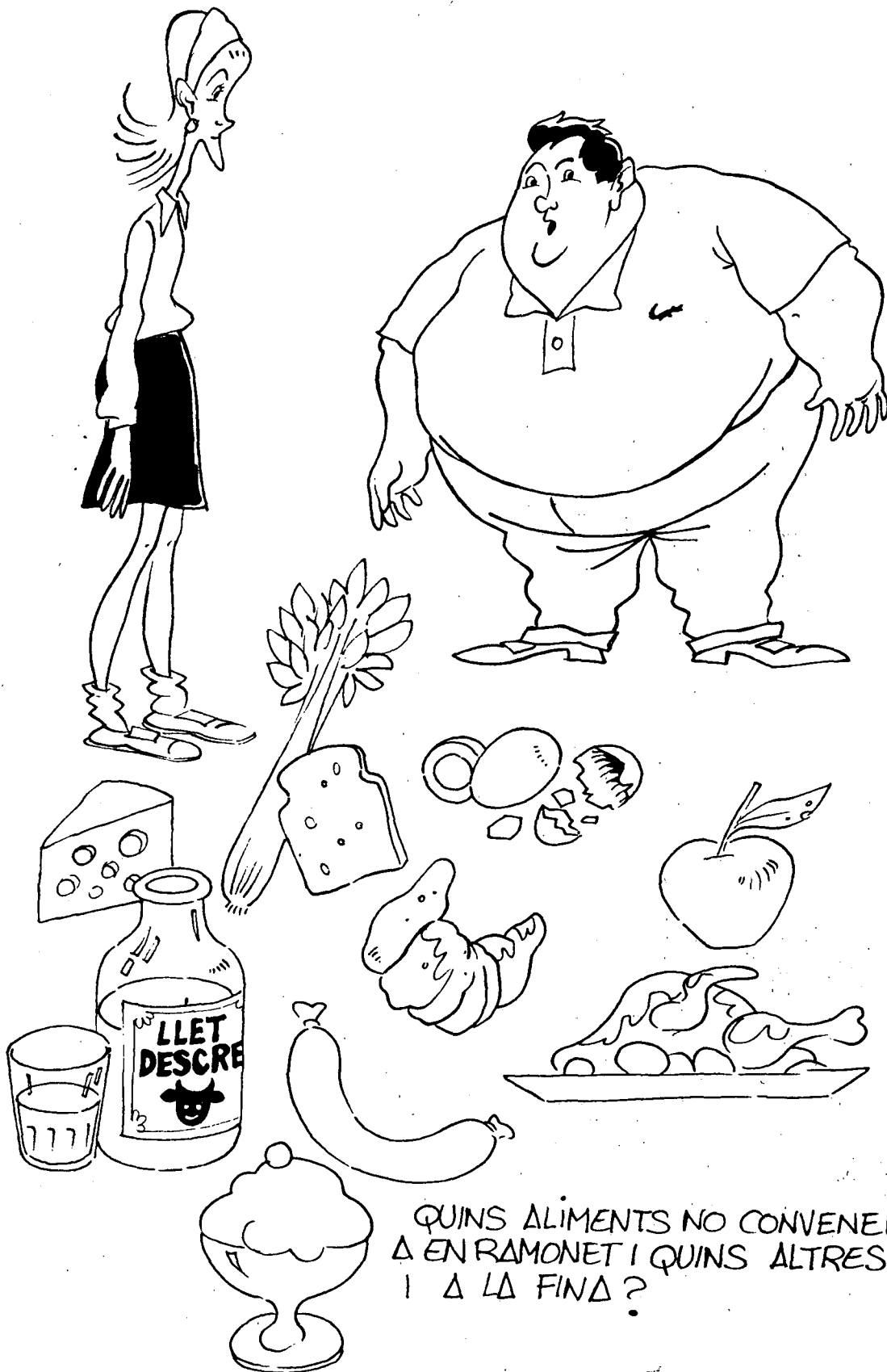
Basat en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

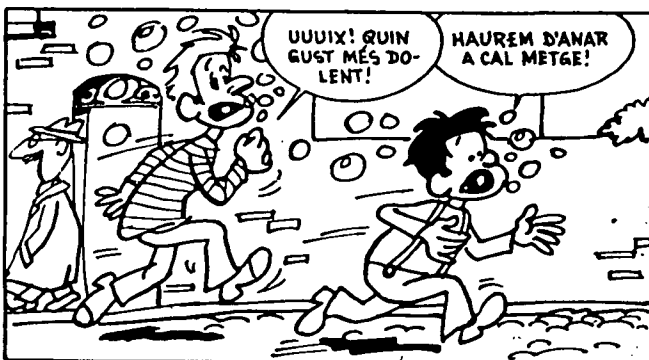
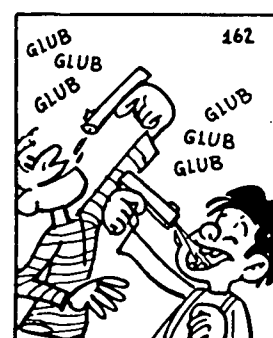
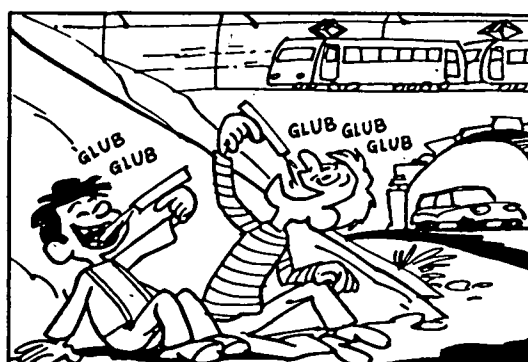
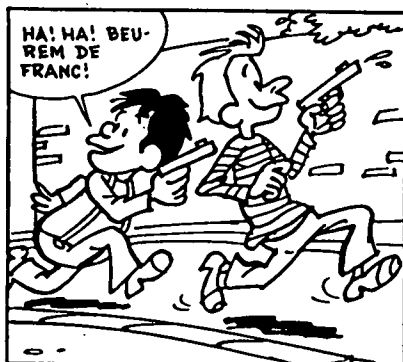
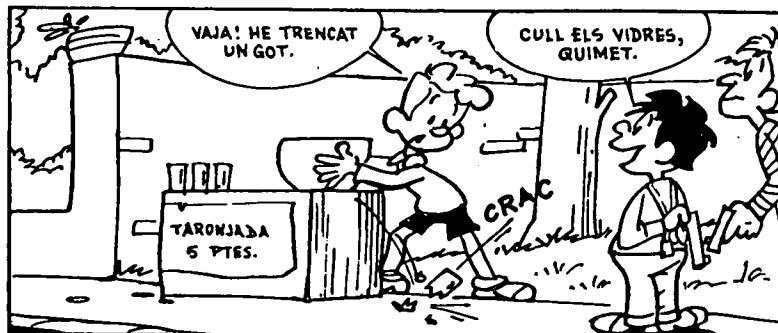
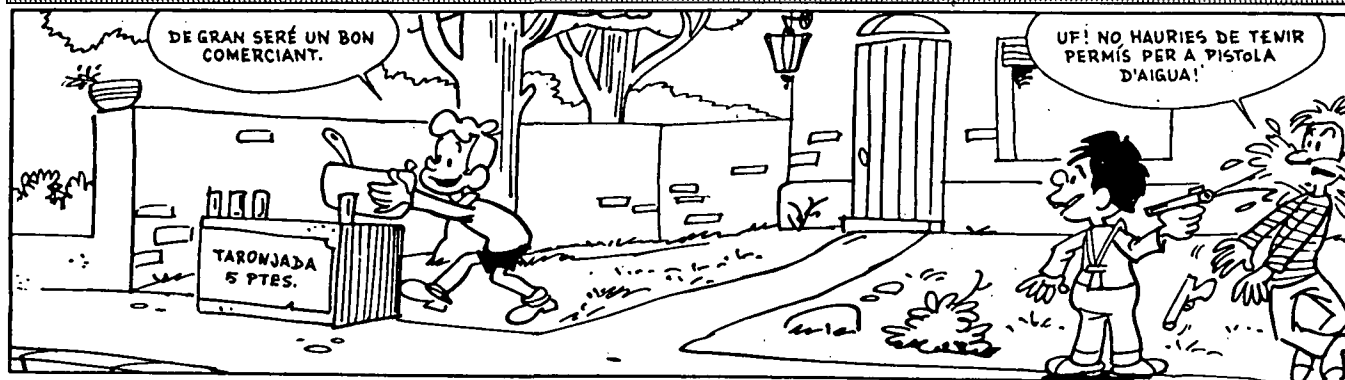
A Pom, Flora i Àlexander els abraça el so
d'una que toca dins una tenda.
-Entreu -diu el firaire -, feu apostes. Zurzú és
el més famós del món!
- Està bé -diu Pom, i agafa un
amb un número -; estic segur que Zurzú
triaria la número 8!
Àlexander i Flora també agafen un cub.
El firaire aixeca la i de seguida
l'animaló va sense dubtar cap al 6.
Dàstima! Ningú no guanya el

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

MISCE L. LÀNIA

EN QUIMET TRAPELLA

Café Llop

VATJAI!
D'AQUÍ A UN
PARELL DE DIES
COMENÇARAN
LES PLUGES!

I NO ENS HEM RECORDAT
D'ARREGLAR LA TEULADA.

DONCS L'HEM FETA
BONA, PERQUÈ ESTÀ
FETA UN FAS-
TIC.

PERÒ, NO
S'A MOINI. TINC
UNA SOLUCIÓ
D'EMERGENCIA.

VEJAM
QUÈ ENS SOR-
TIRA.

ÉS BEN SENZILL:
SI LA TEULADA NO
ENS TAPA, NOSAL-
TRES TAPAREM
LA TEULADA.

A VEURE,
UNS QUANTS
METRES DE
LONA...

... QUATRE PALS
BEN LLARGS.

I A TREBALLAR
HI FALTA GENT.

¡OT JUST
ACABADA
LA PEINA...

JA COMENÇA A
PLOUR. ANEM CAP
A DINS!

NO, SI LA IDEA EN SI NO
TE LA DISCUTEIXO PAS...
PERÒ EM SEMBLA QUE D'UN
MOMENT A L'ALTRE ENS
FARAN FORA!